

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

3	DETTA ÄR FM MATTSSON MORA GROUP
4	2017 I KORTHET
6	VD HAR ORDET
8	MARKNADSÖVERSIKT
10	KONCERNEN I KORTHET
12	VERKSAMHETEN
18	VÄRDEKEDJAN
22	HÅLLBARHET I FOKUS
26	MEDARBETARE OCH LEDARSKAP
28	AKTIE- OCH ÄGARINFORMATION
30	BOLAGSSTYRNING
37	FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE
42	FINANSIELLA RAPPORTER
52	NOTER
78	REVISIONSBERÄTTELSE
81	LEDNING
82	STYRELSE OCH REVISORER
84	FINANSIELL ÖVERSIKT
88	INFORMATION OCH KONTAKTUPPGIFTER

Bolaget/Moderbolaget

Bolaget FM Mattsson Mora Group AB (publ).
Även benämnt bolaget eller företaget.

Koncernen/FM Mattsson Mora Group

Den koncern i vilken FM Mattsson Mora Group AB (publ) är moderbolag. Även benämnt koncernen eller verksamheten.

"Våra produkter tillverkas i Skandinavien,
har smarta klimatsparande funktioner
och finns i hemmets viktigaste rum."

”Innovativt, hållbart
och lönsamt.”

DETTA ÄR FM MATTSSON MORA GROUP

FM Mattsson grundades 1865 och efter 11 år gjöts den första kranen. Drygt sextio år senare, 1927, grundades Mora Armatur AB i Östnor utanför Mora. Efter att ha utvecklats parallellt på varsin sida av gatan i Östnor gick bolagen samman 2003 och bildade FM Mattsson Mora Group. 2014 förvärvades den danska koncernen Damixa ApS. Koncernen utvecklar, tillverkar och tillhandahåller lösningar för kök och badrum samt tjänster och service med högt kundvärde. Fokus i verksamheten är, och har alltid varit, hög kvalitet, attraktiv design och hänsyn till miljön.

MORA ARMATUR

"Tidlös svensk design"

Mora Armatur är ett varumärke vars produkter kännetecknas av hög kvalitet och upplevt värde med en position inom det övre medium- och premiumsegmentet. Kombinationen av ett gediget ingenjörskunnande och ledande designkompetens är kännetecknande för Mora Armatur, som fyllde 90 år 2017. Som ett led i 90-årsfirandet lanserades en ny blandarserie, Mora One. Mora Armaturs andel av koncernens nettoomsättning uppgick till 33 procent under 2017.

FM MATTSSON

"Rörmokarens val"

Varumärket FM Mattsson är marknadsledare på den svenska blandarmarknaden. FM Mattssons starka ställning i Sverige bygger på varumärkets över 150 år långa historik av att leverera kvalitativa och innovativa produkter. Högt teknikinnehåll, funktionell design och hög servicenivå har lett till att FM Mattsson är ett av marknadens mest uppskattade varumärken och fått epitetet "rörmokarens val". FM Mattssons andel av koncernens nettoomsättning uppgick till 45 procent under 2017.

DAMIXA

"When design makes sense"

Damixa är en av de främsta aktörerna i Danmark och är väl representerat i övriga Norden, Benelux-länderna och Tyskland. Varumärket förknippas med den välkända danska designtraditionen och med hög kvalitet. Damixa står för ett formspråk som spänner från minimalistiskt till mer traditionellt, och täcker samtliga prissegment. Damixas andel av koncernens nettoomsättning uppgick till 22 procent under 2017.

2017 | KORTHET

2017 var sammantaget ett stabilt år med en stark avslutning på året. Sverige är alltjämt dragloket och övriga nordiska länder utvecklas väl medan den internationella verksamheten behöver stärkas. FM Mattsson Mora Group genomförde under året ett strategiarbete för att utveckla marknadspositionerna, effektivisera produktionen och förbättra marginaler samt en översyn av hållbarhetsarbetet i alla delar av värdekedjan – ett led i att utveckla positionen som ledande på miljö- och hälsosmarta lösningar.

HÄNT UNDER ÅRET

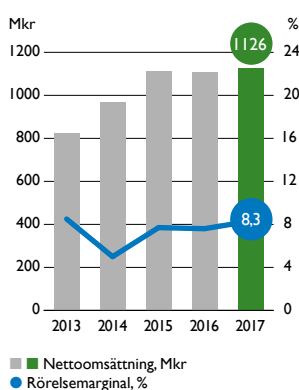
- Nettoomsättningen uppgick till 1 125,9 Mkr (1 109,2).
- Rörelseresultatet uppgick till 93,2 Mkr (84,6).
- Rörelsemarginalen uppgick till 8,3 procent (7,6).
- Resultat per aktie var 5,53 kr (5,66). År 2016 uppgick medelantalet aktier till 11 445 100 och år 2017 uppgick medelantalet aktier till 12 891 675 efter en nyemission om 2 000 000 B-aktier i april 2017.
- Styrelsen föreslår en utdelning om 3,00 kr per aktie (3,00).
- Den 10 april 2017 noterades FM Mattsson Mora Groups B-aktie på Nasdaq Stockholm under kortnamnet FMM.

NYCKELTAL

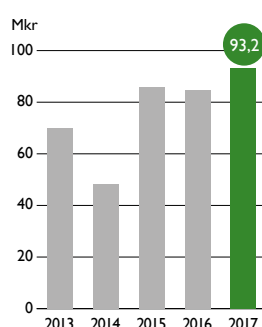
Koncernen, Mkr	2015	2016	2017
Nettoomsättning	1 112,6	1 109,2	1 125,9
Rörelseresultat	85,7	84,6	93,2
Resultat före skatt	80,7	82,1	89,1
Rörelsemarginal, %	7,7	7,6	8,3
Balansomslutning	791,5	804,6	958,2
Soliditet, %	44,0	40,3	50,4
Kassaflöde efter investeringar	83,4	48,3	71,6
Avkastning på sysselsatt kapital, %	17,8	17,3	16,3
Avkastning på eget kapital, %	18,4	19,2	17,7
Medelantal anställda	545	548	529
Resultat per aktie, kr	5,38	5,66	5,53*
Nettokassa/ nettoskuld	-84,7	-144,8	1,5

* Genomsnittligt antal aktier under året ökade med 1 446 575 som en följd av nyemission 2 000 000 B-aktier i april 2017.

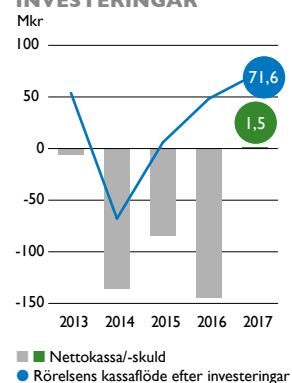
NETTOOMSÄTTNING OCH RÖRELSEMARGINAL

RÖRELSERESULTAT

NETTOKASSA/-SKULD OCH KASSAFLÖDE EFTER INVESTERINGAR

Omsättning

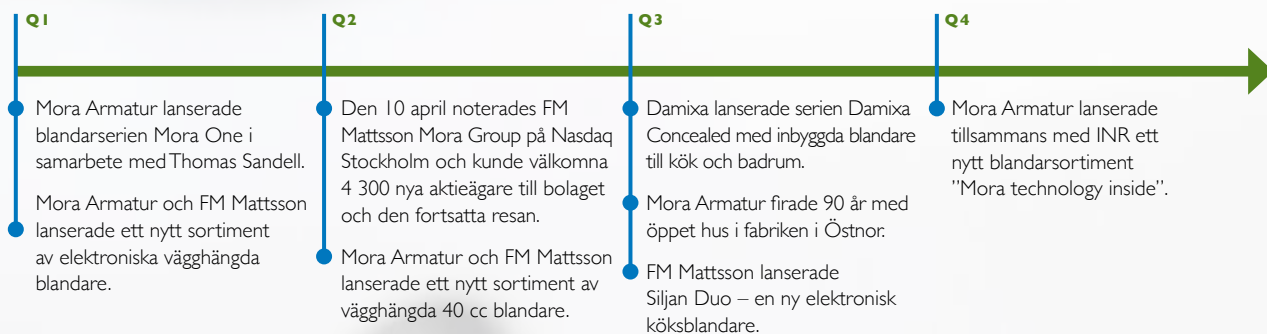
1,13 mdkr

Soliditet

50,4%

Rörelsemarginal

8,3%

2017 – STABILT, LÖNSAMT OCH HÄNDELSERIKT

Det har varit ett händelserikt år för FM Mattsson Mora Group – med allt ifrån börsintroduktion till firandet av Mora Armatur 90 år. Jag kan konstatera att vi under 2017 har tagit flera steg i rätt riktning.

Den 10 april 2017 blev en ny viktig milstolpe i koncernens historia. Då noterades FM Mattsson Mora Group på Stockholmsbörsen med ambitionen att skapa aktieägarvärde genom långsiktig tillväxt och ett starkt kunderbjudande. Vår strategi är att fortsätta bygga vår framgång genom ledande teknik, processer och innovativ design samt närhet till kund och branschens nyckelaktörer. Ambitionen är att stärka positionen i vår nordiska hemmamarknad och att växa på utvalda exportmarknader. Tillväxten ska ske både geografiskt och genom att bredda produktutbudet.

UTVECKLING

Vi visade en stabil omsättningsutveckling under året, och det är framför allt våra nordiska länder som driver utvecklingen. Och kanske ännu viktigare – FM Mattsson Mora Group förbättrade lönsamheten tack vare ett strukturerat kvalitetsarbete och god produktionsplanering, vilket ledde till en högre produktivitet jämfört med föregående år. Rörelseresultatet för helåret ökade med drygt 10 procent till 93,2 Mkr, vilket motsvarar en rörelsemarginal på 8,3 procent, drivet av det interna förbättringsarbetet. Målet är att ligga stabilt på en rörelsemarginal över 10 procent genom ett fortsatt målmedvetet förbättringsarbete i verksamheten. Helåret visade också ett kraftigt förbättrat kassaflöde efter investeringar samt en stark finansiell ställning. Ett bra facit för vårt första år som börsnoterad koncern.

2017 var ett år som avslutades med mycket spekulationer kring bostadspriser, fastighetsutvecklare och byggprojekt på den svenska marknaden. Vi på FM Mattsson Mora Group känner oss trygga i en fortsatt stabil efterfrågan över tid. Nybyggnationen i Sverige var fortsatt stark, samtidigt som det är viktigt att komma ihåg att det är ROT-segmentet (renovering, om- och tillbyggnad) som utgör den största andelen av vår försäljning.

Flera marknadstrender och drivkrafter talar för oss och vi möter dem genom att satsa på produkter med attraktiv design och funktioner som skapar tydlig kundnytta, såsom bland annat minskad vattenförbrukning och mycket god kvalitet. Vår bedömning är att hållbara produkter är morgondagens val och vi har idag en mycket stark kvalitetsposition i Norden. Den ska vi befästa och samtidigt stärka positionen internationellt.

STRATEGI

Jag och alla mina kollegor på FM Mattsson Mora Group är stolta över vår historik men fokuserar fullt ut på framtiden och hur vi kan utveckla verksamheten. Vårt mantra är att koncernen ska bli både starkare och snabbare.

Vi kommer att fortsätta utveckla och fokusera vårt erbjudande genom attraktiva varumärken och ett brett sortiment. För en verksamhet med konsumentnära produkter är kommunikation med kund och konsument avgörande, där närvaron i sociala medier blir allt viktigare och därmed också ett prioriterat område för oss. Vårt erbjudande har alltid handlat om att kombinera form och funktion – och vi kan bli ännu duktigare på att kommunicera hur vi med våra produkter kan hjälpa våra kunder spara energi och vatten.

Under året gjorde vi flera lanseringar inom alla varumärken, och det går förstås inte att kommentera 2017 utan att nämna Mora Armatur 90-årsjubileum och den lansering som symboliserade firandet; Mora One i samarbete med arkitekten Thomas Sandell. Jag ser fram emot att se fortsatta bra resultat av dessa initiativ under 2018.

Effektivitet på FM Mattsson Mora Group handlar om att hitta smartare sätt att göra saker som sparar tid och kostnader. Här ligger mycket fokus på att fortsätta utveckla vårt kvalitetsarbete, men även att vi blir snabbare på att tillverka och utveckla produkterna. Under 2017 tog vi flera steg framåt i linje med strategin, som inte minst syns genom tydliga förbättringar i vår produktivitet. Ett annat prioriterat område är att se över hur vi kan få ned våra totala inköpskostnader. För att öka förutsättningarna för tillväxt gjorde vi en del interna förändringar under året. Försäljningsorganisationen förstärktes med ny ledning och nya säljteam, och vi anställde i slutet av året en ny CFO med internationell bakgrund.

ETT HÅLLBART VAL

FM Mattsson Mora Groups verksamhet bygger på en hållbar idé – våra produkter har hög kvalitet och skapar energi- och vattenbesparingar vid användning. Det är starka argument på marknaden. Vår ambition är att öka försäljningen för alla tre varumärken och hitta nya möjligheter att växa. Vi ska ta mer av marknaden och nå våra uppsatta mål för tillväxt och lönsamhet utifrån ett tydligt mervärde för våra kunder. Det är tydliga kundorienterade mål som engagerar alla i verksamheten. Självklart ställer det tuffa krav på oss men med attraktiva varumärken och produkter med hög tillgänglighet, till rätt kvalitet och pris har vi alla möjligheter att lyckas.

Nu har vi avslutat vårt första år som börsnoterad koncern. 2017 blev sammanfattningsvis ett händelserikt år med stabil omsättningsutveckling och ökad lönsamhet. 2018 handlar mycket om att fortsätta på den inslagna vägen i linje med vår strategi att bli både starkare och snabbare.

Fredrik Skarp, VD

Damixa Rowan Pro köksblandare

Rörelseresultat
Mkr

93,2

Resultat per aktie
kronor

5,53

FM Mattsson 9000E Tronic tvättställsblandare

Stort intresse för börsnoteringen

Mora Armatur firade 90 år

**Starkare
och snabbare**

Mora One tvättställsblandare

MARKNADSÖVERSIKT

FM Mattsson Mora Group är verksamt på blandarmarknaden med fokus på Norden. Trenden på den nordiska marknaden pekar mot högre efterfrågan av design, innovation, funktionalitet, vatten- och energibesparing, elektronik samt miljösmarta material och ett hållbarhetsfokus i allt från produktion till användning och återvinning. Det digitaliserade samhället och konsumenternas inflytande blir allt viktigare då blandare i hemmet ses mer och mer som en inredningsdetalj samt att krav på information, nya försäljningskanaler och tillgång till resurseffektiva blandare ökar.

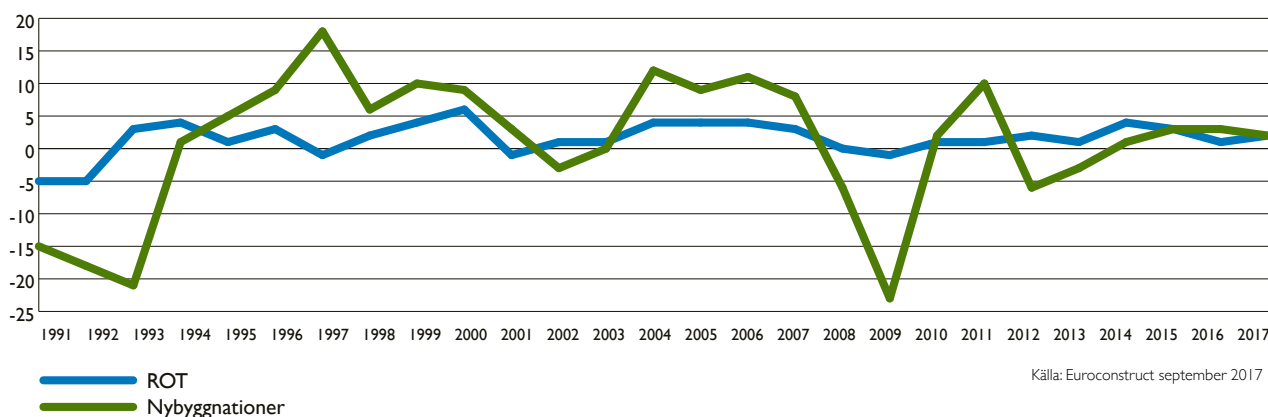
NORDEN ÄR HUVUDMARKNAD

Största delen av FM Mattsson Mora Groups försäljning, ungefär 90 procent, sker i de nordiska länderna. FM Mattsson Mora Group uppskattar att det 2017 såldes cirka tre miljoner blandare på den nordiska blandarmarknaden (Sverige, Norge, Danmark och Finland).

Blandarmarknaden påverkas indirekt av makroekonomiska faktorer såsom BNP, stigande population, utvecklingen på bostadsmarknaden, bostadspriser, byggkonjunktur, hushållens disponibla inkomst och konsumenters framtidstro. Den del av byggmarknaden som kallas ROT (renovering, om- och tillbyggnad) är den viktigaste sektorn för koncernens utveckling. ROT-projekt är ofta en följd av händelser som inte är direkt kopplade till konjunkturen,

såsom skada i bostaden eller familjeförändringar som leder till flytt. ROT-segmentet bedöms stå för drygt 80 procent av alla sålda blandare i Norden, inklusive försäljning av utbytesblandare, och är ett marknadssegment med stabil tillväxt. Även nyproduktion är en viktig faktor för marknadsutvecklingen. Nybyggnationen ökar till följd av den ökade efterfrågan och underskottet av bostäder, då också nya blandare efterfrågas. Även urbaniseringstrenden är bidragande till den ökande efterfrågan på bostäder i städerna. Fler nybyggnationer innebär också ett större antal framtida renoveringar, något som på sikt påverkar blandarmarknaden positivt. Diagrammet nedan visar att ROT-sektorn visat årlig tillväxt sedan 2010 och nybyggnationer växt sedan 2014.

HISTORISK UTVECKLING AV NYBYGGNATION OCH ROT PÅ DEN NORDISKA BYGGMARKNADEN ÅRLIG FÖRÄNDRING

Den nordiska ROT-sektorn har historiskt sett varit mindre beroende av den allmänna konjunkturen än nybyggnationssektorn. Tillväxten i ROT-sektorn har historiskt uppvisat lägre volatilitet än i nybyggnationssektorn.

DRIVKRAFTER

Vid valet av blandare får hållbarhet allt större inverkan och kunskapen bland konsumenterna ökar. Att produkterna och information kring dem är lättillgängliga är även något som blivit en självklarhet för konsumenten i en digitaliserad miljö. Design och teknikinhåll är högt värderade av konsumenten på en marknad där funktion tidigare varit den viktigaste aspekten. FM Mattsson Mora Group strävar efter att ligga i framkant för att möta marknadens krav med målet att behålla och utveckla positionen som ledande på miljö- och hälsosmarta lösningar. Därför analyseras trender, drivkrafter och konsumentbeteenden kontinuerligt.

Ökat designfokus

Blandarmarknaden följer trenden för kök och badrum som allt mer ses som livsstilsprodukter. Blandaren blir en inredningsdetalj bland flera som ska passa in i en viss stil. Det gör design till en allt viktigare fråga för FM Mattsson Mora Group. Samtidigt efterfrågar kunderna allt högre teknikinhåll och mer värde för pengarna, utan att spara på blandarens funktion eller design.

Ökat fokus på hållbarhet

Miljöfrågor får allt större inverkan vid valet av blandare. Kunskapen ökar bland kunder och konsumenter om att energianvändningen kan sänkas kraftigt med nya resurseffektiva blandare. Som exempel kan nämnas att en femtedel av den energi som används i en villa används till varmvatten, i lägenheter är andelen högre. Framför allt i Sverige har flera miljöklassningssystem för detta etablerats och blir alltmer vedertagna av kunderna. I projekt blir den totala miljöbelastningen för byggnaden en allt viktigare faktor liksom miljösamta hus med låg energiförbrukning.

Omvärlden är under snabb förändring och kunderna får allt större inflytande i och med digitaliseringen. Försäljningen till konsument får successivt ökad betydelse och konsumenternas inflytande ökar även vid projekt och annan försäljning via proffs. En ökad medvetenhet på marknaden och bland kunderna ställer högre krav på ansvarsfullt företagande och en hållbar verksamhet. Positionen som ledande på miljö- och hälsosmarta lösningar ger en betydande konkurrensfördel, och ställer krav på konstant utveckling av nya hållbara lösningar.

Digitalisering

Den digitala affären ökar ute i kundleden, en utveckling som innebär stora möjligheter men även utmaningar då detta innebär att koncernen står inför att möta nya behov hos kunderna. En ökad närvaro i sociala medier, exempelvis genom Instagram, Facebook och på den egna webbplatsen, ger möjligheter att snabbt stärka varumärket. Direktkontakt med konsumenten genom egen närvaro i sociala medier ger värdefulla kundinsikter som kan användas för att utveckla produkter som bättre möter marknadens behov.

MARKNADSSTRUKTUR

Tillverkare

De flesta aktörerna på den nordiska blandarmarknaden är tillverkare som säljer produkterna under eget varumärke. Några företag köper även in blandare och säljer dem under eget namn. Blandare med så kallade "private label-märken" är generellt oftast positionerade i ekonomisegmentet, vilket ofta innebär att produkterna är enklare och priset lägre än marknadsgenomsnittet.

Flera olika säljkanaler

Grossisterna har en stark ställning på den nordiska marknaden och erbjuder sina kunder både logistiklösningar och lagerhållning av blandare. De förser konsumentkanaler som butiker för VVS och byggmarknader, liksom proffs och projektmarknaden med blandare. En del byggvarukedjor köper även in och erbjuder kranar under eget varumärke som ett komplement till de väletablerade blandaraktörerna. Helhetslösningar där montering är inkluderat erbjuds även i allt större utsträckning till både konsumenter och projektmarknad.

Tillväxten är även stark för e-handeln och gör-det-själv-butiker i den digitaliserade miljön, där försäljning i dessa kanaler innebär stora fördelar för både konsument och butikskedjor, då erbjudandet kan integreras genom att kedjorna driver egna webbutiker.

SKILLNADEN PÅ ROT-SEKTORN OCH ROT-AVDRAGET

- ROT är en förkortning av Renovering, Om- och Tillbyggnad. I årsredovisningen används, för Blandarmarknadens vidkommande, detta begrepp främst avseende ROT-segmentet som synonymt även benämns ROT-sektorn.
- ROT-segmentet avser försäljning av blandare som ersätter befintliga blandare.
- ROT-segmentet ska ej förväxlas med ROT-avdraget vilket är en skatteregel som erbjuder privatpersoner i Sverige en skattereduktion om 30 procent av kostnaden upp till 166 700 kr i samband med tjänster för renovering, om- och tillbyggnad.

KONCERNEN I KORTHET

AFFÄRSIDÉ

FM Mattsson Mora Groups affärsidé är att utveckla, tillverka och tillhandahålla lösningar för kök och badrum samt tjänster och service med högt kundvärde. Koncernens erbjudande till marknaden och kunderna baseras på attraktiv design, miljö- och hälsosmarta produkter samt hög kvalitet och innovation.

VISION

FM Mattsson Mora Group ska vara en kvalitetsleverantör och leverera rent vatten på ett energieffektivt sätt. Koncernen ska göra det genom en hållbar och modern design med skandinaviska rötter.

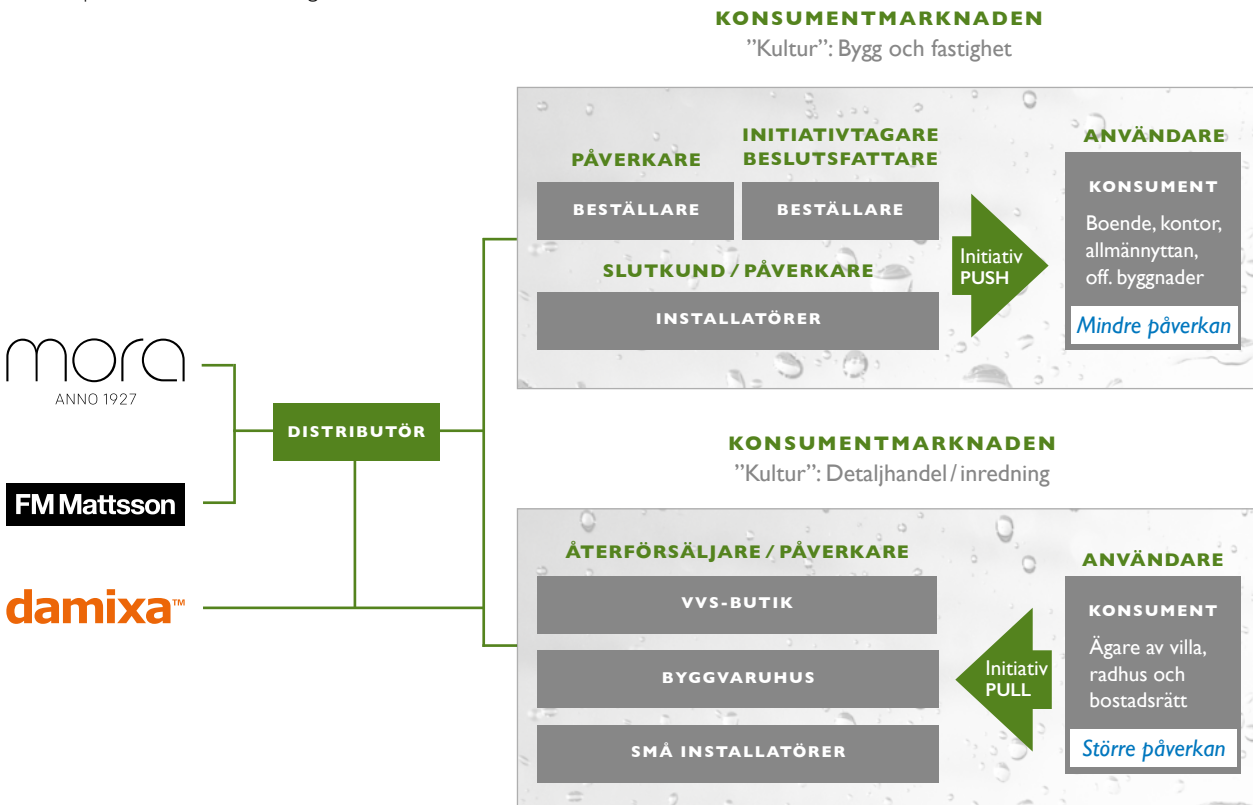
STYRKOR OCH KONKURRENSFÖRDELAR

FM Mattsson Mora Groups styrkor kan huvudsakligen sammanfattas enligt nedan:

- Marknadsledare i Norden med välrenommerade varumärken och mer än 150 års erfarenhet.
- Stark produktportfölj och hög utvecklingstakt.
- Stark ställning hos samarbetspartners.
- Nordisk marknadsledare inom design, teknik och miljö.
- Stark position för framtida förvärv.
- Solid plattform för fortsatt organisk tillväxt.

AFFÄRSMODELL

Försäljning av produkterna genom varumärkena Mora Armatur, FM Mattsson och Damixa går på den nordiska marknaden i princip oavkortat till grossister; vilka sedan säljer produkterna vidare till installatörer och olika typer av butiker. Grossistledet i Norden består av ett fåtal större aktörer. Andra försäljningskanaler, såsom e-handel och GDS-butiker, växer sig starkare, vilket innebär såväl möjligheter som utmaningar. Ett strategiskt arbete är därför att än tydligare bearbeta de olika kanalerna och målgrupperna som finns i marknaden.

STRATEGI 2020 – STARKARE & SNABBARE

FM Mattsson Mora Groups styrelse antog under hösten 2017 en uppdaterad strategi – **Starkare & Snabbare** – med sikte på 2020. Koncernen ska nå sin vision genom lönsam tillväxt och fokusera på:

POSITIONERING

Ledande varumärken och sortiment med miljö- och hälsosmarta lösningar. Målet är att öka omsättningen genom organisk tillväxt, samt med rationella förvärv, genom att:

- vidareutveckla befintliga starka varumärken med tre konkurrenskraftiga och kompletterande produktportföljer
- stärka sin marknadsledande ställning i Norden och på utvalda exportmarknader

EFFEKTIVITET

Störningsfri produktion och branschledande processer. Målet är att:

- minska tiden från order till leverans
- öka produktivitet och kapacitetsutnyttjandet i produktionsanläggningarna
- inom produktutveckling minska tiden från idé till lansering

ENGAGEMANG

Deltagande i affären, produkter och utveckling. Målet är att:

- ha branschens mest engagerade medarbetare.
- upplevas som ledande på miljö- och hälsosmarta lösningar
- ha ett tydligare hållbart produkterbjudande

FM Mattsson Mora Group vill verka hållbart i alla aspekter av sin verksamhet. Ett ökat hållbarhetsarbete väntas leda till ökad lönsamhet, affärsnytta och en bättre arbetsplats för sina anställda, samtidigt som att FM Mattsson Mora Group tar ansvar för sin inverkan på klimat och natur – hela vägen från idé och design till en långsiktig användning av koncernens produkter. Genom ett aktivt och systematiskt hållbarhetsarbete ska FM Mattsson Mora Group bidra till en varaktigt hållbar utveckling.

Under året har bolaget antagit en hållbarhetsstrategi med fokus på tre väsentliga områden:

- Miljö- och hälsosmart sortiment
- Hållbar verksamhet
- Hållbar leverantörskedja

En stabil och lönsam affär samt goda relationer med koncernens intressenter skapar förutsättningar för ett ansvarsfullt företagande både ur ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt perspektiv.

Läs mer om FM Mattsson Mora Groups hållbarhetsarbete på sid 22.

"En stabil och lönsam affär"

FINANSIELLA MÅL OCH UTFALL

Styrelsen för FM Mattsson Mora Group har antagit följande finansiella mål för koncernen.

Finansiella mål	Utfall 2016	Utfall 2017
Uppnå en årlig organisk tillväxt om lägst 3 procent i nettoomsättning över en konjunkturcykel. Därutöver tillkommer förvärvseffekter:	–0,5%	0,9%
Rörelsemarginal (EBIT-marginal) om minst 10 procent över en konjunkturcykel.	7,6%	8,3%
Årlig utdelning per aktie	3,00 kr	3,00 kr*
Utdelningens motsvarande andel av resultat efter skatt (Utdelning görs på cirka 50 procent av resultatet efter skatt förutsatt att soliditeten överstiger 30 procent efter genomförd utdelning)	62%	57%
En soliditet om cirka 40 procent.	40,3%	50,4%

* Föreslagen utdelning

HÅLLBARHETSMÅL OCH UTFALL

Styrelsen för FM Mattsson Mora Group antog under 2017 nya mål inom hållbarhet för koncernen fram till 2020. Det övergripande målet är att 2020 ses som ledande på miljö- och hälsosmarta lösningar bland koncernens intressenter.

Hållbarhetsmål	Utfall 2017	Mål 2020	Kommentar
Strategiska partnerskap/samarbeten etablerade i produktutveckling	1	5	Strategiskt samarbete inom IoT inleddes under 2017
Andelen omsättning från hållbart sortiment*	21%	25%	Positiv utveckling mot mål genom riktad produktutveckling
Andelen återvunnet och förnyelsebart material i produkterna	69%	79%	Riktad produktutveckling mot nya material och förpackningar
Väsentliga leverantörer** reviderade gentemot uppförandekod för leverantörer	Ej startat	100%	Arbete med detta inleddes i samband med framtagande av ny uppförandekod under 2018

* Energiklassat minimum B och miniminivå "accepteras" i miljöbedömningssystemet.

** Arbetet inleddes med fokus på de väsentligaste leverantörerna enligt en bedömning som har gjorts avseende hållbarhetsrisk.

VERKSAMHETEN

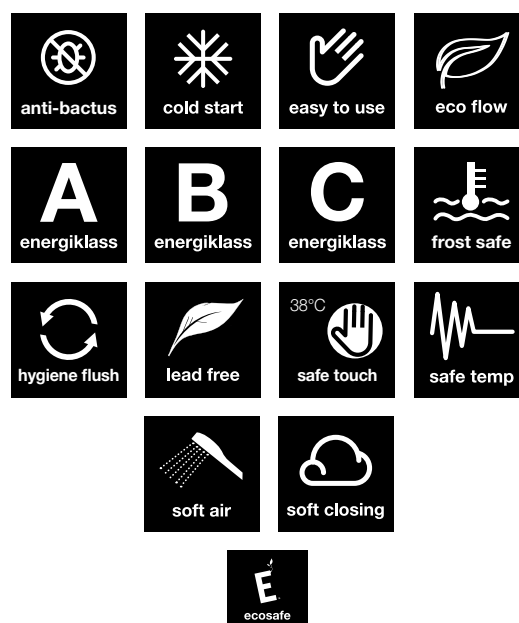
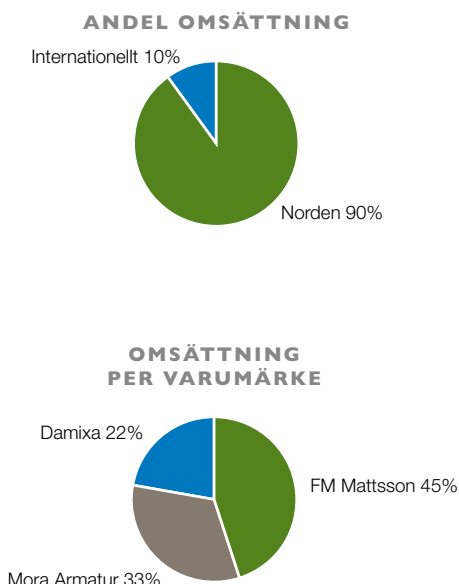
FM Mattsson Mora Group utvecklar, tillverkar och erbjuder blandare för kök, badrum och trädgård samt närliggande koncept, tjänster och service. Produkterna marknadsförs under de väletablerade varumärkena Mora Armatur, FM Mattsson och Damixa. Fokus i koncernens 150-åriga historia är, och har alltid varit, att ha ledande teknik, hög kvalitet, attraktiv design och miljöhänsyn. Som ett led i att utveckla positionen som ledande på miljö- och hälsosmarta lösningar påbörjades 2017 en översyn av hållbarhetsarbetet i koncernen.

GEOGRAFISK PLATTFORM

FM Mattsson Mora Group har en stabil nordisk plattform genom egna försäljningsbolag i Sverige, Norge, Danmark och Finland samt en internationell närvaro genom egna dotterbolag i Belgien, Nederländerna och Tyskland. Huvudkontoret är beläget i Östnor strax utanför Mora i Sverige. Koncernen har en produktionsanläggning i Mora, Sverige, samt en i Odense, Danmark.

INDUSTRILEDANDE EGENSKAPER

FM Mattsson Mora Group har en stark produktportfölj och hög utvecklingstakt. Många av produkterna har smarta energi- och vattenbesparande funktioner med hög användarvänlighet. Nedan återfinns några av de funktioner och egenskaper koncernens produkter har:

FM MATTSSON

"Rörmokarens val"

ÖVERSIKT

Varumärket FM Mattsson är marknadsledare på den svenska blandarmarknaden. I övriga nordiska länder är varumärket FM Mattsson väletablerat men med lägre marknadsandelar än i Sverige. FM Mattssons dominerande ställning i Sverige bygger på varumärkets över 150 år långa historia av att leverera kvalitativa och innovativa produkter. Produktbredd, teknik, kvalitet och tillförlitlighet är styrkefaktorer som utmärker varumärket FM Mattsson. Produkterna har olika energi- och vattenbesparingsteknik, som till exempel kallstart, vilket innebär upp till 30 procents besparing på varmvattenförbrukningen med bibehållen komfort och bygger på användarens beteende vid blandaren. Det höga teknikinnehållet, den funktionella designen och den höga servicenivån har gjort FM Mattsson till ett av marknadens mest uppskattade varumärken och epitetet "rörmokarens val". FM Mattssons andel av koncernens nettoomsättning uppgick till 45 procent under 2017.

SORTIMENT

FM Mattsson erbjuder ett brett produktsortiment och en hög servicegrad inom medium segmentet. Produkterna är baserade på beprövade lösningar med hög kvalitet och i många fall marknadsledande tekniknivå, som till exempel mjukstängning och tryckbalanserade termostater. Det biftintliga sortimentet, framförallt 9000E-serien med tillhörande installationsprodukter, täcker i dagsläget in de flesta behov och krav på blandare för svenska bostäder och offentliga byggnader. Sortimentet har på senare år också utökats med produkter med högre designgrad som svar på ett ökat designintresse från slutkunden.

Under 2017 kompletterades FM Mattsson Siljan med flera nya varianter, exempelvis Siljan Duo, som fungerar som en vanlig köksblandare men med en sensorfunktion som möjliggör en beröringsfri spolstart. Det presenterades också nya varianter av Tronicblandare för offentlig miljö samt 40 cc vägghängda ettgreppsblandare i 9000E-serien.

DESIGNFILOSOFI

Funktionell design

- Kranen är ett bruksföremål som är en del av vardagen.
- Bruksföremål ska vara vackra, enkla och gedigna.
- Hållbara lösningar: Hållbar design.

Ettgreppsblandare från FM Mattsson har en keramisk insats med mjukstängning. Hetvattensspärr; justerbart flöde och kallstart är standardfunktioner. EcoPlus flödesbegränsare minskar vattenförbrukningen och sparar både pengar och energi. Alla material är livsmedelsgodkända.

FM Mattsson Siljan tvättställsblandare

KUNDNYTTA

Ett brett produktsortiment med funktionell design och hög kvalitet som är miljö- och energieffektivt och ger mycket valuta för pengarna.

ERBJUDANDE

"Rörmokarens val" – yrkesnära identitet med tradition och hantverksskicklighet sedan 1865 och tillförlitliga, trygga produkter.

FÖR VEM?

Av proffs, för proffs och för alla som vill vara proffs.

MORA ARMATUR

”Tidlös svensk design”

ÖVERSIKT

2017 fyllde Mora Armatur 90 år. För drygt tio år sedan inledde Mora Armatur sin förflyttning från att ha varit en svensk producent av sanitetsarmaturer till att bli ett varumärke med produkter som kännetecknas av hög kvalitet och upplevt värde, med position inom det övre mediumsegmentet och premiumsegmentet. I Sverige konkurrerar Mora Armatur med en handfull europeiska varumärken, där varumärkets framgång är ett resultat av mångåriga och välvärdade kundrelationer. Målet för varumärket Mora Armatur är att produkterna ska ha ett mycket högt designinnehåll utan att göra avkall på ett högt teknikinnehåll. Varumärket ska erbjuda tidlös svensk design och svensk ingenjörskonst och vara ett livsstilsvarumärke för att långsiktigt attrahera kundgrupper såsom arkitekter, inredare och designintresserade konsumenter.

Under 2017 lanserade Mora Armatur ett nytt kommunikationskoncept – Livet runt kranen – med fokus på hur livet och miljön runt kranen ser ut. Som en del av det inledde Mora Armatur ett nytt samarbete med några av Sveriges mest kända influencers inom design och inredning för att genom dem ta del av bloggvärlden och bloggarnas trendspaningar. Ambitionen är att det ska leda till att Mora Armatur når ut till fler människor med sitt varumärke och historia.

Mora Armaturs andel av koncernens nettoomsättning uppgick till 33 procent under 2017.

SORTIMENT

Mora Armaturs nuvarande produktportfölj spänner över prissegmenten medium och premium. Produktserierna präglas av designhöjd, innovationshöjd och miljömedvetenhet. Under ett stilfullt yttre återfinns all nödvändig teknologi för att ge precision och användarvänlighet. Produktlanseringar som skedde under 2017 inkluderar den nya blandarserien Mora One, Mora Cera 40 cc vägghängda ettgreppsblandare samt Mora Tronic vägghängda blandare.

DESIGNFILOSOFI

Tidlös svensk design

- I våra produkter möts modern design, användarvänlighet och kvalitet.
- Produkter att använda varje dag.

Mora One

KUNDNYTTA

Produkterna är trygga, köpvärda och snygga. Mora Armatur tar ansvar för hållbarhet och säker användning till gagn för familjen och hemmet.

ERBJUDANDE

”Tidlös svensk design – att använda varje dag.”

FÖR VEM?

För den designintresserade konsumenten, arkitekten eller inredaren som värdesätter svensk tidlös design.

”Livet runt kranen”

MORA ARMATUR 90 ÅR

År 1927 grundades Mora Armatur i Östnor av Frost Matts Mattssons son Karl Frost och hans fru Anna Maria när de startade sin egen fabrik tillsammans med 12 arbetare. 2017 hade Mora Armatur tillverkat blandare i 90 år och firade jubileum med öppet hus i fabriken.

Under dagen med öppet hus fick besökarna möjlighet att gå en rundvandring i fabriken och träffa några av de många anställda som årligen producerar över 450 000 blandare för kök och badrum som används runt om i Norden och även andra delar av världen. Mora Armatur jubileum uppmärksammade varumärkets starka 90 år av industrihistoria, innovation och svenskt designhantverk.

LANSERING AV MORA ONE

I början av året lanserade Mora Armatur en ny blandarserie – Mora One – i samarbete med en av Sveriges mest uppmärksammade arkitekter och formgivare Thomas Sandell. Detta var första gången Thomas designade en hel blandarserie för kök och badrum och serien utvecklades i ett nära samarbete med Mora Armatur team.

Det är den klassiska gårdspumpen som varit den stora inspirationskällan för Thomas när han formgav Mora One. Designen på blandarna är likt gårdspumpen högre och elegant och kombinerar användbarhet, skönhet och hållbarhet på ett tidlöst sätt.

Att utveckla en helt ny blandarserie är tidskrävande då varje kran gjuts i mässing och testas och modifieras under lång tid. I serien Mora One går den tekniska innovationen, hantverket och designen hand i hand. Väl beprövad teknik med exempelvis mjukstängning och ESS energisparsystem på köks- och tvättställsblandare sparar både energi och vatten.

NY LOGOTYPE

Mora Armatur logotype uppdaterades under året. ”®” och ”Armatur” har tagits bort och ”ANNO 1927” lagts till för att tydligare framhäva varumärkets ursprung och start.

mora
ANNO 1927

DAMIXA

”When design makes sense”

ÖVERSIKT

Damixa ApS grundades 1932 i Odense, Danmark, som en producent av reservdelar till motorcyklar. År 1966 introducerade Damixa ettgreppsblandaren i Europa och under 1970- och 1980-talet genomgick Damixa kraftig tillväxt med stor framgång inom produktutveckling. FM Mattsson Mora Group förvärfvade Damixa ApS år 2014. Damixa är en av de främsta aktörerna i Danmark och är väl representerat i övriga Norden, Beneluxländerna och Tyskland. Varumärket förknippas med den välkända danska designtraditionen och med god kvalitet.

Damixas andel av koncernens nettoomsättning uppgick till 22 procent under 2017.

SORTIMENT

Varumärket Damixa har ett brett sortiment och erbjuder ett stort antal kompletta serier för bad och kök. Varumärket står för ett formspråk som spänner från minimalistiskt till mer traditionellt, och det täcker samtliga prissegment, från ekonomi- till premiumsegmentet. Produktbredden innebär också att varumärket finns i de flesta av marknadens försäljningskanaler, från premiumbutiker med integrerade köks- och badrumslösningar till GDS-butiker och e-handel. Den stora bredden i sortiment och försäljningskanalsnärvaro är ett medvetet val och har varit en framgångsrik strategi för att kunna möta den konkurrensutsatta danska marknaden med en blandare för varje behov, det vill säga rätt produktmix i varje försäljningskanal. Innovationstakten i Damixa är hög med frekventa produktlanseringar. Under 2017 lanserades Damixa Pine Plus, ett duschset som är en komplettering i serien Pine med en utmärkande design, och under andra halvåret presenterades Damixa tillbehör i mässing till serien Tradition.

I augusti lanserade Damixa ytterligare en ny serie i Tyskland och Nederländerna, Damixa Concealed, en serie som är speciellt utvecklad för den växande blandarmarknaden med inbyggda kranar och duschsystem internationellt. Serien är inspirerad av minimalistisk, dansk design. Detta är Damixas första serie med inbyggda blandare, där alla delar är tillverkade helt utan plastkomponenter för att erhålla högsta kvalitet och möta Damixas höga standard. Serien är utvecklad med stort fokus på design och visuellt uttryck utan att bespara funktion eller resurseffektivitet.

DESIGNFILOSOFI

- Förstå konsumentens beteende.
- Förstå kundens behov.
- Funktionen står i fokus.
- Hålla det enkelt.
- Utveckla – när det gör skillnad.

Damixa A-Pex takduschpaket

KUNDNYTTA

Användarvänlighet, brett produktsortiment med en blandare för varje behov. Funktionell design där formspråk och funktion går hand i hand.

ERBJUDANDE

”When design makes sense.”

Dansk design med innovativa lösningar där form och funktion får betydelse.

FÖR VEM?

För de som uppskattar prisvärd design.

”Vatten med omtanke”

– vi sätter vatten på agendan

FM Mattsson Mora Groups arv och design är skandinaviskt. Men utgångspunkten och engagemanget är globala och att ta hänsyn till vatten och miljö gäller för varje aspekt av verksamheten. I ett led i strävan att alltid vara en aktör som tar ett tydligt miljöansvar lanserades konceptet Vatten med omtanke (Vand med omtanke) i Danmark. Genom att erbjuda smarta produkter får kunderna hjälp på traven att spara vatten och energi, genom att ha omtanke för vatten.

Konceptet Vatten med omtanke startade i Danmark, där konsumenter på en webbplats har kunnat läsa om FM Mattsson Mora Groups produkters inverkan på miljö och vattenbesparing, ta del av smarta och lärorika tips för minskad vattenanvändning, hur det går till när en blandare tillverkas och mycket mer. Vatten med omtanke startades för att skapa en gemensam bild av hållbarhetsarbetet med avsikt att lyfta fram den gröna profil och det miljöengagemang som finns inom FM Mattsson Mora Group, samt att än tydligare visa för kunderna de nyttor som produkterna bidrar till. Under 2018 kommer konceptet Vatten med omtanke att implementeras i hela koncernen som ett nytt kommunikationskoncept.

Vatten med omtanke belyser alla aspekter kring vattenanvändning och besparing, miljö och hälsa. Förhoppningen är att göra fler medvetna om möjligheterna att spara vatten och göra hälsosamma och miljösmarta val. Att välja Mora Armatur, FM Mattsson och Damixa ska alltid vara att välja smart – det är att använda vatten med omtanke.

VÄRDEKEDJAN

FM Mattsson Mora Group grundades i Dalarna, där en stor del av produktionen fortfarande bedrivs. Verksamheten drivs med stort kundfokus och på att arbeta hållbart i hela värdekedjan, från design och inköp till produktion och utveckling.

DESIGN

Designarbetet är en central del i FM Mattsson Mora Groups varumärkesstrategi. Design, formspråk och färg har blivit allt viktigare framgångsfaktorer i kombination med funktionalitet och användarvänlighet.

Utvecklingen av designarbetet i koncernen sker främst internt men över tid har den interna kompetensen kompletterats med extern expertis. Detta har lett fram till intressanta samarbeten för varumärkena Mora Armatur och FM Mattsson. Varumärket Damixa har sedan länge förknippats med ett högt designinnehåll, vars produkter de senaste åren har rönt stor uppskattning och belönats med många internationella priser och utmärkelser.

☘ För att skapa hållbara, resurseffektiva slutprodukter med lång livslängd och minimerad resursförbrukning är aspekter som rör produktens tillverkning, användning och återvinning centrala redan i designstadiet. FM Mattsson Mora Group arbetar med miljöanpassad produktutveckling för hela sortimentet, vilket innebär att innan en produkt börjar tillverkas beaktas materialval, ytbehandlingar, geometrier, skydd mot smuts, korrosion och hård användning samt produktens möjlighet till service och reparation. Ambitionen är att använda material som enkelt kan separeras och återvinnas, med så få sammanfogade material som möjligt.

INKÖP

Koncernens inköp samordnas genom en gemensam funktion, som hanterar inköp av råmaterial, komponenter och handelsvaror. Koncernen arbetar aktivt med att maximera skalfördelar och utveckla kvaliteten bland koncernens leverantörer av direkt material, såsom mässing, tätningar och fästelement.

☘ FM Mattsson Mora Group har en policy för affärsetik som rör alla leverantörsrelationer och reglerar bland annat intressekonflikter och mutor. Leverantörerna uppmuntras även till att anta koncernens miljöpolicy. För att ytterligare stärka samarbetet med leverantörerna arbetar bolaget med att forma en mer omfattande uppförandekod och därmed säkra etiska affärer, hållbara material, goda arbetsvillkor och miljösmarta leveranser.

”Design, formspråk och färg har blivit allt viktigare framgångsfaktorer”

PRODUKTION

FM Mattsson Mora Group strävar efter att kontinuerligt effektivisera produktionen genom att tillämpa principerna för LEAN Production. Ambitionen är att ha en resurssnål produktionsorganisation med fokus på värdeskapande där slöseri minimeras och kvalitetsnivån maximeras.

Produktionsanläggningen i Mora är högt automatiserad med ett 80-tal industrirobotar. Slutmontering utförs till stor del manuellt. Koncernens mässinggjuteri är ett av Europas modernaste, med hög kapacitet och låg energiförbrukning. Att ha forskning och utveckling nära produktionen bidrar till verksamhetens goda innovationstakt och lanseringsprecision av nya produkter. Produktionsanläggningen i Odense, Danmark, är främst inriktad på montering av både inköpta och egentillverkade komponenter. Andelen egentillverkade komponenter har ökat och koncernens strategi är att fortsätta förbättra såväl effektivitet som kvalitet.

● Miljöpåverkan som kommer av den egna produktionen mäts och kontrolleras löpande med målet att minska koncernens totala miljöbelastning. Översyn av tillverkning och montering syftar till att minimera överproduktion, onödiga arbetsmoment, transporter och lager. Detta får effekt både på produktkvalitet och lönsamhet samt på miljö- och resursanvändning då omarbetning och kassation minskar. Arbete sker kontinuerligt med att förbättra tillverkningsmetoder för att minimera påverkan.

LOGISTIK

FM Mattsson Mora Group har som mål att skapa en optimerad säljprocess med korta ledtider, ett effektivt flöde av komponenter och effektiv lagerhållning. Logistikfunktionen ska verka för att utveckla ett rationellt och lönsamt materialflöde, med fokus på att skapa nytta för slutkund. För att upprätthålla och förbättra servicenivån till kund, grossist och samarbetspartner, avseende både leveranstid och precision, arbetar FM Mattsson Mora Group kontinuerligt med att minska ledtider. Ett av målen är att ytterligare förkorta genomloppstiden från råvara till färdig produkt genom kortare produktionscykler och snabbare omställningar. FM Mattsson Mora Group har lagerhållning på flera orter med volymer anpassade för lokala behov.

● Transporter har identifierats som ett av de områden inom koncernen där förbättringsåtgärder behövs, och vidtas. Koncernen strävar kontinuerligt efter effektiviseringar genom kortare ledtider, färre transporter och miljösmarta transportmedel.

”Resurssnål produktorganisation med fokus på värdeskapande”

FÖRSÄLJNING OCH MARKNADSFÖRING

Försäljningen bedrivs via moderbolaget i Sverige samt egna lokala försäljningsbolag i Norge, Finland, Danmark, Belgien, Nederländerna och Tyskland. Ett femtiotal säljare är verksamma i Norden, som fokuserar på att stödja grossister och andra aktörer inom distributionskedjan. Utanför Norden har koncernen strategiskt placerade säljare som fokuserar på specifika kundsegment. Utöver detta är strategin att huvudsakligen samarbeta med lokala distributörer i länder där egna försäljningsbolag saknas. Vid sidan av försäljning via grossister och externa distributörer arbetar FM Mattsson Mora Group löpande med att stärka kommunikationen direkt till konsument. Digital kommunikation är ett område som ökar i betydelse både som säljdri- vare och varumärkesförstärkare. Koncernen satsar på säljande och informativa webbplatser samt digitala verktyg, både för proffskunder och konsument.

Genom att marknadsföra produkternas miljösmarta och miljöbesparande funktioner förstärks kundens möjlighet att använda varan rätt och spara på vatten. Tydligare kommunikation till kunder, installatörer och distributörer för att öka medvetenheten kan därmed ha en indirekt positiv påverkan på den totala miljöbelastningen.

PRODUKTUTVECKLING

För att ligga i framkant av teknikutvecklingen investerar FM Mattsson Mora Group i sin produktutveckling. I Mora bedrivs arbetet enligt principerna för LEAN Product Development i syfte att få en effektiv och snabb produktutveckling med skalfördelar. Utvecklingsarbetet har som mål att förse varumärkena med nya produkter och att utveckla nya smarta funktioner och egenskaper som kan användas i nya produkter. Utgångspunkten i utvecklingsarbetet är att skapa produkter med ännu högre teknikinhåll, hög kvalitet och efterfrågad design som möter kundernas behov och deras krav på hållbarhet. FM Mattsson Mora Group strävar efter att lansera nya produkter regelbundet.

Satsningar på produktutveckling är av stor betydelse för att produkterna ständigt ska förbättras – och därmed även bli mer resurseffektiva, smarta och hållbara. Fokus är att utveckla miljösmarta material som är enkla att återvinna och hitta lösningar som minskar vattenanvändningen.

”Effektiv och snabb produktutveckling med skalfördelar”

Två nygjutna blandarhus av
tvättställsblandaren Mora One.

HÅLLBARHET I FOKUS

FM Mattsson Mora Group verkar för ett ansvarsfullt företagande och har det uttalade målet att vara den leverantör inom branschen som uppfattas som ledande på miljö- och hälsosmarta lösningar, ett mål som genomsyrar hela verksamheten.

VAD HAR HÄNT 2017?

Under året har koncernen i led med ett nytt strategiarbete gjort en utökad satsning inom hållbarhet. För FM Mattsson Mora Group har hållbarhet alltid varit en viktig del av affärsmodellen men för att identifiera utvecklingspotential och nya förbättringsområden har verksamheten granskats, nya miljömål satts upp och en ledningsfunktion för hållbarhet startats upp. Genomförda intressentintervjuer och en väsentlighetsanalys ligger till grund för de fokusområden som definierats och som koncernen kommer att arbeta med i högre grad framöver. Detta är ett första steg i det utökade hållbarhetsarbetet där FM Mattsson Mora Group ska arbeta mot än mer ambitiösa mål för att värna om miljö, hälsa och rent vatten.

INTRESSENTANALYS

Omvärldens åsikter och önskemål värderas högt på FM Mattsson Mora Group. Koncernen arbetar aktivt med att stärka relationerna till sina intressenter genom att vara en lyhörd aktör, producent och samarbetspartner. En förutsättning för att arbetet ska ge önskat resultat är att hållbarhet ska vara en lika självklar prioritering för intressenterna som det är i verksamheten. En kontinuerlig dialog förs med dem och i och med de nya hållbarhetsmålen som formulerades under 2017 har en utförlig analys gjorts där intressenternas synpunkter kring hållbarhet förts fram.

För externa intressenter, exempelvis kunder, leverantörer, investerare och myndigheter, är det utöver lagkrav mycket viktigt att ord följs av handling. Policydokument är viktiga men kräver rutiner för uppföljning och implementering. En gemensam viktig aspekt för intressenterna är transparens i kommunikationen kring hållbarhet och verksamheten. Andra faktorer som klassas som mycket viktigt är hanteringen av miljöfarliga ämnen och utfasning av andra tungmetaller, energieffektivitet och rent vatten. Att en produkts miljömärkningar finns registrerade i olika system för miljövärdering av byggvaruprodukter så att information kan samlas in kring produktens efterlevnad av miljökrav är viktigt. Installatörer och distributörer värderar hälso- och miljösmarta material och optimerade transporter högst.

En utmaning för koncernen är att kommunicera fördelarna med sina miljösmarta lösningar så att kunderna kan fatta hållbara beslut.

För ägare och styrelse är det mycket viktigt att resurserna används effektivt, vilket kräver ett hållbart arbetssätt genom hela värdekedjan. Riskhantering är också ett område som värderas högt då det rör både koncernens ansvar mot omvärlden och säkerheten för den fortsatta verksamheten. Medarbetare värderar bra arbetsmiljö, anställningstrygghet och fördelaktiga sociala förhållanden. Det är en viktig del i koncernens strategi att vara branschens mest attraktiva arbetsgivare.

ECOSAFE

Konceptet EcoSafe som bygger på miljömedvetenhet är centralt i marknadsföringen.

Allt från att minska miljöbelastningen i fabrik, till energismarta funktioner och smarta materialval som sparar resurser vid användningen innefattas i konceptet.

FM MATTSSON MORA GROUPS INTRESSENTER:

■ INTERNA

- Aktieägare
- Styrelse
- Dotterbolag
- Medarbetare

■ EXTERNA

- Kunder
- Kunder; installatörer
- Kunder; distributörer
- Leverantörer
- Kommun och myndigheter
- Arbetstagarorganisationer
- Skolor och universitet
- Grannar
- Banker och Försäkringsbolag
- Frivilliga organisationer
- Opinionsbildare
- Massmedia

MILJÖANSVAR: IDENTIFIERADE FOKUSOMRÅDEN

FM Mattsson Mora Groups miljöpåverkan uppkommer främst vid tillverkning, ytbehandling och transporter. Verksamheten ska bedrivas med så låg miljöpåverkan som möjligt. Ansvaret innefattar både den egna påverkan i verksamheten och en positiv påverkan genom att utveckla produkter med energibesparande funktioner som bidrar till hållbarhet vid användning. FM Mattsson Mora Group tillämpar en miljöpolicy och flertalet andra väl implementerade policyer för att systematiskt och metodiskt arbeta med hållbarhetsfrågor och ta ansvar för klimat och miljö, medarbetare och närsamhälle. Alla medarbetare är delaktiga i miljöarbetet medan mål och riktning beslutas på koncernnivå. En stabil och lönsam affär tillsammans med goda relationer med koncernens intressenter skapar förutsättningar för ett ansvarsfullt företagande både ur ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt perspektiv. Med bakgrund i väsentlighets- och intressentanalys som gjorts under året samt koncernens miljöansvar och påverkan på omvärlden har följande tre fokusområden identifierats.

1

HÅLLBART SORTIMENT – GRÖNT & SMART

FM Mattsson Mora Groups hela sortiment ska vara hållbart och grönt. Blandarna ska vara tillverkade så att vatten- och energiförbrukningen minimeras, vilket även underlättar för konsumenten att leva hållbart och energieffektivt. Alla blandare ska tillverkas resurseffektivt med miljömässigt optimala material eller av återvunnet material. Farliga och skadliga ämnen fasas ut samtidigt som återvinning av material maximeras, både av slutprodukten och av rester ifrån produktionen. Ambitionen är att agera i framkant vad gäller teknikskiftet mot minskning och borttagning av utfasningsämnen i produkterna. Produkternas miljöprestanda ska kontinuerligt förbättras och nå hög miljö- och energiklassning.

Läs mer om arbetet med ett hållbart sortiment på sidan 18.

2

HÅLLBAR PRODUKTION – VERKSAMHET

Hälsa och säkerhet är ledord som ska kännetecknas av hela verksamheten, både för de anställdas säkerhet men även för hänsyn till miljö och klimat. Av den anledningen är det av betydelse att energianvändningen blir så låg och så effektiv som möjligt. Utsläpp till luft och mark ska minimeras och omhändertas, där resurshushållning och reduktion av farliga ämnen är högt prioriterat ur miljösynpunkt.

För att främja innovation ska kompetens som finns internt omhändertas och utvecklas. FM Mattsson Mora Group är en av de större arbetsgivarna i Mora kommun och även en betydande arbetsgivare i Odense. Verksamheten påverkar i stor utsträckning närsamhället. FM Mattsson Mora Group deltar aktivt i samhällsutvecklingen genom dialog med kommuner och myndigheter samt nätverkande med andra verksamheter på orten.

Läs mer om arbetet med hållbar produktion på sidan 19.

3

HÅLLBAR LEVERANTÖRSKEDJA

En förutsättning för hållbarhetsarbetet är att det genomsyrar hela leverantörskedjan och att affärsetik tillämpas i alla led. Här har koncernen ett ansvar att påverka sina leverantörer genom en implementerad uppförandekod samt att uppmuntra dem att tillämpa samma miljöpolicy som används för verksamheten. FM Mattsson Mora Group kan även påverka genom att välja transporter med minimerad miljöpåverkan och låga utsläpp.

FM Mattsson Mora Groups leverantörer kontrolleras och utvärderas kontinuerligt. Leverantörer av direkt material genomgår revisioner där framförallt kvalitet och teknisk förmåga granskas varvid hållbarhetsaspekter är en viktig del. Vid upphandlingar beaktas bland annat öppenhet, vilja till samverkan samt ambitioner på miljöområdet.

Läs mer om arbetet med hållbarhet i leverantörskedjan på sidorna 18–19.

RISKER OCH RISKHANTERING

Identifierade hållbarhetsrisker och deras potentiella påverkan på bolaget kopplade till åtgärder för riskminimering samt mål till 2020.

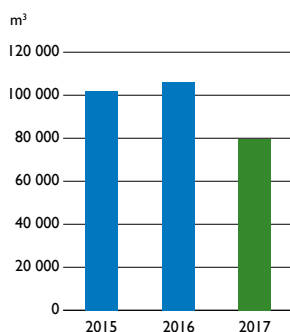
	RISK OCH RISKBESKRIVNING	ÅTGÄRD FÖR ATT MINIMERA RISKEN	MÅL / AMBITION 2020
SORTIMENT	PRODUKTERS PRESTANDA • Att inte möta kraven i tid alternativt vara för tidigt ute. • Konkurrent lanserar disruptiva produkter som konkurrerar ut koncernens produkter.	PRODUKTERS PRESTANDA • Aktiv produktutveckling för att möta behoven med rätt produkter i rätt tid. • Etablera och utveckla strategiska samarbeten för utveckling.	PRODUKTERS PRESTANDA • >5 strategiska partnerskap/samarbeten etablerade i produktutveckling. • 20% ökning av omsättningen från hållbart sortiment. • 10% ökning av andelen återvunnet/förnyelsebart material i produkterna. • Uppfattas av intressenterna som ledande på miljö- och hälsosmarta lösningar.
	HÄLSA OCH SÄKERHET Skador och olyckor på arbetsplatsen. MILJÖ • Ineffektiv användning av energi och råvaror och eller risk för utsläpp till luft och vatten. • Klimatförändring och vattenbrist.	HÄLSA OCH SÄKERHET • Systematiskt arbetsmiljöarbete och nödlägesberedskap. MILJÖ • Systematiskt arbete med yttre miljö ISO 14001. • Utbildning.	HÄLSA OCH SÄKERHET • 0 olycksfall med frånvaro. • Frisknärvaro >95%. MILJÖ • Öka användning av energi från förnybara källor och minska användning från icke-förnybara källor. • Minska växthusgasutsläpp. • Minska vattenanvändning. • Minska utsläpp till luft, mark och vatten.
PRODUKTION	ARBETSFÖRHÅLLANDEN • Diskriminering och segregation av medarbetare. • Brott mot nationell och internationell arbetslagsstiftning samt mänskliga rättigheter. MILJÖ • Utsläpp till mark, luft och vatten. • Förgiftning och miljöförstöring.	ARBETSFÖRHÅLLANDEN • Utbildning för att öka medvetenheten. • Utbildning i uppförandekod samt revidering av leverantörer. MILJÖ • Utbildning för att öka medvetenheten. • Utbildning i uppförandekod. • Revidering av leverantörer.	ARBETSFÖRHÅLLANDEN • 100% av väsentliga leverantörer* reviderade gentemot uppförandekod för leverantörer. MILJÖ • 100% av väsentliga leverantörer* reviderade gentemot uppförandekod för leverantörer.
	KORRUPTION • Att ge en muta för att få en beställning. Att ta emot en muta innan man lägger en beställning. • Interna eller externa bedrägerier som leder till ekonomiska förluster och eller försämrat anseende.	KORRUPTION • Utbildning för att öka medvetenheten. • Utbildning i uppförandekod. • Förstärkning av relaterade processer.	KORRUPTION • Inga avvikelser mot uppförandekoden.
LEVERANTÖRER	HÄLSA OCH SÄKERHET • Användning av utfasningsämnen i produktion eller produkter kan leda till hälso- och miljöproblem.	HÄLSA OCH SÄKERHET • Aktivt utvecklingsarbete för att fasa ut oönskade ämnen ur produkter och produktion.	HÄLSA OCH SÄKERHET • Utfasning av 6-värt krom.
	MILJÖ • CO₂-utsläpp bidrar till snabbare klimatförändring.	MILJÖ • Aktivt arbete för att minska transportbehov och övergå till fossilfria transporter.	MILJÖ • Miljömedvetna val av egna bilar; val av transport av varor till och från fabrikena och val av flygresor.
ARBETSLIV			
UTFASNING-ÄMNE			
TRANSPORTER			

* Arbetet inleds med fokus på de väsentligaste leverantörerna, utvalda efter en bedömning som har gjorts avseende hållbarhetsrisk

FOKUS PÅ MINSKAD MILJÖPÅVERKAN

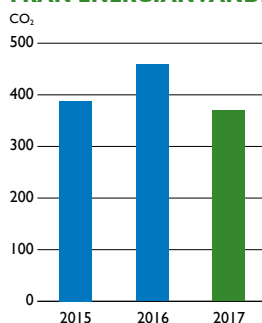
Bolaget har kommit långt när det gäller energibesparingar och bolaget värnar om att ta tillvara spillvärme i anläggningen i Mora. En ny energikartläggning inleddes under 2017 för att identifiera ytterligare åtgärder under 2018 för att minska energibehoven och klimatpåverkan.

VATTENANVÄNDNING

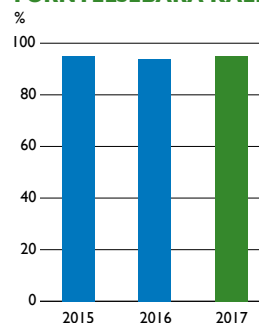
Ett antal insatser (inklusive metodutveckling och övergång till luftprovning) har bidragit till en minskning av vattenanvändningen med 24 procent.

VÄXTHUSGASUTSLÄPP FRÅN ENERGIANVÄNDNING

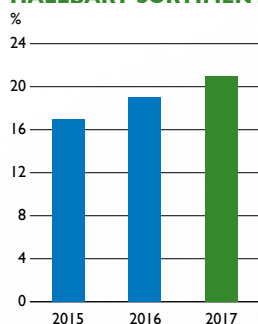
Koncernen har minskat klimatpåverkan genom att använda energi från förnyelsebara källor och strävar efter ytterligare förbättringar.

ANDELEN ENERGI FRÅN FÖRNYELSEBARA KÄLLOR

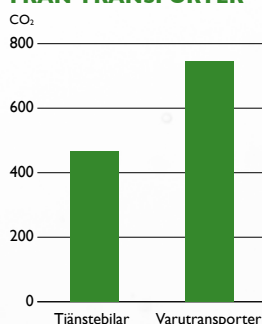
Andelen förnyelsebar energi är för närvarande väsentligt högre i den svenska anläggningen. Ambitionen är att öka andelen förnyelsebar energi i Odense och samtidigt försöka nå 100 procent i Mora.

OMSÄTTNING FRÅN HÅLLBART SORTIMENT

Försäljning av det hållbara sortimentet har ökat. Målet är att öka andelen ytterligare genom att erbjuda fler energiklassade och miljösmarta produkter.

VÄXTHUSGASUTSLÄPP FRÅN TRANSPORTER

Transporter har identifierats som ett område där bolaget kommer att arbeta med att minska klimatpåverkan genom samordning och val av transportsätt. Arbete med att kartlägga området och sätta mål inleddes 2018.

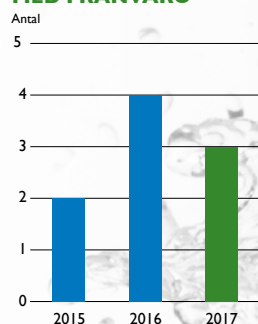
MÅL 2030

För att få en tydlig inriktning på hållbarhetsarbetet har koncernen satt långsiktiga mål, att till år 2030 nå:

- Klimatneutral verksamhet.
- Endast slutna cirkulära system i produktionen.
- 100 procent grönt sortiment helt fritt från utfasnings- eller andra skadliga ämnen.

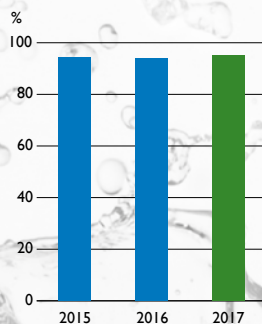
HÄLSA OCH SÄKERHET

ARBETSPLATSOLYCKOR MED FRÅNVARO

Alla olycksfall följs upp så att grundorsaken kan åtgärdas.

FRISKVÄRVARO

Friskvårdsaktiviteter erbjuds till all personal med syftet psykiskt och fysiskt välmående.

MEDARBETARE OCH LEDARSKAP

En nödvändighet för att utveckla framgångsrika verksamheter är engagerade och kompetenta medarbetare som trivs. För att skapa en innovativ företagskultur och nå de affärsmässiga målen krävs ett tydligt, inspirerande och effektivt ledarskap.

”Ledarskap för goda prestationer” är FM Mattsson Mora Groups ledarskapsstandard som sammanfattar den syn och det förhållningssätt som präglar verksamheten. Regelbundna mätningar ligger till grund för fortsatt ledarskapsutveckling på såväl individ- som gruppnivå.

Ledarskapsstandarden tar upp en rad aspekter kring ledarskap som rör bland annat kommunikation, beslutsfattande, tillgänglighet, förbättringsarbete samt hälsa, miljö, arbetsmiljö och säkerhet. Ledare inom FM Mattsson Mora Group förväntas vara tillgängliga och synliga samt uppmuntra till dialog och se till att alla vågar föra fram sina åsikter. Ledaren ska se och höra varje individ och arbeta aktivt med gruppen.

FM Mattsson Mora Group strävar alltid efter att vara en attraktiv arbetsgivare och professionell och spännande arbetsplats där medarbetarna kan utvecklas både individuellt och inom sitt yrkesområde. Starkt ledarskap och medarbetarengagemang ska vara nära förknippat med koncernen. För att säkerställa tillgång på resurser och kompetens inom samtliga funktioner på ett strukturerat sätt används kompetenskartläggning och utvärdering kontinuerligt.

Konkurrenskraftiga villkor för de anställda, såsom attraktiva personalförmåner och möjligheter till vidareutbildning och kompetensutveckling, är en viktig del i att kunna rekrytera och behålla kompetent personal. För att involvera medarbetarna i arbetet med ständiga förbättringar och effektiva processer används LEAN Production som genomsyrar alla delar av produktionen. Målet är att alla anställda ska ha en individuell utvecklingsplan.

VÄRDEGRUND

Fundamentalt i FM Mattsson Mora Groups verksamhet och företagskultur är en tydlig värdegrund som vägledande verktyg i alla relationer med intressenter och omvärld. Koncernen har formulerat följande värdegrund:

- **Kundvärde:** Vi finns till för våra kunder och för kundernas kunder. Vi producerar, marknadsför och säljer produkter och lösningar, som är attraktiva för användarna och våra samarbetspartners. Vi är lyhörda för kundernas önskemål och lyssnar ständigt av deras behov. Ju större värde vi kan ge kunden, desto större möjlighet har vi att hävda vår prisbild.
- **Engagemang:** Att vara engagerad i sitt arbete är viktigt för alla människor. Vi vill att varje medarbetare ska använda och utveckla sin kompetens fullt ut och känna att FM Mattsson Mora Group är en intressant och utvecklande arbetsplats.
- **Respekt:** Vi är alla olika. Det är en tillgång. Vi värdesätter olika åsikter. Vi visar respekt för varandras integritet och situation. Vi behandlar arbetskamrater, kollegor, kunder och ägare som vi själva vill bli behandlade.

ORGANISATION

FM Mattsson Mora Groups operativa organisation är decentraliserad för att vara nära kunden. Koncernen har gemensamma centrala funktioner för marknad, försäljning, IT, ekonomi- och finans samt hållbarhet.

Medelantalet anställda under 2017 var 529 (548), fördelat på nio länder. Flest medarbetare finns i Sverige med i medelantal 396 (417) anställda. I Danmark var medelantalet anställda 72 (74). Frisknärvaron under året var 95,3 procent (94,0).

De anställda är FM Mattsson Mora Groups främsta tillgång och deras välmående och säkerhet är högsta prioritet. Därför är arbetsmiljöaspekter en viktig del av arbetet och något som tas hänsyn till i alla led. Utifrån en plan för systematiskt arbetsmiljöarbete identifieras betydande arbetsmiljöaspekter som sedan bevakas genom mätningar och kvantifiering. Förbättringsmål uppställs som sedan planeras och följs upp genom enkäter, statistik, skyddsronder samt löpande av arbetstagarna själva. För att garantera de anställdas trygghet och att det systematiska arbetsmiljöarbetet fortgår finns en säkerhetskommitté som ansvarar för kontroll och bevakning av buller, luftkvalitet, belysning, kemikalierisker, maskinsäkerhet, psykosocial miljö, el och brandrisker och ergonomi. Alla resultat dokumenteras och följs upp.

På FM Mattsson Mora Group är olikheter och mångfald en tillgång och respekten för detta är en viktig del av värdegrundsarbetet. Allas lika värde respekteras och koncernen arbetar aktivt för att detta ska upprätthållas. En säker arbetsmiljö är viktigt och därför finns en policy samt åtgärds- och beredskapsplan mot trakasserier och kränkande särbehandling för alla anställdas trygghet.

FM Mattsson bäst i test på energiklassade blandare

Kan man spara 28 procent varmvatten bara genom att byta blandare? Energitklassade blandare av hög kvalitet har funktioner som hjälper användaren att minska varmvattenanvändningen genom exempelvis kallstart eller återfjädrande reglage. Att funktionerna är energieffektiva är utan tvekan, men hur upplevs blandarna och hur mycket varmvatten hjälper de användaren att spara? Att ta reda på detta var syftet med studien "Vattenanvändning med energieffektiva blandare", ett projekt utfört av Research Institute of Sweden (RISE) som genomförts i flerbostadshus i Borås där energieffektiva blandare installerats.

Studien genomfördes under två år och innehöll två mätperioder samt finansierades av bland annat Energimyndigheten. Mellan de två perioderna installerades FM Mattssons energieffektiva blandare och parallellt genomfördes en beteendestudie bland de boende i husen för att mäta hur de uppfattat de energibesparande blandarna över tid.

Bytet av blandare visade tydligt på att energieffektiva blandare från FM Mattsson Mora Group har stor potential att minska energianvändningen. Efter installationen av de energiklassade blandarna minskade varmvattenanvändningen med mer än en fjärdedel jämfört med standardblandare.

Val av miljösmarta blandare kan bidra mycket till ett hållbart samhälle genom minskad vatten- och energianvändning samt koldioxidutsläpp. "Energieffektiva blandare har en mycket stor potential att minska energianvändningen i bebyggelsen i landet. Blandare finns ju precis överallt – i alla typer av bostäder och lokaler", säger Björn Folkesson på RISE, projektledare för undersökningen.

28%
varmvattenbesparing

FM Mattsson 9000E tvättställsblandare

FAKTA

- Mätutrustning installerades i undercentralen i fem flerbostadshus på Vintergatan, Tullen i Borås.
- Typ av blandare: Ettgreppsblandare klass B i köket. Tvättställsblandare klass A och termostadblandare med dusch klass A i badrummet.
- Antal lägenheter testet gjordes i: 74
- Mätperiod: Två år, vilket innehöll två mätperioder som omfattade 8 månader vardera.
- Varmvattenbesparing: 28%

AKTIE- OCH ÄGARINFORMATION

I april 2017 noterades FM Mattsson Mora Groups B-aktie på Nasdaq Stockholm och 4 300 nya aktieägare välkomnades till bolaget.

AKTIE- OCH ÄGARINFORMATION

FM Mattsson Mora Groups informationsgivning till sina aktieägare och övrig kapitalmarknad syftar till att skapa en rättvisande bild av verksamhetens utveckling, minimera risken för ryktesspridning och spekulationer samt bidra till att öka intresset för bolagets aktie. Ambitionen är att agera snabbt och korrekt.

BÖRSINTRODUKTION

FM Mattsson Mora Group-aktien noterades på Nasdaq Stockholm den 10 april 2017. Priset i erbjudandet var 68 kr per aktie, motsvarande ett marknadsvärde av det totala antalet aktier i FM Mattsson Mora Group om 914,3 Mkr. Erbjudandet omfattade 2,0 miljoner nya B-aktier och antalet aktier uppgick totalt till 13 445 100 efter notering. I samband med erbjudandet välkomnade FM Mattsson Mora Group cirka 4 300 nya aktieägare. Svolder AB var så kallade ankarinvestorer i erbjudandet och förvärvade 1 miljon B-aktier motsvarande 50 procent av det totala antalet B-aktier i erbjudandet och motsvarande 7,4 procent av det totala antalet aktier och 3,1 procent av det totala antalet röster i bolaget efter utspädning.

AKTIEÄGARE

Det totala antalet aktier i bolaget uppgick per den 31 december 2017 till 13 445 100, varav 2 027 900 A-aktier med tio röster och 11 417 200 B-aktier med en röst vardera. Bolaget hade 2 972 aktieägare per den 31 december 2017.

UTDELNINGSPOLICY OCH UTDELNINGSFÖRSLAG

Enligt den utdelningspolicy som antagits av FM Mattsson Mora Groups styrelse ska utdelningar motsvara cirka 50 procent av FM Mattsson Mora Groups resultat efter skatt för föregående räkenskapsår, under förutsättning att soliditeten uppgår till minst 30 procent efter utdelning. Undantag kan göras vid speciella omständigheter såsom förvärv. Beaktande sker även av FM Mattsson Mora Groups kapitalbehov, dess resultat, finansiella ställning, kapitalkrav samt aktuella konjunkturförhållanden.

FM Mattsson Mora Group lämnade utdelning till aktieägarna för räkenskapsåret 2016 om 3,00 kr per aktie (totalt 34,3 mkr) motsvarande 62 procent av resultatet efter skatt.

Styrelsen föreslår en utdelning för räkenskapsåret 2017 om 3,00 kr per aktie (totalt 40,3 mkr) motsvarande 57 procent av resultatet efter skatt.

KONVERTIBLER, TECKNINGSOPTIONER MED MERA

FM Mattsson Mora Group har inga utestående teckningsoptioner, konvertibler eller andra aktierelaterade finansiella instrument.

DATA PER AKTIE

	2016	2017
Resultat per aktie, kr	5,66	5,53
Eget kapital per aktie, kr	28,4	37,5
Genomsnittligt antal aktier (tusental)	11 445,1	12 891,7
Antal aktier vid periodens slut (tusental)	11 445,1	13 445,1

STORLEKSKLASSER AKTIEÄGARE PER DEN 31 DECEMBER 2017

	Antal aktieägare	Antal A-aktier	Antal B-aktier	Innehav, %	Röster, %
1–500	2 651	900	241 675	1,80	0,79
501–1 000	112	600	93 406	0,70	0,31
1 001–5 000	87	11 100	169 258	1,34	0,88
5 000–10 000	16	12 300	111 430	0,92	0,74
10 000–15 000	12	23 100	136 989	1,19	1,16
15 001–20 000	7	19 400	120 742	1,04	0,99
20 001+	87	1 960 500	10 543 700	93,00	95,12
Totalt	2 972	2 027 900	11 417 200	100,00	100,00

TIO STÖRSTA AKTIEÄGARN PER DEN 31 DECEMBER 2017

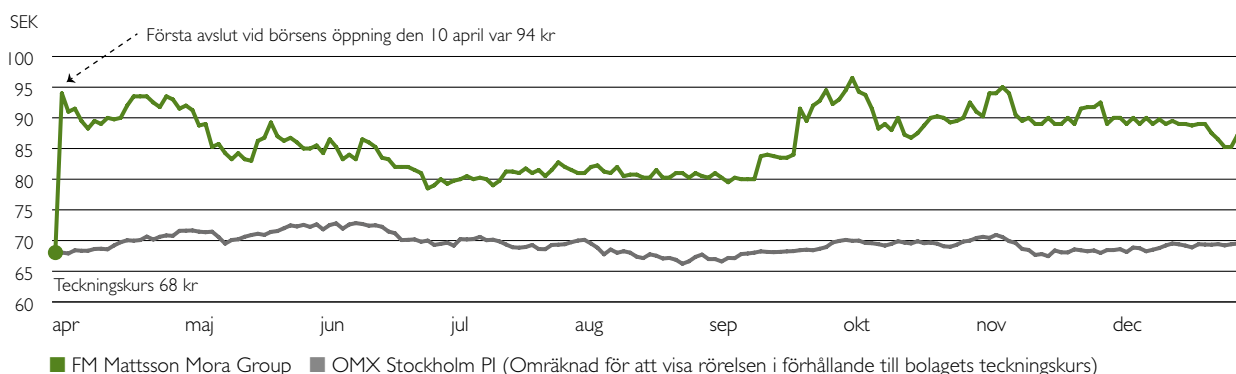
Namn/företag	Antal aktier totalt	Antal aktier av serie A	Antal aktier av serie B	Andel av aktiekapital, %	Andel av röster, %
Tibia Konsult AB	1 710 500	229 000	1 481 500	12,72	11,90
LK Finans AB	1 146 510	228 900	917 610	8,53	10,12
Mattsson, Mats	674 500	134 900	539 600	5,02	5,96
Mattsson-Svensson, Anna	594 000	118 800	475 200	4,42	5,25
Svolder AB	1 542 990	0	1 542 990	11,48	4,87
Eriksson, Gunnar	251 200	50 300	200 900	1,87	2,22
Eriksson, Agneta	228 700	49 600	179 100	1,70	2,13
Hermansson, Lena	145 375	58 875	86 500	1,08	2,13
Hermansson, Peter	145 375	58 875	86 500	1,08	2,13
Peterson, Eva	145 375	58 875	86 500	1,08	2,13
Totalt tio största ägare	6 584 525	988 125	5 596 400	48,98	48,83
Övriga ägare	6 860 575	1 039 775	5 820 800	51,02	51,17
Summa	13 445 100	2 027 900	11 417 200	100,00	100,00

AKTIEKAPITALET UTVECKLING FRÅN 1998 FRAM TILL DEN 31 DECEMBER 2017

Registreringsdatum	Händelse	Antal aktier		Aktiekapital, Kr	
		Förändring	Totalt	Förändring	Totalt
2017-04-11	Nyemission	2 000 000	13 445 100	2 000 000,00	13 445 100,00
2012-11-27	Nyemission	457 900	11 445 100	457 900,00	11 445 100,00
2012-11-27*	Minskning	-457 900	10 987 200	-457 900,00	10 987 200,00
2011-06-03	Aktiesplit 100:1	11 330 649	11 445 100	–	11 445 100,00
2003-02-21	Nyemission	34 335	114 451	3 433 500,00	11 445 100,00
2003-02-21	Minskning	-97 920	80 116	-9 792 000,00	8 011 600,00
2003-01-28	Nyemission	80 116	178 036	8 011 600,00	17 803 600,00
1998-10-23	Fondemission	48 960	97 920	4 896 000,00	9 792 000,00

*Vid extra bolagsstämma den 15 november 2012 beslutades om omvandling av 228 800 aktier av serie A till serie B, på den tidigare huvudägaren Priveq Investment II KB:s begäran, samt inlösen av Priveqs resterande A-aktier vilket medförde en minskning av aktiekapitalet med 457 900 kr; genom inlösen (efter omvandling). Beslutet var villkorat av en riktad nyemission av 457 900 av serie A. Extra bolagsstämman beslutade om nyemission av 457 900 aktier. Aktierna tecknades på stämman av Tibia Konsult AB med 229 000 aktier och LK Finans AB med 228 900 aktier.

AKTIEKURSENS UTVECKLING 2017

BOLAGSSTYRNING

Med bolagsstyrning avses det regelverk och den struktur som finns för att på ett effektivt och kontrollerat sätt styra och leda verksamheten i ett aktiebolag. FM Mattsson Mora Groups bolagsstyrning handlar om hur verksamheten styrs, leds och kontrolleras med syfte att skapa värde för bolagets aktieägare och andra intressenter.

REGELVERK

Bolagsstyrning syftar ytterst till att tillgodose aktieägarnas krav på avkastning samt att ge samtliga intressenter fullgod och korrekt information om bolaget och dess utveckling. Till grund för styrning av FM Mattsson Mora Group AB (publ), nedan kallat bolaget, ligger både interna och externa regelverk.

Koncernen har omfattats av Svensk kod för bolagsstyrning (Koden) sedan bolaget noterades på Nasdaq Stockholm den 10 april 2017. Även innan bolaget noterades tillämpade koncernen Kodens regleringar i allt väsentligt under 2016 och 2017.

EXTERNA REGELVERK

Till de externa styrsystemen, som utgör ramarna för bolagsstyrning för bolaget, hör den svenska aktiebolagslagen, årsredovisningslagen, andra relevanta lagar samt Koden.

INTERNA REGELVERK

Det viktigaste interna styrdokumentet är den av stämman fastställda bolagsordningen. Därefter är det styrelsens arbetsordning, och styrelsens instruktion för verkställande direktören. Därtill har styrelsen fastställt ett antal policyer, riktlinjer och instruktioner med bindande regler för koncernens verksamhet. Samtliga policyer revideras varje år. Därutöver arbetar bolaget med sina kärnvärden för koncernens samtliga anställda.

AKTIEÄGARE

Det totala antalet aktier i bolaget per 31 december 2017 uppgick till 13 445 100, varav 2 027 900 A-aktier med tio röster och 11 417 200 B-aktier med en röst vardera. Bolaget hade 2 972 aktieägare per den 31 december 2016. Hösten 2003 blev bolaget ett så kallat avstämningsbolag, vilket innebar att aktiebok förs av Euroclear. Bolaget är sedan årsstämman 2011 ett publikt aktiebolag. Bolagets största ägare, representerande minst en tiondel av röstetalet av samtliga aktier i bolaget per den 31 december 2017, redovisas på sidan 29 i årsredovisningen.

ÅRSSTÄMMA

Aktieägarnas rätt att besluta om bolagets angelägenheter utövas vid bolagsstämman som är bolagets högsta beslutande organ. Ordinarie bolagsstämma hålls årligen inom sex månader efter räkenskapsårets utgång. Vid denna väljs bolagets styrelse och revisor. Dessutom fastställs bolagets resultat- och balansräkning och frågor prövas

avseende utdelning, ansvarsfrihet för styrelseledamöter och verkställande direktör samt fastställande av arvode till styrelse och revisor. Årsstämman har också att behandla andra frågor som är obligatoriska enligt aktiebolagslagen och bolagsordningen.

Det är bolagets ambition att bolagsstämman ska vara ett adekvat organ för aktieägarna varför målsättningen är att hela styrelsen, representant från valberedning, verkställande direktör, övriga personer ur ledningen samt revisor alltid ska närvara vid årsstämman.

Extra bolagsstämma sammankallas när styrelsen eller revisorerna finner detta påkallat.

I enlighet med FM Mattsson Mora Groups bolagsordning sker kallelse till årsstämma respektive extra bolagsstämma genom annonsering i Post- och Inrikes Tidningar samt genom att kallelsen hålls tillgänglig på FM Mattsson Mora Groups webbplats. Att kallelse skett annonseras i Svenska Dagbladet och Mora Tidning.

Rätt att närvara vid bolagsstämma

Alla aktieägare som är direktregistrerade i den av Euroclear Sweden AB förda aktieboken fem vardagar före bolagsstämman och som har meddelat bolaget sin avsikt att delta (med eventuella biträden) i bolagsstämman senast det datum som anges i kallelsen till bolagsstämman har rätt att närvara vid bolagsstämman och rösta för det antal aktier de innehar. Aktieägare kan delta i bolagsstämman personligen eller genom ombud och kan även biträddas av högst två personer. Normalt brukar aktieägare kunna registrera sig till bolagsstämman på flera olika sätt, vilka anges i kallelsen till stämman.

Initiativ från aktieägare

Aktieägare som önskar få ett ärende behandlat på bolagsstämman måste skicka in en skriftlig begäran till styrelsen. Begäran ska normalt ha tagits emot av styrelsen senast två veckor före bolagsstämman.

VALBEREDNING

Enligt Koden ska bolaget ha en valberedning som har till syfte att lämna förslag beträffande ordföranden på bolagsstämmor; kandidater till styrelseledamöter (inklusive ordföranden), arvoden och övrig ersättning till varje styrelseledamot samt ersättning för utskottsarbete, val av och ersättning till externa revisorer samt förslag till principer för valberedningens arbete inför den nästföljande årsstämman.

Vid årsstämman 2017 antogs det nya principer för utformningen av valberedningen i syfte att dessa ska bli mer förenliga med den

praxis som råder för bolag noterade på reglerad marknad. Den främsta förändringen är ett tillägg att anställd i bolaget inte får vara ledamot i valberedningen.

Valberedningen, som ska tillsättas för tiden intill dess att ny valberedning utsetts, ska bestå av tre ledamöter, vilka ska vara representanter för bolagets största aktieägare. Anställd i bolaget får inte vara ledamot i valberedningen. Vid bedömningen av vilka som ska anses vara de största aktieägarna i bolaget ska vid beräkningen av ägarandel hänsyn tas till ägande utifrån grupper av aktieägare som samverkar om bolagets förvaltning.

Styrelseordförande ska så snart det rimligen kan ske efter utgången av det tredje kvartalet på lämpligt sätt kontakta de tre största aktieägarna vid denna tidpunkt och uppmana dessa att, inom en med hänsyn till omständigheterna rimlig tid som inte får överstiga 30 dagar, skriftligen till valberedningen namnge den person aktieägaren önskar utse till ledamot av valberedningen. Om en av de tre största aktieägarna inte önskar utnyttja sin rätt att utse en ledamot av valberedningen ska nästa aktieägare i följd erbjuda rätten att utse en ledamot av valberedningen. För det fall flera aktieägare avstår från sin rätt att utse ledamöter av valberedningen ska styrelsens ordförande inte behöva kontakta fler än åtta aktieägare, såvida det inte är nödvändigt för att få ihop en valberedning bestående av minst tre ledamöter.

Såvida inte annat har avtalats mellan ledamöterna ska valberedningens ordförande representera den största aktieägaren. Styrelsens ordförande ska inte vara valberedningens ordförande.

Om en aktieägare som har utsett en representant i valberedningen upphört att vara en av bolagets tre största aktieägare under året, ska den representanten som valts av en sådan aktieägare avgå från valberedningen. Istället ska en ny aktieägare bland de tre största aktieägarna ha rätt att självständigt och enligt eget gottfinnande utse en ledamot av valberedningen. Dock ska inga marginella skillnader i aktieinnehav och ändringar i aktieinnehav som uppstår senare än tre månader innan årsstämman leda till några ändringar i sammansättningen av valberedningen, såvida inte särskilda omständigheter föreligger.

Om en ledamot av valberedningen avgår innan valberedningen har fullföljt sitt uppdrag, på grund av andra skäl än de som anges i stycket ovan, ska den aktieägare som utsåg en sådan ledamot ha rätt att självständigt och enligt eget gottfinnande utse en ersättningsledamot. Om styrelsens ordförande ingår i valberedningen och avgår från styrelsen, ska ersättaren till denne även ersätta styrelsens ordförande i valberedningen.

STYRELSEN

Styrelsen är högsta beslutande organ efter bolagsstämman. Enligt aktiebolagslagen är styrelsen ansvarig för bolagets förvaltning och organisation, vilket betyder att styrelsen är ansvarig för att bland annat fastställa mål och strategier, säkerställa rutiner och system för utvärdering av fastställda mål, fortlopande utvärdera FM Mattsson Mora Groups finansiella ställning och resultat samt utvärdera koncernledningen. Styrelsen ansvarar också för att säkerställa att årsredovisningen och koncernredovisningen samt delårsrapporterna upprättas i rätt tid. Dessutom utser styrelsen verkställande direktören.

Styrelseledamöterna väljs varje år på årsstämman för tiden fram till slutet av nästa årsstämma. Enligt bolagets bolagsordning ska styrelsen till den del den väljs av bolagsstämman bestå av minst fyra ledamöter och högst sju ledamöter utan suppleanter. Härutöver har arbetstagarrepresentanter utsetts.

Styrelseordförande väljs av årsstämman och har ett särskilt ansvar för ledningen av styrelsens arbete och att styrelsens arbete är välorganiserat och genomförs på ett effektivt sätt.

Styrelsen följer en skriftlig arbetsordning som revideras årligen och fastställs på det konstituerande styrelsemötet varje år. Arbetsordningen reglerar bland annat styrelsepraxis, funktioner och uppdelningen av arbetet mellan styrelseledamöterna och VD. I samband med det första styrelsemötet fastställer styrelsen också instruktioner för finansiell rapportering och instruktioner för VD.

Styrelsen sammanträder enligt ett årligt schema som fastställs i förväg. Utöver dessa möten kan ytterligare möten anordnas för att hantera frågor som inte kan hänskjutas till ett ordinarie möte. Utöver styrelsemöten har styrelseordföranden och VD en fortlopande dialog rörande ledningen av bolaget.

För närvarande består bolagets styrelse av sju ordinarie stämmodvalda ledamöter och två arbetstagarrepresentanter:

STYRELSEUTSKOTT OCH UTSKOTTSARBETE

Revisionsutskott

Styrelsen har tillsatt ett revisionsutskott som ska bestå av minst tre ledamöter, varav en ska vara ordförande.

Revisionsutskottet ansvarar för att säkerställa fullföljandet av styrelsens övervakande ansvar över tillfredställande kontroll för riskhantering, redovisning och ekonomisk rapportering samt extern revision. Utskottet ska därvid särskilt bidra till en god finansiell rapportering och goda rutiner för intern kontroll. Vidare ska utskottet säkerställa en kvalificerad, effektiv och oberoende extern revision av bolaget samt att en god kommunikation upprätthålls mellan styrelsen och de externa revisorerna. Utskottet ska bland annat granska och övervaka samt för styrelsen förbereda dess beslut rörande finansiell rapportering innefattande bland annat årsredovisning. Utskottet ska även inför årsstämma till valberedningen bereda förslag avseende arvode till revisorerna. Vidare ansvarar utskottet för upphandling av revision samt bereder förslag till val av revisorer till valberedningen inför årsstämma.

Revisionsutskottets samtliga möten protokollförs och distribueras till styrelsens samtliga ledamöter. Utskottet lämnar vidare löpande rapporter till styrelsen avseende sitt arbete genom att utskottets ordförande muntligen rapporterar vid nästkommande styrelsemöte. Vid årsstämman 2017 beslutades att revisionsutskottets ordförande ska ersättas med 40 000 kr och att övriga ledamöter ska ersättas med 25 000 kr vardera.

Ersättningsutskott

Styrelsen har tillsatt ett ersättningsutskott som ska bestå av styrelsens ordförande samt minst två stämmodvalda ledamöter. Styrelsens ordförande ska vara ordförande i ersättningsutskottet. Ersättningsutskottets uppgift är bland annat att bereda VD:s lön och övriga villkor för beslut i styrelsen. Som grund för arbetet ligger stämmans beslut avseende riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare. Utskottet ska ansvara för utvärdering av verkställande direktören och för fastställandet av individuell ersättning till verkställande direktören jämte ramarna för individuell ersättning till andra ledande befattningshavare. Ersättningsutskottets samtliga möten protokollförs och protokollen tillställs styrelsen. Vid årsstämman 2017 beslutades att ersättningsutskottets ledamöter ska ersättas med vardera 5 000 kr per sammanträde.

BOLAGSSTYRNING 2017

Beslut på årsstämman 2017

Årsstämma 2017 ägde rum i Mora den 11 maj 2017. Vid stämman var 85 aktieägare och ombud närvarande. Dessa ägare representerade 10 606 216 aktier; motsvarande 79 procent av antalet aktier i bolaget och 85 procent av rösterna. Beslut som bland annat fattades vid årsstämman 2017:

■ Att i enlighet med styrelsens förslag dela ut 3,00 kr per aktie till aktieägarna.

■ Att styrelsen ska bestå av sex ledamöter utan suppleanter.

■ Att arvode till styrelsen ska utgå i enlighet med valberedningens förslag:

- 250 000 kr till ordförande
- 155 000 kr till vardera övriga stämموvalda ledamöter
- 40 000 kr till ordförande i revisionsutskottet
- 25 000 kr till vardera övriga ledamöter i revisionsutskottet
- 5 000 kr till ersättningsutskottets ledamöter per sammanträde

■ Val av styrelseordförande och styrelseledamöter i enlighet med valberedningens förslag:

- Omval av Johnny Alvarsson som styrelsens ordförande.
- Omval av ledamöterna Lars Erik Blom, Erik Eriksson, Christer Lenner, Lotta Lundén och Anna Stålenbring.
- Hans Åke Norås hade avböjt omval.

■ Att till revisorer välja revisionsbolaget KPMG med auktoriserade revisorn Helena Arvidsson Älgne som huvudansvarig.

■ Att i enlighet med styrelsens förslag besluta om principer för ersättning till ledande befattningshavare för arbete som inte utgör styrelsearbete.

■ Att i enlighet med valberedningens förslag anta nya principer för valberedningen.

Det fullständiga protokollet från årsstämman finns på bolagets webbplats.

REVISORER

Revisorerna utses av årsstämman efter förslag från valberedningen och väljs för en period om ett år. Vid efterfrågan av ytterligare tjänster från revisionsbolaget vid sidan av revisionsuppdraget tillhandahålls sådana tjänster endast i den omfattning som är förenlig med reglerna i revisorslagen och FARs yrkesetiska regler avseende revisors opartiskhet och självständighet.

REVISION

Revisorn ska granska bolagets årsredovisning och räkenskaper samt styrelsens och VD:s förvaltning. Efter varje räkenskapsår ska revisorn lämna en revisionsberättelse och en koncernrevisionsberättelse till årsstämman.

Enligt bolagets bolagsordning ska bolaget utse högst två revisorer utan eller med högst två suppleanter eller auktoriserat revisionsbolag.

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR OCH LEDNING

VD:s uppgifter

VD utses av styrelsen och har främst ansvar för bolagets löpande förvaltning och den dagliga driften. Arbetsfördelningen mellan styrelsen och VD anges i arbetsordningen för styrelsen och instruktionen för VD. VD ansvarar också för att upprätta rapporter och sammanställa information från koncernledningen inför styrelsemöten och är föredragande av materialet på styrelsesammanträden.

Enligt instruktionerna för finansiell rapportering är VD ansvarig för finansiell rapportering i bolaget och ska följaktligen säkerställa att styrelsen inhämtar tillräckligt med information för att styrelsen fortlöpande ska kunna utvärdera FM Mattsson Mora Groups finansiella ställning.

VD ska fortlöpande hålla styrelsen informerad om utvecklingen av FM Mattsson Mora Groups verksamhet, omsättningens storlek, bolagets resultat och finansiella ställning, likviditets- och creditsituation, viktiga affärshändelser samt andra omständigheter som inte kan antas vara av oväsentlig betydelse för bolagets aktieägare att styrelsen känner till (till exempel väsentliga tvister; uppsägning av avtal som är viktiga för FM Mattsson Mora Group samt betydande omständigheter som rör FM Mattsson Mora Groups anläggningar).

VALBEREDNING INFÖR ÅRSSTÄMMAN 2018

Enligt de principer för tillsättande av valberedning som fastställdes vid årsstämman 2017 har tre ägarrepresentanter utsetts:

- Hans Karlsson, ordförande (representerar Tibia Konsult AB, större ägare och oberoende i förhållande till bolaget).
- Mats Rylander (representerar större ägare).
- Cathrine Eriksson Olsson (representerar större ägare).

Valberedningen har inför årsstämman haft sex sammanträden. Ingen ersättning har utgått för arbetet i valberedningen.

STYRELSEN

Vid årsstämman 2017 beslutades att styrelsen ska bestå av sex bolagsstämموvalda ledamöter utan suppleanter. Fram till bolagsstämman hade det varit sju ledamöter. Två ledamöter är utsedda av de anställda. FM Mattsson Mora Groups VD är inte ledamot i styrelsen men deltar på styrelsemötena som föredragande. Styrelsens sammansättning framgår av tabellen på följande sida. En närmare presentation av styrelseledamöterna framgår på sidorna 82–83.

Namn	Totalt arvode (Tkr)	Ersättnings-utskott	Revisions-utskott	Närvaro styrelsemöten av 16 möjliga	Ersättnings-utskott	Revisions-utskott
Johnny Alvarsson	248	Ja	Nej	16	3/3	
Lars Erik Blom	182	Nej	Ja	15		5/5
Erik Eriksson*	166	Ja	Nej	16	3/3	
Christer Lenner	161	Ja	Nej	16		
Lotta Lundén	176	Nej	Ja	13		2/5
Hans Åke Norås**	75	Ja	Nej	10	3/3	
Anna Stålenbring	185	Nej	Ja	15		5/5
Fredrik Hållestam	–	Nej	Nej	16		
Ellinor Sparby***	–	Nej	Nej	11		
Maria Frost***	–	Nej	Nej	5		

Ersättningar är angivna exklusive sociala avgifter. Under 2017 har styrelseledamoten Christer Lenner utöver ordinarie styrelsearvode erhållit ersättning med totalt 10 Tkr (43).

* Erik Eriksson var ledamot i ersättningsutskottet fram till årsstämman i maj 2017

** Hans Åke Norås var ledamot i styrelsen och ersättningsutskottet fram till årsstämman i maj 2017.

*** Ellinor Sparby var arbetstagarrepresentant i styrelsen fram till den 23 augusti 2017 då hon ersattes av Maria Frost.

Styrelsens oberoende

Enligt Kodens ska en majoritet av de stämموvalda ledamöterna vara oberoende i förhållande till bolaget och dess ledning. Minst två av dessa ska även vara oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare. FM Mattsson Mora Groups styrelse har bedömts uppfylla kraven på oberoende.

Namn	Befattning	Ledamot sedan	Oberoende i förhållande till:	
			bolaget	större aktieägare
Johnny Alvarsson	Styrelseledamot (ordf.)	2012 (ordf. från 2015)	Ja	Ja
Lars Erik Blom	Styrelseledamot	2013	Ja	Nej
Erik Eriksson	Styrelseledamot	2003	Ja	Nej
Christer Lenner	Styrelseledamot	2009 (ordf. 2009–2015)	Ja	Ja
Lotta Lundén	Styrelseledamot	2014	Ja	Ja
Hans Åke Norås	Styrelseledamot	2009	Ja	Ja
Anna Stålenbring	Styrelseledamot	2016	Ja	Ja

Styrelsens arbete

Styrelsen har under 2017 haft 16 sammanträden varav ett konstituerande. Mötena har protokollförts av styrelsens sekreterare, vilken är bolagets ekonomi- och finansdirektör. Mötesunderlag har skickats ut till samtliga ledamöter inför varje möte som sedan hållits i enlighet med för mötet godkänd dagordning. Det förekommer att andra befattningshavare deltar i styrelsens sammanträden som föredragande. Vid verksamhetsårets möten behandlade styrelsen de fasta punkter som förelåg vid respektive styrelsemöte såsom affärsläge, ekonomisk rapportering och investeringar. Andra frågor som diskuterats under 2017 var strategi, marknadsutveckling, produktutveckling, börsnotering, nyemission och förvärv. Därutöver behandlas vid valda styrelsemöten frågor rörande årsbokslut, delårsrapporter, budget och prognoser.

Styrelsens ordförande Johnny Alvarsson är inte anställd i bolaget och har inte några uppdrag för bolaget utöver sitt ordförandeskap i bolaget.

ERSÄTTNINGSGRUPPEN

Ersättningsutskottet bestod från och med den 11 maj 2017 av Johnny Alvarsson (ordförande) och Christer Lenner. Utskottet har under året behandlat villkor och utfall beträffande rörliga ersättningar för ledande befattningshavare i koncernen samt förslag till principer för rörlig ersättning. Ersättningsutskottet har genomfört tre sammanträden under 2017.

REVISIONSUTSKOTTET

Revisionsutskottet bestod från och med den 11 maj 2017 av Anna Stålenbring (ordförande), Lotta Lundén och Lars Erik Blom. Lotta Lundén och Anna Stålenbring är oberoende av såväl bolagets ledning, som de större ägarna. Revisionsutskottet har haft fem möten under året.

REVISORER

Vid årsstämman 2017 utsågs revisionsbolaget KPMG till revisor med auktoriserade revisorn Helena Arvidsson Ålgne som huvudansvarig revisor. Bolaget har utöver revisionsuppdraget anlitat KPMG inom skatteområdet, börsnotering och olika redovisningsfrågor. Uppgifter om arvode till revisionsbolaget framgår av not 8. Revisionsarvoden till övriga revisorer avser huvudsakligen lagstadgad revision av mindre dotterbolag inom koncernen. Ersättning till revisorerna framgår av not 8.

KONCERNLEDNING

FM Mattsson Mora Groups koncernledning har under 2017 bestått av VD, tre funktionsansvariga direktörer samt en adjungerad IR-direktör. En närmare presentation av den nya koncernledningen finns på sidan 81.

RIKTLINJER FÖR ERSÄTTNING TILL STYRELSEN, VD OCH ÖVRIGA LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt årsstämans beslut. Ersättning till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare ska bestå av grundlön, rörlig ersättning, övriga förmåner samt pension. Med andra ledande befattningshavare avses de tre personer som tillsammans med verkställande direktören utgör koncernledningen. För koncernledningens sammansättning, se avsnittet "Styrelse, ledande befattningshavare och revisor – Ledande befattningshavare". Styrelsen beslutar om ersättningspolicyer för VD och ledande befattningshavare. Individuell ersättning till VD godkänns av styrelsen, och den individuella ersättningen till andra ledande befattningshavare bestäms av VD efter godkännande av ersättningsutskottet. Den totala ersättningen ska motsvara den aktuella befattningens ansvar och komplexitet samt befattningshavarens prestation. Alla beslut om individuell ersättning till ledande befattningshavare ligger inom den godkända ersättningspolicyen som styrelsen godkänner.

ANSTÄLLNINGSVILLKOR FÖR VD

Mellan bolaget och VD i FM Mattsson Mora Group gäller en uppsägningstid på 24 månader vid uppsägning från bolagets sida och 3 månader vid uppsägning från VD:s sida. VD:s fasta månadslön för 2018 uppgår till 185 000 kr per månad. Den rörliga ersättningen ska för VD vara maximerad till högst sex månadslöner. VD i FM Mattsson Mora Group har, utöver avtalspension, en premiebaserad pensionslösning med en årlig pensionspremie som motsvarar 30 procent av grundlön.

ERSÄTTNINGAR TILL ÖVRIGA LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

Anställda övriga ledande befattningshavare har skriftliga anställningsavtal som innehåller sedvanliga villkor för personer som innehar en ledande befattning. Uppsägningstiden för den anställda uppgår normalt till 3–6 månader. Om bolaget är uppsägande part gäller normalt 6–12 månaders uppsägningstid. Pensionsutfästelser görs inom ramen för allmän pensionsplan. Utöver detta kan en ytterligare pensionspremie om max 5 procent av grundlön avsättas. För anställda övriga ledande befattningshavare är rörlig ersättning maximerad till högst 35 procent av grundlönen. Rörlig ersättning är inte pensionsgrundande.

Utöver ovanstående anställningsavtal har bolaget ingått ett konsultavtal avseende bolagets IR-ansvarige, Patrik Linzenbold, som omfattar upp till 20 timmar per vecka eller mer om uppdraget så kräver. Uppsägningstiden är tre månader för båda parter.

RÖRLIG ERSÄTTNING TILL VD OCH ÖVRIGA LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

För ledande befattningshavare baseras rörlig ersättning på koncernens rörelseresultat. För rörlig ersättning räkenskapsåret 2017, se not 9.

Ledande befattningshavare har under delar av 2017 även haft rätt till ersättning i form av bidrag till räntekostnad för aktieköp i bolaget. Ersättningen var baserad på antalet aktier som respektive ledande befattningshavare ägde vilket innebär att den kunde ändras om någon gjorde en förändring i sitt innehav. Ersättningen betalades ut som bruttolön och var inte pensionsgrundande. Ersättning utgick enbart om det fanns ett anställningsförhållande.

MÅNGFALDSPOLICY

FM Mattsson Mora Group, genom valberedningen, tillämpar regel 4.1 i Svensk kod för bolagsstyrning som mångfaldspolicy vid framtagande av förslag till val av styrelseledamöter. Regeln innebär att styrelsen ska ha en med hänsyn till bolagets verksamhet, utvecklingsskede och förhållanden i övrigt ändamålsenlig sammansättning, präglad av mångsidighet och bredd avseende de bolagsstämموالدا ledamöternas kompetens, erfarenhet och bakgrund. En jämn könsfördelning ska eftersträvas. Målet med mångfaldspolicyen är att tillgodose vikten av tillräcklig mångfald i styrelsen när det gäller kön, ålder och nationalitet samt erfarenheter, yrkesbakgrund och affärsområden. Valberedningen konstaterade inför årsstämman 2017 att föreslagna ledamöter besitter den mångsidighet och bredd i fråga om kompetens, erfarenhet och bakgrund som erfordras för att förstå bolagets verksamhet. Det konstaterades vidare att förslaget innebär att de stämموالدا styrelseledamöterna kommer att bestå av fyra män och två kvinnor och att andelen kvinnor då uppgår till 33,3 procent. Detta avviker från bolagsstyrningskollegiets uttalade mål om en andel på cirka 40 procent för det minst företrädda könet.

INTERN REVISION

Koncernen har en enkel juridisk och operativ struktur samt utarbetade styr- och internkontrollsystem. Styrelsen har mot bakgrund av detta valt att inte ha en särskild internrevision.

STYRELSENS RAPPORT AVSEENDE INTERN KONTROLL ÖVER DEN FINANSIELLA RAPPORTERINGEN

Styrelsens ansvar för intern kontroll och styrning regleras i Aktiebolagslagen och i Årsredovisningslagen, därutöver tillämpas Koden.

FM Mattsson Mora Group eftersträvar att driva verksamheten på ett så effektivt sätt som möjligt. Den finansiella rapporteringen ska vara tillförlitlig och återspegla bolagets verksamhet på ett korrekt sätt samt vara upprättad i enlighet med tillämpliga lagar och förordningar.

Bolaget har valt att använda COSO:s definition av intern kontroll som grund för sitt arbete med den interna kontrollen. Enligt COSO består den interna kontrollen av fem olika delar; kontrollmiljö, riskbedömning, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt uppföljning.

Kontrollmiljö

Basen för intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen är kontrollmiljön, vilken innefattar den kultur som styrelse och ledning kommunicerar och verkar utifrån. Kontrollmiljön utgörs framför allt av organisationsstruktur, ansvar och befogenheter, ledningsfilosofi, etiska riktlinjer samt bolagets policyer, riktlinjer och rutiner. En viktig del i kontrollmiljön är att beslutsvägar, befogenheter och ansvar är tydligt definierade och kommunicerade mellan olika nivåer i organisationen samt att styrande dokument i form av policyer och riktlinjer omfattar alla väsentliga områden och att dessa ger vägledning till olika befattningshavare i koncernen.

En viktig del i styrelsens arbete är att utarbeta och godkänna ett antal grundläggande policyer, riktlinjer och ramverk. Dessa inkluderar styrelsens arbetsordning, VD-instruktion, kommunikation, miljö- och finanspolicy. Syftet med dessa policyer är bland annat att skapa grunden för en god intern kontroll. Samtliga policyer revideras årligen av och fastställs av koncernledning eller styrelse. Vidare arbetar

styrelsen för att organisationsstrukturen ska ge tydliga roller, ansvar och processer som gynnar en effektiv hantering av verksamhetens risker och möjliggör måluppfyllelse.

Riskbedömning

Bolaget är genom sin verksamhet exponerad för olika slag av risker. En strukturerad riskbedömning möjliggör en identifiering av de väsentliga risker som påverkar den interna kontrollen av den finansiella rapporteringen. Bolaget arbetar löpande med riskanalys där riskerna för fel i den finansiella rapporteringen av väsentliga resultat- och balansposter analyseras. Andra risker i samband med den finansiella rapporteringen är risk för bedrägerier, förlust eller förskingring av tillgångar. Styrelsen bedömer kontinuerligt koncernledningens riskhantering. I detta arbete ingår att bedöma vilka förebyggande åtgärder som vidtas för att minska bolagets risker.

Kontrollaktiviteter

Risker för fel i den finansiella rapporteringen reduceras genom en god intern kontroll över den finansiella rapporteringen med särskilt fokus mot väsentliga områden definierade av styrelsen. Syftet med kontrollaktiviteterna är att upptäcka, förebygga och rätta till felaktigheter och avvikelser i rapporteringen.

Information och kommunikation

Bolaget har en kommunikationspolicy, vilken innefattar riktlinjer för såväl intern som extern informationsgivning från bolaget. Syftet med policyn är att säkerställa att alla informationsskyldigheter efterlevs såväl externt som internt och att ha en god kommunikation med medarbetarna.

Uppföljning

Finansiell uppföljning sker månatligen av samtliga resultatenheter, bolag och på koncernnivå. Uppföljning sker vanligen mot budget, föregående år och senaste prognos. Prognos upprättas tre gånger om året för internt bruk. Resultatet analyseras av såväl ekonomi- och finansfunktionen som resultatansvarig person. Ekonomi- och finansdirektören rapporterar till verkställande direktören, som månadsvis lämnar finansiella rapporter till styrelsen. Styrelsen utvärderar kontinuerligt den information som koncernledningen lämnar.

REVISORS YTTRANDE OM BOLAGSSTYRNINGSRAPPORTEN

Till bolagsstämman i FM Mattsson Mora Group AB (publ), org.nr 556051-0207

UPPDRAG OCH ANSVARSFÖRDELNING

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten för år 2017 på sidorna 30–35 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

GRANSKNINGENS INRIKTNING OCH OMFATTNING

Vår granskning har skett enligt FARs uttalande RevU 16 Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten. Detta innebär att vår granskning av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

UTTALANDE

En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Upplysningar i enlighet med 6 kap. 6 § andra stycket punkterna 2–6 årsredovisningslagen samt 7 kap. 31 § andra stycket samma lag är förenliga med årsredovisningen och koncernredovisningen samt är i överensstämmelse med årsredovisningslagen.

Stockholm den 28 mars 2018

KPMG AB

Helena Arvidsson Älgne
Auktoriserad revisor

"2017 – ett händelserikt
och framgångsrikt år"

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

2017

FM Mattsson Mora Group AB (publ.) org nr 556051-0207

VÄSENTLIGA HÄNDELSER UNDER RÄKENSKAPSÅRET

Q1

Den 30 mars offentliggjorde styrelsen sitt beslut om att genomföra en ägarspridning genom en nyemission av bolagets B-aktier och ansöka om notering vid Nasdaq Stockholm samt att bolagskommittén godkände ansökan. Samtidigt offentliggjordes ett prospekt och möjlighet att teckna sig i erbjudandet. Priset i erbjudandet var 68 kr per B-aktie och ankarinvesteraren Svolder AB tecknade sig för 1 000 000 B-aktier, motsvarande 50 procent av erbjudandet.

Q2

Den 10 april noterades bolagets B-aktie på Nasdaq Stockholm och i samband med noteringen genomfördes en nyemission om 2 000 000 B-aktier motsvarande 136 mkr. Intresset för erbjudandet har varit mycket stort, både bland institutionella investerare och allmänheten i Sverige, och blev kraftigt övertecknat. Bolaget fick i samband med detta drygt 4 000 nya aktieägare.

Q3

Det tredje kvartalet 2018 var koncernens bästa någonsin resultatmässigt. Rörelseresultatet ökade med 15 procent till 21,8 Mkr vilket motsvarade en rörelsemarginal på 8,5 procent. Bolagets kvalitetsarbete var en viktig faktor bakom resultatförbättringen tack vare jämn takt i produktionen och med allt högre produktivitet. I september firades Mora Armatur's 90-årsjubileum.

Q4

Nettoomsättningen under det fjärde kvartalet ökade med 5,0 procent drivet av organisk tillväxt i Norden. Rörelseresultatet var koncernens starkaste under ett fjärde kvartal och ökade till 13,1 Mkr jämfört med 4,0 Mkr under samma period föregående år. Det var tredje kvartalet i rad med en klar förbättring på både rörelseresultat och rörelsemarginal. Sammantaget var 2017 ett år med stabil tillväxt och förbättrad lönsamhet. Helåret visade också ett kraftigt förbättrat kassaflöde efter investeringar samt en stark finansiell ställning.

BOLAGET/MODERBOLAGET

Bolaget FM Mattsson Mora Group AB (publ).

KONCERNEN/FM MATTSSON MORA GROUP

Den koncern i vilken FM Mattsson Mora Group AB (publ) är moderbolag.

KONCERNEN

Styrelsen och verkställande direktören för FM Mattsson Mora Group AB (publ) org. nr 556051-0207 med säte i Mora avger årsredovisning för räkenskapsåret 2017.

VERKSAMHET

FM Mattsson Mora Group är Nordens ledande tillverkare av armaturer såsom vattenkranar och termostatländare. Koncernens framstående position har etablerats genom ett starkt fokus på ledande teknik, hög kvalitet, attraktiv design och hänsyn till miljön. Koncernens produkter marknadsförs under de starka varumärkena Mora Armatur, FM Mattsson och Damixa. För att optimalt utnyttja styrkan i koncernens varumärke pågår ett arbete med att tydligare differentiera de tre varumärkenas respektive positioner inom de olika prissegmenten på marknaden.

Lång historik kombinerat med en innovativ och kvalitativ produktportfölj har lett till att FM Mattsson Mora Group över tid byggt starka relationer med grossister, installatörer, föreskrivande led och beställare.

FM Mattsson Mora Group har en solid nordisk plattform genom egna försäljningsbolag i Sverige, Norge, Danmark och Finland samt en internationell närvaro genom egna försäljningsbolag i Belgien, Nederländerna, och Tyskland. Huvudkontoret är beläget i Mora tillsammans med en av koncernens produktionsanläggningar. Koncernens andra produktionsanläggning är belägen i Odense, Danmark.

AFFÄRSIDÉ, KÄRNVÄRDEN OCH FINANSIELLA MÅL

Affärsidé

Koncernens affärsidé är att utveckla, tillverka och tillhandahålla lösningar till kök och badrum samt tjänster och service med högt kundvärde. Erbjudandet till marknaden och kunderna baseras på en attraktiv design, miljö- och hälsosmarta produkter samt hög kvalitet och innovation.

Värdegrund

- **Kundvärde:** Vi finns till för våra kunder och för kundernas kunder. Vi producerar, marknadsför och säljer produkter och lösningar, som är attraktiva för användarna och våra samarbetspartners. Vi är lyhörda för kundernas önskemål och lyssnar ständigt av deras behov. Ju större värde vi kan ge kunden, desto större möjlighet har vi att hävda vår prisbild.
- **Engagemang:** Att vara engagerad i sitt arbete är viktigt för alla människor. Vi vill att varje medarbetare ska använda och utveckla sin kompetens fullt ut och känna att FM Mattsson Mora Group är en intressant och utvecklande arbetsplats.
- **Respekt:** Vi är alla olika. Det är en tillgång. Vi värdesätter olika åsikter. Vi visar respekt för varandras integritet och situation. Vi behandlar arbetskamrater, kollegor och ägare som vi själva vill bli behandlade.

Vision

FM Mattsson Mora Group ska vara en kvalitetsleverantör och leverera rent vatten på ett energieffektivt sätt. Koncernen ska göra det genom en hållbar och modern design med skandinaviska rötter.

Finansiella mål

- Uppnå en årlig organisk tillväxt om lägst tre procent i nettoomsättning över en konjunkturcykel, därutöver tillkommer förvärvseffekter.
- Rörelsemarginal (EBIT) om minst tio procent över en konjunkturcykel.
- Årlig utdelning om cirka 50 procent av resultat efter skatt förutsatt att soliditeten inte understiger 30 procent efter genomförd utdelning.
- En soliditet om cirka 40 procent.

Övergripande mål

För att nå de finansiella målen har FM Mattsson Mora Group definierat fyra strategiska områden för att skapa kundvärde, vara en attraktiv arbetsgivare och långsiktigt nå visionen om att leverera rent vatten:

- Tillväxt
- Effektivitet
- Teknik och design
- Ledarskap och medarbetare

Styrkor och konkurrensfördelar

Koncernens huvudsakliga styrkor kan sammanfattas enligt nedan:

- Marknadsledare i Norden med välkända varumärken och mer än 150 års erfarenhet
- Stark produktportfölj och hög utvecklingstakt
- Stark ställning hos samarbetspartners
- Nordisk marknadsledare inom design, teknik och miljö
- Flexibel och effektiv produktion
- Stark position för framtida förvärv
- Solid plattform för fortsatt organisk tillväxt

ÖVER 150 ÅRS ERFARENHET

FM Mattsson grundades 1865 och 1876 gjöts den första kranen. Mora Armatur AB grundades 1927. De båda kranföretagen utvecklades parallellt fram till 2003 då de två bolagen gick samman och FM Mattsson Mora Group-koncernen bildades. I maj 2014 förvärvades Damixa ApS. Damixa grundades år 1932 och än idag tillverkas vattenkranar med dansk design på fabriken i Odense i Danmark.

MARKNAD

Största delen av FM Mattsson Mora Groups försäljning, ungefär 90 procent, sker i de nordiska länderna. FM Mattsson Mora Group uppskattar att det 2017 såldes cirka tre miljoner blandare på den nordiska blandarmarknaden (Sverige, Norge, Danmark och Finland).

Blandarmarknaden påverkas indirekt av makroekonomiska faktorer såsom BNP, stigande population, utvecklingen på bostadsmarknaden, bostadspriser, byggkonjunktur, hushållens disponibla inkomst och konsumenters framtidsstro. Den del av byggmarknaden som kallas ROT (renovering, om- och tillbyggnad) är den viktigaste sektorn för koncernens utveckling. I hushåll är ROT-projekt ofta en följd av händelser som inte är direkt relaterade till konjunkturer, som exempelvis en skada i bostaden, familjeförändringar eller flytt.

ROT-segmentet bedöms stå för drygt 80 procent av alla sålda blandare i Norden, inklusive försäljning av utbytesblandare, och är ett marknadssegment med stabil tillväxt. Även nyproduktion är en viktig faktor för marknadsutvecklingen. Nybyggnationen ökar till följd av den ökade efterfrågan och underskottet av bostäder, då också nya blandare efterfrågas. Även urbaniseringstrenden är bidragande till den ökande efterfrågan på bostäder i städerna. Fler nybyggnationer innebär också ett större antal framtida renoveringar, något som på sikt påverkar blandarmarknaden positivt.

FORSKNING OCH UTVECKLING

Koncernen och moderbolaget bedriver en kontinuerlig produktutveckling avseende såväl ny teknik som design. Produktutveckling bedrivs såväl i Mora som i Odense. Utvecklingen bedrivs dels av egen personal och dels med samarbetspartners. Omfattningen av utveckling fastställs i koncernens affärsplan och årliga budgetar. Kostnaderna för produktutveckling framgår direkt i resultaträkningen för koncernen och moderbolaget.

Över tid har kundernas, och därmed även FM Mattsson Mora Groups, fokus på design ökat. Att ta fram produkter som inte bara har ett högt teknikinnehåll utan även är estetiskt tilltalande är ett fokusområde för FM Mattsson Mora Group. Koncernen har såväl intern designkompetens som externa samarbeten med designkonstnärer och kända formgivare.

PRODUKTION

FM Mattsson Mora Groups produktion sker i egen fabrik i Östnor, några kilometer nordväst om Mora. Produktionsanläggningen är högt automatiserad och totalt finns ett 80-tal industrirobotar. Slutmontering av färdig produkt sker till stor del manuellt. I fabriken finns ett av Europas modernaste mässingsgjuterier, med två helautomatiserade gjutceller. Det totala produktutbudet innefattar omkring 7 000 säljartiklar, tillverkade av gjutna, svarvade och bockade komponenter samt köpta artiklar.

Utöver fabriken i Mora hyr FM Mattsson Mora Group en produktionsanläggning i Odense, Danmark där betydande delar av produkterna inom varumärket Damixa monteras. Anläggningen är modern och helt inriktad på slutmontering av färdiga produkter.

Fördelningen av tillsvidareanställda respektive bemanningspersonal anpassas efter orderingång och framtidsutsikter.

NETTOOMSÄTTNING OCH RESULTAT

Nyckeltal

Mkr	2017	2016
Nettoomsättning	1 125,9	1 109,2
Rörelseresultat	93,2	84,6
Rörelsemarginal, %	8,3	7,6
Resultat före skatt	89,1	82,1
Kassaflöde efter investeringar	71,6	48,3
Avkastning på eget kapital, %	17,7	19,2
Vinst per aktie, kr	5,53	5,66

Nettoomsättningen uppgick till 1 125,9 Mkr (1 109,2) vilket motsvarade en ökning med 1,5 procent jämfört med föregående år. Ökningen motsvarade en organisk tillväxt om 0,9 procent. Valutakursförändringar påverkade nettoomsättningen positivt med 6,8 Mkr.

Rörelseresultatet uppgick till 93,2 Mkr (84,6) vilket motsvarade en rörelsemarginal om 8,3 procent (7,6). Ökningen om drygt 9 procent berodde på organisk tillväxt och interna förbättringar som har lett till en ökning av bruttomarginalen. Kostnader avseende försäljning, administration och forskning & utveckling uppgick till 298,8 Mkr, vilket är en ökning med 9,0 Mkr mot föregående år. Ökningen hänförs främst till satsningar inom försäljningsorganisationen samt högre kostnader inom produktutveckling. Kostnader för börsnotering belastade resultatet med 3,9 Mkr (4,5). Rörelseresultatet justerat för poster av engångskaraktär i form av börsnotering uppgick till 97,1 Mkr och den justerade rörelsemarginalen uppgick till 8,6 procent.

Totalt uppgick koncernens avskrivningar till 48,0 Mkr (41,0), varav avskrivningar på immateriella tillgångar var 18,1 Mkr (15,6). Avskrivningar avseende immateriella tillgångar avser i huvudsak produktutveckling och speglar en högre aktivitet i framtagandet av nya produkter under 2016 och 2017.

Finansnettot uppgick till -4,0 Mkr (-2,5). Resultat före skatt uppgick till 89,1 Mkr (82,1). Skattekostnaden för 2017 uppgick till 17,8 Mkr (17,4).

FINANSIELL STÄLLNING

Mkr	2017	2016
Kassaflöde från den löpande verksamheten	106,5	112,6
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-35,0	-64,3
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	52,9	-62,9
Totalt kassaflöde	124,4	-14,7
Likvida medel vid periodens slut	156,0	32,3
Soliditet, %	50,4	40,3
Nettokassa/Nettoskuld	1,5	-144,8

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 106,5 Mkr (112,6). Betald skatt uppgick till 18,6 Mkr (17,1). Nettoinvesteringarna uppgick till 35,0 Mkr (64,3). Koncernens likvida medel inklusive kortfristiga placeringar uppgick vid årets slut till 156,0 Mkr (32,3). Utnyttjad checkkredit uppgick till 0 Mkr (32,7). Den räntebärande nettokassan var vid årets utgång 1,5 Mkr jämfört med 144,8 Mkr i nettoskuld december 2016. Amortering av lån inklusive finansiell leasing gjordes planenligt med 4,4 Mkr (4,1). Utdelning har skett med 40,3 Mkr (91,6). Balansomslutningen vid årets slut var 958,2 Mkr (804,6). Varulager uppgick till 203,1 Mkr (198,8). Övriga omsättningstillgångar uppgick till 207,3 Mkr (181,1) varav kundfordringar 189,5 Mkr (159,5).

Soliditeten var 50,4 procent (40,3). Eget kapital vid periodens slut var 483,2 Mkr (324,5) vilket motsvarar 37,5 kr per aktie (28,4). Avkastning på eget kapital var 17,7 procent (19,2).

FINANSIELLA INSTRUMENT – MÄSSINGSDERIVAT

Värdering av mässingsderivat har gjorts till verkligt värde, nivå 2, baserat på noterade kurser på LME samt noterade valutakurser på bokslutsdagen. Mässingsderivaten redovisas som övriga fordringar med 2,6 Mkr (4,0) samt som övriga skulder med 0 Mkr (-0,3). Realiserade säkringar har påverkat rörelseresultatet positivt med 4,9 Mkr (-0,2). Se vidare not 3 för information om finansiella risker.

INVESTERINGAR

Totalt uppgick koncernens investeringar i materiella anläggningstillgångar till 21,7 Mkr (50,5) och avser huvudsakligen produktionsanläggningen i Mora. Inriktningen på investeringarna under de senaste åren har varit att korta ledtiden i produktframtagning och att förbättra effektiviteten och kvaliteten i produktionsanläggningen. De har bidragit till en förbättring av bruttomarginal under 2017.

Koncernens investeringar i immateriella anläggningstillgångar uppgick till 13,7 Mkr (13,3).

MEDARBETARE

Medelantalet anställda under året var 529 (548).

RISKER OCH OSÄKERHETSFAKTORER

FM Mattsson Mora Group utsätts genom sin verksamhet för både operativa och strategiska risker samt finansiella risker. Som operativa och strategiska risker kan bland annat nämnas verksamhets- och ansvarsrisker relaterade till patent, miljö och garantier vad gäller produktansvar. Det förs en löpande dialog med olika intressenter vad gäller miljö och eventuella saneringsbehov. Baserat på dialogen med dessa intressenter och bedömd sannolikhet har avsättningar redovisats för att möta eventuella framtida krav vad gäller miljö. När det gäller finansiella risker kan nämnas likviditets-, ränte- och valutarisk. FM Mattsson Mora Group arbetar kontinuerligt med riskidentifiering och riskbedömning. En av de viktigaste verksamhetsriskerna som identifierats är riskexponering mot metallerna koppar och zink som är råvara för legeringen mässing. Av FM Mattsson Mora Groups totala kostnader för direkt material utgörs cirka en tredjedel av den mässingsmetall som ingår i egentillverkade och köpta komponenter.

Riskhantering avseende råvarupriser inriktas mot att undvika spekulationsrisker och skapa förutsägbarhet. För det egna behovet av mässing görs detta genom korta avtal och löpande finansiella säkringar. För köpta komponenter söks avtal som ger låg frekvens vad gäller prisuppdateringar.

SÄSONGSVARIATIONER

FM Mattsson Mora Group har som regel en högre fakturering under första halvåret. Den lägre andelen fakturering under andra halvan av räkenskapsåret förklaras av månaderna juli, augusti och december som normalt är försäljningsmässigt svaga månader. Dock har försäljningen varit väldigt stark under Kvartal 3 och 4 2017 med en tillväxt på 24,6 Mkr som innebär att fakturering är mer jämfördelad än i tidigare år.

MILJÖPÅVERKAN OCH HÅLLBAR UTVECKLING

FM Mattsson Mora Group verkar för ett ansvarsfullt företagande och har det uttalade målet att vara den leverantör inom branschen som uppfattas som ledande på miljö- och hälsovänliga lösningar. Detta mål genomsyrar hela verksamheten och hela produktens livscykel från produktionsprocessen till användning och även återvinning av färdiga produkter. Koncernen arbetar systematiskt och metodiskt med hållbarhetsfrågor, både vad gäller egen påverkan i verksamheten och genom att utveckla produkter och lösningar som bidrar till hållbarhet vid användning.

FM Mattsson Mora Group bedriver tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken. Tillståndet avser elektrolytisk ytbehandling som är en kritisk produktionsprocess. Det finns inget nuvarande krav att förnya tillståndet. FM Mattsson Mora Groups miljöpåverkan uppkommer främst vid tillverkning, ytbehandling och transporter

i form av energiförbrukning och avfall. Verksamheten ska bedrivas med så låg miljöpåverkan som möjligt. De områden som är högst prioriterade ur miljösynpunkt är resurshushållning och reduktion av farliga ämnen. Även användningen av slutprodukterna är ett mycket viktigt fokusområde där FM Mattsson Mora Group ska utveckla miljöeffektiva produkter. Koncernen följer utvecklingen och prioriterar klimat- och miljöaspekter för att minimera risker och proaktivt kunna möta nya krav. Se en översikt på sid 41.

MARKSANERING

Det har tidigare utförts en marksanering vid produktionsanläggningen i Mora. Saneringen utfördes i två etapper under 2013 respektive 2015 och den totala kostnaden uppgick till 7,7 mkr. Bolaget är inte föremål för några krav från myndigheter på att vidta ytterligare marksaneringar på sina fastigheter i Mora och för löpande en dialog med berörd myndighet rörande sitt miljöansvar. Det har identifierats vissa föroreningar i marken på intilliggande grannfastigheter. Grannfastigheterna är klassade som industrimark. En dialog förs med flera markägare till grannfastigheterna i Mora angående en eventuell marksanering. Berörd lokal myndighet deltar i denna dialog. Ett belopp om 6,8 Mkr har avsatts för de eventuella framtida saneringarna baserat på en oberoende miljökonsumts uppskattning av kostnaderna för en eventuell sanering på grannfastigheterna. Uppskattningen avser framförallt kostnader för att eventuellt hantera och transportera schaktmassor. En utredning pågår och avsättningen är den bästa uppskattning FM Mattsson Mora Group kan göra givet den information som finns tillgänglig i nuläget.

RIKTLINJER FÖR ERSÄTTNINGAR TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

Vid årsstämman 2017 fattades beslut om riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare. Dessa riktlinjer återges i not 9. Inför årsstämman 2018 föreslås inga förändringar i principer för ersättningar och övriga anställningsvillkor för ledande befattningshavare.

BOLAGSSTYRNING

Se bolagsstyrningsrapport sidorna 30–35.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER EFTER RAPPORTPERIODENS SLUT

Den 1 februari 2018 tillträdde Martin Gallacher som Ekonomi- och finansdirektör. Koncernledningen består därefter av Fredrik Skarp, VD och koncernchef, Martin Gallacher, Ekonomi- och finansdirektör, Ole Sander, Director of International Sales and Marketing Damixa, och Mikael Östbring, Director of Sales Nordic and marketing FM Mattsson and Mora Armatu, samt adjungerad Patrik Linzenbold, Investor relations ansvarig.

BEGRÄNSNINGAR I AKTIERS ÖVERLÅTBARHET Hembudsklausul

Har äganderätten till aktie av serie A, på annat sätt än genom arv eller testamente övergått till annan än ägare till aktie av serie A, överlåtarens make/maka, barn eller barnbarn skall aktien hembjudas genom skriftlig anmälan hos styrelsen. Aktie av serie A kan omvandlas (konverteras) till aktie av serie B. Ägare till aktie av serie A skall göra en skriftlig framställan till styrelsen avseende konvertering.

FRAMTIDSUTSIKTER

FM Mattsson Mora Group lämnar ingen prognos för 2018. Koncernen fortsätter att följa sin tillväxtstrategi och uppsatta finansiella

mål. Målen är formulerade på sid 11 och 38 i årsredovisningen och innebär i korthet en ambition att nå en årlig organisk tillväxt om lägst 3 procent kompletterad med eventuella strategiska förvärv om möjligheten finns. Bolagets huvudsegment (ROT-sektorn) på marknaden väntas visa fortsatt stabil utveckling.

Det är samtidigt värt att notera att FM Mattsson Mora Groups verksamhet utsätts både för operativa, strategiska och finansiella risker där riskexponering mot metaller samt valutafluktuationer är några av de viktigaste riskerna som kan påverka koncernens finansiella utfall.

MODERBOLAGET

Huvuddelen av FM Mattsson Mora Groups verksamhet sker i det svenska moderbolaget. Det finns inga händelser som väsentligt påverkat moderbolagets resultat och ställning som inte har redovisats i kommentarerna avseende koncernen.

Utöver produktion, produktutveckling, försäljning på den svenska marknaden, vissa utländska marknader samt till dotterbolag, tillhandahåller moderbolaget också tjänster inom management, administration och IT till dotterbolag i koncernen.

Nettoomsättningen i moderbolaget uppgick till 853,6 Mkr (845,5), varav export av varor utgjorde 145,3 Mkr (153,6). Rörelse-resultatet uppgick till 83,9 Mkr (79,3).

Moderbolaget har erhållit utdelning från dotterbolag med 0 Mkr (40,9).

Moderbolagets investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till 20,5 Mkr (48,2) och avser huvudsakligen produktionsanläggningen i Mora. Investeringar i immateriella anläggningstillgångar uppgick till 0 Mkr (1,9).

VINSTDISPOSITION

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Styrelsen föreslår en utdelning om 3,00 kr per aktie att utbetalas till de aktieägare som är registrerade på avstämningsdagen den 15 maj 2018 och att återstoden av fritt kapital överförs i ny räkning.

Belopp att utdelas till aktieägare, kr	40 335 300,00
Belopp att överföra i ny räkning, kr*	200 572 695,89
Totalt fritt eget kapital i moderbolaget, kr	240 907 995,89

*Varav till fond för verkligt värde 1 776 467 kr.

Koncernens hållbarhetsstrategi fastslås av styrelsen och verkställs under ledning av en hållbarhetschef som rapporterar till VD. Hållbarhetsaspekten i verksamheten ska beaktas i hela värdekedjan och är en naturlig del i koncernens affärsidé och -modell.

MILJÖ

FM Mattsson Mora Group har styrdokument som reglerar hur koncernen tar ansvar för utsläpp vid produktion, transport och återvinning efter produktion samt av produkt efter livslängd. Koncernen tillämpar även en policy för miljöanpassad produktutveckling.

Miljöpolicy tillämpas med målet att

- Minimera utsläpp.
- Resurshushållning.
- Maximera återvinning.
- Minimera transporter.

Styrning

Utifrån policydokument genomförs översyn av tillverkning och montering för att minimera slöseri och överproduktion.

Granskning

Uppföljning sker genom datainsamling av mätetal och jämförelse mot utsatta mål.

Läs mer om:

- Miljöanpassad produktutveckling sid 18 (Design).
- Översyn av produktion sid 19 (Produktion).
- Transporter sid 19 (Logistik).
- Hållbart sortiment sid 23.
- Hållbar produktion sid 23.
- Energibesparing sid 25.

MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

FM Mattsson Mora Group följer tillämpliga lagar och internationella konventioner för mänskliga rättigheter. En policy för systematiskt arbetsmiljöarbete samt policy och handlingsplan mot trakasserier och kränkande särbehandling tillämpas för att garantera anställdas säkerhet och trygghet.

Styrning

- Översyn och uppföljning av arbetsvillkor i produktion.
- Leverantörer kommer att uppmuntras att anta uppförandekod som tas fram.
- Arbetstagarrepresentant i styrelse.

Granskning

- Revidering av leverantörer mot uppförandekod.

Läs mer om:

- Systematiskt arbetsmiljöarbete på sid 26.
- Mångfald på sid 26 och i bolagsstyrningsrapporten på sid 34.

SOCIALA FÖRHÅLLANDEN

FM Mattsson Mora Group tillämpar en uppförandekod och följer tillämpliga lagar och regelverk.

Styrning

- Översyn och uppföljning av arbetsvillkor i produktion.
- Leverantörer granskas och kommer uppmuntras att anta uppförandekod som tas fram.

Granskning

- Revidering av leverantörer mot uppförandekod.
- Löpande kontroller av arbetsvillkor och förbättringar i fabriken.

Läs mer om:

- Systematiskt arbetsmiljöarbete på sid 26.
- Mångfald på sid 26 och i bolagsstyrningsrapporten på sid 34.

PERSONAL

En policy för systematiskt arbetsmiljöarbete samt policy och handlingsplan mot trakasserier och kränkande särbehandling tillämpas för att garantera anställdas säkerhet och trygghet. Koncernen använder sig av individuella utvecklingsplaner och genomför en nöjd medarbetare index årligen.

Styrning

- Översyn och uppföljning av arbetsvillkor i produktion.
- Arbete sker systematiskt för att effektivisera och förbättra ergonomi och villkoren i produktion.
- Arbetstagarrepresentant i styrelse.

Granskning

- Löpande kontroller av arbetsvillkor och förbättringar i fabriken.
- Medarbetarundersökningar.
- Kontroll med dokumenterade resultat och uppföljning.

Läs mer om:

- Systematiskt arbetsmiljöarbete på sid 26.
- Mångfald på sid 26 och i bolagsstyrningsrapporten på sid 34.
- Affärsetik och uppförandekod under Inköp på sid 18.
- Se resultatindikatorer på sid 25.

ANTIKORRUPTION

En policy för affärsetik och en uppförandekod tillämpas. Personal utbildas för att öka medvetenheten. Personal utbildas i uppförandekoden.

Styrning

- Utbildningar av personalen kontinuerligt.

Granskning

- Revidering av leverantörsrelationer mot uppförandekod.

Läs mer om:

- Affärsetik och uppförandekod under Inköp på sid 18.

KONCERNENS RESULTATRÄKNING

Belopp i Tkr	Not	2017	2016
Nettoomsättning	6	1 125 851	1 109 167
Kostnad sålda varor	9, 10	-738 221	-736 126
Bruttoresultat		387 630	373 041
Försäljningskostnader	9, 10	-214 554	-210 082
Administrationskostnader	8, 9, 10	-42 805	-43 856
Forsknings- och utvecklingskostnader	9, 10	-41 431	-35 835
Övriga rörelseintäkter	11	10 964	12 834
Övriga rörelsekostnader	11	-6 652	-11 486
Rörelseresultat		93 152	84 616
Finansiella intäkter	12	1 878	3 662
Finansiella kostnader	12	-5 910	-6 167
Finansiella poster – netto	12	-4 033	-2 505
Resultat före skatt		89 120	82 111
Inkomstskatt	13	-17 775	-17 371
Årets resultat		71 345	64 740
Resultat per aktie (uttryckt i kr per aktie)			
Resultat per aktie före och efter utspädning	14	5,53	5,66

KONCERNENS RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT

Belopp i Tkr	2017	2016
Periodens resultat	71 345	64 740
Poster som inte ska återföras i resultaträkningen		
Omvärdering av förmånsbestämda pensioner	-8 028	-11 768
Skatt hänförlig till poster som inte ska återföras i resultaträkningen	1 786	2 619
Poster som senare kan återföras i resultaträkningen		
Säkring av mässingspriser	-1 388	4 356
Omräkningsdifferenser	3 332	8 666
Skatt hänförlig till poster som senare kan återföras i resultaträkningen	305	-958
Övrigt totalresultat för året, netto efter skatt	-3 993	2 913
Summa totalresultat för året	67 352	67 653
Summa totalresultat är hänförligt till moderbolagets aktieägare		

KONCERNENS BALANSRÄKNING

Belopp i Tkr	Not	2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella tillgångar</i>	15		
Goodwill		118 191	117 505
Balanserade utvecklingskostnader		49 447	51 316
Övriga immateriella tillgångar – IT		6 142	6 465
Varumärke		37 690	36 667
Summa immateriella tillgångar		211 470	211 953
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>	16		
Byggnader och mark		40 724	42 722
Maskiner och andra tekniska anläggningar		59 310	56 251
Inventarier, verktyg och installationer		42 862	30 315
Pågående nyanläggningar		9 632	28 164
Summa materiella anläggningstillgångar		152 528	157 452
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Övriga fordringar	20	4 098	4 443
Summa finansiella anläggningstillgångar		4 098	4 443
Uppskjutna skattefordringar	17	23 716	18 595
Summa uppskjutna skattefordringar		23 716	18 595
Summa anläggningstillgångar		391 812	392 443
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager</i>			
Råvaror och förnödenheter		12 750	16 889
Varor under tillverkning		100 492	92 403
Färdiga varor och handelsvaror		89 888	89 491
Summa varulager		203 130	198 783
Kundfordringar	20, 22	189 485	159 516
Skattefordringar		799	1 495
Övriga fordringar	20	5 048	5 255
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		9 390	10 865
Derivatinstrument	20, 21	2 574	3 956
Likvida medel	20, 23	155 975	32 335
Summa omsättningstillgångar		566 401	412 205
SUMMA TILLGÅNGAR		958 213	804 648

KONCERNENS BALANSRÄKNING FORTS.

Belopp i Tkr	Not	2017-12-31	2016-12-31
EGET KAPITAL			
Eget kapital som kan hänföras till moderbolagets aktieägare	24		
Aktiekapital		13 445	11 445
Övrigt tillskjutet kapital		129 597	–
Reserver		–2 401	1 591
Balanserad vinst inklusive årets resultat		342 510	311 500
Summa eget kapital		483 150	324 536
SKULDER			
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	20, 25	4 657	6 316
Uppskjutna skatteskulder	17	55 874	55 251
Avsättning till pensioner	26	148 117	137 249
Avsättningar	28	23 299	23 907
Summa långfristiga skulder		231 947	222 722
Kortfristiga skulder			
Checkräkningskredit	20, 25	–	32 743
Skulder till kreditinstitut	20, 25	4 568	4 103
Leverantörsskulder	20	96 366	92 835
Aktuella skatteskulder		1 410	1 579
Derivatinstrument	20, 21	–	270
Övriga skulder	20	27 462	25 882
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	29	113 310	99 978
Summa kortfristiga skulder		243 116	257 390
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		958 213	804 648

KONCERNENS RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

Belopp i Tkr	Aktiekapital	Övrigt tillskjutet kapital	Om- räknings- reserv	Säkrings- reserv	Omvärderingar av förmåns- bestämda pensionsplaner	Balanserad vinst	Summa
Ingående balans per 1 januari 2016	11 445		1 055	-538	-1 838	338 321	348 444
Totalresultat							
Årets resultat	–	–	–	–	–	64 740	64 740
Övrigt totalresultat	–	–	8 666	3 397	-9 150	–	2 913
Summa totalresultat	–	–	8 666	3 397	-9 150	64 740	67 653
Transaktioner med aktieägare							
Utdelning	–	–	–	–	–	-91 561	-91 561
Utgående balans per 31 december 2016	11 445	–	9 721	2 859	-10 988	311 500	324 536
Ingående balans per 1 januari 2017	11 445	–	9 721	2 859	-10 988	311 500	324 536
Totalresultat							
Årets resultat	–	–	–	–	–	71 345	71 345
Övrigt totalresultat	–	–	3 332	-1 083	-6 242	–	-3 993
Summa totalresultat	–	–	3 332	-1 083	-6 242	71 345	67 352
Transaktioner med aktieägare							
Utdelning	–	–	–	–	–	-40 335	-40 335
Nyemission*	2 000	129 597	–	–	–	–	131 597
Utgående balans per 31 december 2017	13 445	129 597	13 053	1 776	-17 230	342 510	483 150

* Nyemissionsbeloppet redovisas netto efter avdrag för transaktionskostnader på 4 403 tkr (efter avdrag för uppskjuten skatt).

KONCERNENS RAPPORT ÖVER KASSAFLÖDEN

Belopp i Tkr	Not	2017	2016
Kassaflöde från den löpande verksamheten	36		
Resultat före skatt		89 120	82 111
Avskrivningar	10	47 972	41 026
Övriga ej likviditetspåverkande poster		3 347	14 266
Betalda inkomstskatter		-18 612	-17 108
Delsumma		121 827	120 295
Ökning/minskning varulager		-4 347	-12 999
Ökning/minskning av rörelsefordringar		-29 120	14 979
Ökning/minskning av rörelseskulder		18 176	-9 705
Summa		-15 291	-7 725
Kassaflöde från den löpande verksamheten		106 536	112 570
Kassaflöde från investeringsverksamheten			
Investeringar i immateriella tillgångar	15	-13 718	-13 308
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	16	-21 661	-50 521
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	16	50	56
Övriga finansiella anläggningstillgångar		345	-535
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-34 984	-64 308
Kassaflöde efter investeringsverksamheten		71 552	48 262
Kassaflöde från finansieringsverksamheten			
Förändring av checkräkning		-32 743	32 743
Nyemission		136 000	-
Emissionskostnader		-5 645	-
Amortering av skuld		-4 422	-4 099
Utbetald utdelning		-40 335	-91 561
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		52 855	-62 917
Minskning/ökning av likvida medel		124 407	-14 655
Likvida medel vid årets början	23	32 335	46 060
Valutakursdifferens i likvida medel		-767	930
Likvida medel vid årets slut	23	155 975	32 335

MODERBOLAGETS RESULTATRÄKNING

Belopp i Tkr	Not	2017	2016
Nettoomsättning	6, 7	853 593	845 568
Kostnad för sålda varor	9, 10	-610 441	-605 445
Bruttoresultat		243 152	240 123
Försäljningskostnader	9, 10	-100 047	-102 424
Administrationskostnader	8, 9, 10	-39 936	-38 196
Forsknings- och utvecklingskostnader	9, 10	-22 618	-19 507
Övriga rörelseintäkter	11	9 479	10 832
Övriga rörelsekostnader	11	-6 172	-11 468
Rörelseresultat		83 858	79 360
Resultat från finansiella poster			
Resultat från andelar i koncernbolag	34	–	40 928
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	34	730	1 769
Övriga ränteintäkter och liknande intäkter	12	1 276	1 369
Räntekostnader och liknande kostnader	12	-5 658	-4 803
Summa resultat från finansiella poster		-3 652	39 263
Resultat efter finansiella poster		80 206	118 623
Bokslutsdispositioner	35	-8 325	-6 955
Skatt på årets resultat	13	-18 105	-17 752
Årets resultat		53 776	93 916

MODERBOLAGETS RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT

Belopp i Tkr	2017	2016
Periodens resultat	53 776	93 916
Poster som senare kan återföras i resultaträkningen		
Säkring av mässing	-1 388	4 356
Skatt hänförlig till poster som senare kan återföras i resultaträkningen	305	-958
Summa totalresultat för året	52 693	97 314

MODERBOLAGETS BALANSRÄKNING

Belopp i Tkr	Not	2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>	15		
Goodwill		33 078	39 692
Immateriella anläggningstillgångar		4 944	6 465
Summa immateriella anläggningstillgångar		38 022	46 157
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>	16		
Byggnader och mark		40 724	42 722
Maskiner och andra tekniska anläggningar		46 947	40 957
Inventarier, verktyg och installationer		37 668	25 734
Pågående nyanläggningar och förskott		9 220	26 710
Summa materiella anläggningstillgångar		134 559	136 123
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernbolag	18	110 974	110 974
Fordringar hos koncernbolag	19	34 912	53 325
Uppskjutna skattefordringar	17	1 980	1 004
Övriga långfristiga fordringar	19	2 707	3 067
Summa finansiella anläggningstillgångar		150 573	168 370
Summa anläggningstillgångar		323 154	350 650
Omsättningstillgångar			
Varulager			
Råvaror och förnödenheter		12 741	16 888
Varor under tillverkning		79 423	72 342
Färdiga varor och handelsvaror		40 400	42 555
Summa varulager		132 564	131 785
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		101 445	84 160
Fordringar hos koncernbolag		13 207	18 514
Skattefordringar		798	1 494
Övriga fordringar inklusive derivat	21	5 700	7 006
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		6 965	6 850
Summa kortfristiga fordringar		128 115	118 024
<i>Likvida medel</i>	23	153 648	345
Summa omsättningstillgångar		414 327	250 154
SUMMA TILLGÅNGAR		737 481	600 804

MODERBOLAGETS BALANSRÄKNING

Belopp i Tkr	Not	2017-12-31	2016-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	24		
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		13 445	11 445
Reservfond		45 844	45 844
Summa bundet eget kapital		59 289	57 289
Fritt eget kapital			
Överkursfond		129 597	–
Fond för verkligt värde		1 776	2 859
Balanserat resultat		55 759	2 179
Årets resultat		53 776	93 916
Summa fritt eget kapital		240 908	98 954
Summa eget kapital		300 197	156 243
Obeskattade reserver	33	147 871	139 547
Avsättningar			
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	27, 28	83 403	81 727
Garantiåtaganden	28	13 900	18 600
Uppskjutna skatter	17, 28	4 148	4 478
Övriga avsättningar	28	6 778	2 720
Summa avsättningar		108 229	107 525
Kortfristiga skulder			
Checkräkning	25	–	32 743
Leverantörsskulder		72 305	67 938
Skulder till koncernbolag		12 919	7 495
Övriga skulder inklusive derivat	21	13 415	12 633
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	29	82 545	76 680
Summa kortfristiga skulder		181 184	197 489
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		737 481	600 804

FÖRÄNDRINGAR I MODERBOLAGETS EGET KAPITAL

Belopp i Tkr	BUNDET EGET KAPITAL		FRITT EGET KAPITAL				
	Aktie- kapital	Reservfond	Överkurs- fond	Fond för verkligt värde säkringsreserv	Balanserat resultat	Årets resultat	Summa eget kapital
Ingående balans per 1 januari 2016	11 445	45 844	–	-538	93 739	–	150 490
Totalresultat							
Årets resultat	–	–	–	–	–	93 916	93 916
Övrigt totalresultat	–	–	–	3 398	–	–	3 398
Summa totalresultat	–	–	–	3 398	–	93 916	97 314
Transaktioner med aktieägare							
Utdelning	–	–	–	–	-91 561	–	-91 561
Utgående balans per 31 december 2016	11 445	45 844	–	2 860	2 178	93 916	156 243
Ingående balans per 1 januari 2017	11 445	45 844	–	2 860	96 094	–	156 243
Totalresultat							
Årets resultat	–	–	–	–	–	53 776	53 776
Övrigt totalresultat	–	–	–	-1 084	–	–	-1 084
Summa totalresultat	–	–	–	-1 084	–	53 776	52 692
Transaktioner med aktieägare							
Utdelning	–	–	–	–	-40 335	–	-40 335
Nyemission*	2 000	–	129 597	–	–	–	131 597
Summa transaktioner med aktieägare	2 000	–	129 597	–	-40 335	–	91 262
Utgående balans per 31 december 2017	13 445	45 844	129 597	1 776	55 759	53 776	300 197

* Nyemissionsbeloppet redovisas netto efter avdrag för transaktionskostnader på 4 403 tkr (efter avdrag för uppskjuten skatt).

MODERBOLAGETS KASSAFLÖDESANALYS

Belopp i Tkr	Not	2017	2016
Kassaflöde från den löpande verksamheten	36		
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		80 206	118 623
Övriga ej likviditetspåverkande poster	36	1 888	3 653
Avskrivningar	10	30 070	25 848
Betald inkomstskatt		-17 168	-15 636
Delsumma		94 996	132 488
Ökning/minskning varulager		-779	-6 740
Ökning/minskning av rörelsefordringar		7 626	-35 552
Ökning/minskning av rörelseskulder		15 050	-6 475
Summa		21 897	-48 767
Kassaflöde från den löpande verksamheten		116 893	83 721
Kassaflöde från investeringsverksamheten			
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar	15	-	-1 931
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	16	-20 510	-48 101
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	16	50	56
Övriga finansiella anläggningstillgångar		360	433
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-20 100	-49 543
Kassaflöde efter investeringsverksamheten		96 793	34 178
Kassaflöde från finansieringsverksamheten			
Nyemission		136 000	-
Emissionskostnader		-5 645	-
Förändring checkräkning	25	-32 743	32 743
Utbetald utdelning		-40 335	-91 561
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		57 277	-58 818
Minskning/ökning av likvida medel		154 070	-24 640
Likvida medel vid årets början	23	345	25 176
Valutakursdifferens i likvida medel		-767	-191
Likvida medel vid årets slut	23	153 648	345

NOTER

NOT 1 REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt de tolkningsuttalanden som ges ut av IFRS Interpretations Committee (IFRIC) och såsom de godkänts av EU-kommissionen för tillämpning inom EU. Vidare tillämpas Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 1. Kompletterande redovisningsregler för koncerner.

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges nedan under avsnittet "Moderbolagets redovisningsprinciper".

Årsredovisningen och koncernredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen och verkställande direktören den 28 mars 2018. Koncernens rapport över resultat och övrigt totalresultat och rapport över finansiell ställning samt moderbolagets resultat och balansräkningar blir föremål för fastställelse på årsstämma den 15 maj 2018.

Försättningar vid upprättande av moderbolagets och koncernens finansiella rapporter

Värderingsgrunder tillämpade vid upprättandet av de finansiella rapporterna

Tillgångar och skulder är redovisade till historiska anskaffningsvärden, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som värderats till verkligt värde. Finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde består av derivatinstrument och finansiella tillgångar som kan säljas.

Funktionell valuta och rapporteringsvaluta

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och koncernen. Finansiella rapporter presenteras därmed i svenska kronor. Samtliga belopp är avrundade och redovisas i tusentals kronor (Tkr) om inte annat anges. Uppgifterna inom parentes avser föregående år.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

För att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS gör styrelsen och företagsledningen bedömningar och antaganden som påverkar företagets resultat och ställning samt lämnad information i övrigt. Bedömningarna och antagandena baseras på historiska erfarenheter och ses över regelbundet. Bedömningar gjorda av företagsledningen vid tillämpningen av IFRS som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna och gjorda uppskattningar som kan medföra väsentliga justeringar i påföljande års finansiella rapporter beskrivs i not 4.

Ändrade redovisningsprinciper föranledda av nya eller ändrade IFRS

Nedan beskrivs vilka ändrade redovisningsprinciper som koncernen tillämpar från och med 1 januari 2017. Övriga ändringar av IFRS med tillämpning från och med 1 januari 2017 har inte haft någon väsentlig effekt på koncernens redovisning.

Ändrad IAS 7 Rapport över kassaflöden tillämpas från och med 2017. Upplysningar har lagts till i not 36 där årets förändring i skulder hänförliga till finansieringsverksamheten stäms av med specifikation av bl.a. nyupplåning, amortering, förändringar kopplade till avyttring/förvärv av dotterföretag, valutakurseffekter. Upplysning lämnas både för förändringar som är kassaflödespåverkande och förändringar som inte är kassaflödespåverkande. Ändringen tillämpas framåtriktat varför inga upplysningar presenteras för jämförelseåret.

Nya IFRS som ännu inte börjat tillämpas

Ett antal nya eller ändrade IFRS träder ikraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter.

Uppskattad effekt av övergången till IFRS 9 och IFRS 15

Koncernen börjar tillämpa IFRS 9 Finansiella instrument och IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder från och med 1 januari 2018. Koncernen har bedömt den uppskattade effekten av övergången till IFRS 9 och IFRS 15 på koncernens finansiella rapporter och kommit fram till att effekten inte är väsentlig för koncernen.

IFRS 9 Finansiella instrument

IFRS 9 Finansiella instrument innebär förändringar av hur finansiella tillgångar klassificeras och värderas, inför en nedskrivningsmodell som baseras på förväntade kreditförluster istället för inträffade förluster och ger förändringar av principer för säkringsredovisning bl.a. med syfte att förenkla och att öka samstämmigheten med företags interna riskhanteringsstrategier. Standarden ersätter IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering.

Den uppskattade effekten, som ett resultat av förändringar i redovisningen av finansiella instrument är inte väsentlig för koncernen.

IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder

IFRS 15 är en heltäckande standard för att bestämma hur stora intäkter som ska redovisas och när dessa intäkter ska redovisas. Den ersätter IAS 18 Intäkter, IAS 11 Entreprenadavtal och IFRIC 13 Kundlojalitetsprogram.

Vid försäljning av varor redovisas intäkten för närvarande när varorna har levererats till kunden, vilket är den tidpunkt när kunden accepterar varorna och risker och förmåner övergår till kunden. Intäkten redovisas vid denna tidpunkt givet att inkomster och utgifter kan beräknas tillförlitligt, det är sannolikt att de ekonomiska fördelar som är förknippade med transaktionen kommer att tillfalla företaget och inget engagemang kopplat till varorna behålls.

Enligt IFRS 15 redovisas intäkten när kunden får kontroll över varorna.

För vissa avtal där kunden har rätt att returnera varorna, redovisas intäkten för närvarande när en rimlig uppskattning av retureterna kan göras, givet att övriga kriterier för att redovisa en intäkt är uppfyllda. Om inte en rimlig uppskattning kan göras, redovisas intäkten först när perioden för att returnera varorna löper ut eller en rimlig uppskattning går att göra.

Enligt IFRS 15, redovisas intäkt för dessa avtal i den utsträckning det är sannolikt att en reversering av de ackumulerade intäkterna inte behöver göras.

Den uppskattade effekten, som ett resultat av förändringar i redovisningen av avtal är inte väsentlig för koncernen.

IFRS 16 Leases

IFRS 16 Leases ersätter existerande IFRS relaterade till redovisning av leasingavtal, såsom IAS 17 Leasingavtal och IFRIC 4 Fastställande av huruvida ett avtal innehåller ett leasingavtal. Koncernen planerar att tillämpa standarden från den 1 januari 2019.

IFRS 16 påverkar främst leasetagare och den centrala effekten är att alla leasingavtal som idag redovisas som operationella leasingavtal ska redovisas på ett sätt som liknar nuvarande redovisning av finansiella leasingavtal. Det innebär att även för operationella leasingavtal behöver tillgång och skuld redovisas, med tillhörande redovisning av kostnader för avskrivningar och ränta – till skillnad mot idag då ingen redovisning sker av hyrd tillgång och relaterad skuld, och då leasingavgifterna periodiseras linjärt som leasingkostnad. Undantag för redovisning som nyttjanderättstillgång och leaseingskuld finns för leasingkontrakt av mindre värde samt kontrakt som har en löptid på högst 12 månader.

IFRS 16 kommer att påverka koncernens finansiella rapporter och ett projekt för att utvärdera effekterna har påbörjats. Den slutliga effekten av införandet av IFRS 16 på de finansiella rapporterna kommer att bero på framtida ekonomiska förhållanden, inklusive koncernens låneränta per den 1 januari 2019, sammansättningen av koncernens leasingportfölj vid den tidpunkten, koncernens senaste bedömning gällande huruvida de vill använda eventuella optioner för att förlänga leasingavtal och i vilken utsträckning koncernen väljer att använda lättnadsregler och undantag från att redovisa

Not 1 forts.

i balansräkningen/rapporten över finansiell ställning.

Den hittills identifierade mest väsentliga effekten är att koncernen kommer att behöva redovisa nya tillgångar och skulder för sina operationella leasingavtal gällande lokaler, bilar och truckar. Per den 31 december 2017 uppgår koncernens framtida minimileaseavgifter och icke-uppsägningsbara operationella leasingavtal till 37 124 Tkr på odiskonterad basis.

Klassificering av kortfristiga och långfristiga poster

I FM Mattsson Mora Group fördelas tillgångar och skulder på kort- respektive långfristiga. Långfristiga fordringar och skulder består i allt väsentligt av belopp som förväntas förfalla till betalning efter ett år räknat från rapportperiodens slut. Kortfristiga fordringar och skulder förfaller till betalning inom ett år räknat från rapportperiodens slut.

Rörelsesegmentrapportering

Koncernens verksamhet delas upp i rörelsesegment baserat på vilka delar av verksamheten företagets högsta verkställande beslutsfattare följer upp. Då koncernledningen följer upp verksamhetens resultat och beslutar om resursfördelning utifrån länder utgör dessa koncernens rörelsesegment. Koncernens interna rapportering är därför uppbyggd så att koncernledningen kan följa ländernas prestationer och resultat.

Se not 6 för ytterligare beskrivning av indelning och presentation av rörelsesegmenten.

Koncernredovisning (konsolideringsprinciper)

Bestämmande inflytande föreligger om moderbolaget har inflytande över investeringsobjektet, är exponerad för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt engagemang samt kan använda sitt inflytande över investeringen till att påverka avkastningen. Vid upprättandet av koncernredovisningen används förvärvsmetoden. Förvärv av dotterföretag betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärvar dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder. I förvärvsanalysen fastställs det verkliga värdet på förvärvsdagen av förvärvade identifierbara tillgångar och övertagna skulder. Transaktionsutgifter som uppkommer redovisas direkt i årets resultat. Villkorade överförda ersättningar/tilläggsköpeskillingar redovisas till verkligt värde vid förvärvstidpunkten. Villkorade överförda ersättningar omvärderas vid varje rapporttidpunkt och förändringen redovisas i årets resultat. I de fall dotterbolagets redovisningsprinciper inte överensstämmer med koncernens, har justeringar gjorts till koncernens redovisningsprinciper.

Goodwill skrivs inte av utan testas årligen för eventuell nedskrivning, se not 15.

Dotterföretags finansiella rapporter tas in i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då bestämmande inflytande upphör. Koncerninterna tillgångar och skulder, intäkter och kostnader samt realiserade vinster och förluster mellan bolag i koncernen elimineras.

Omräkning av utländska koncernbolag

Resultat och finansiell ställning för alla koncernbolag som har en annan funktionell valuta än rapportvalutan, omräknas till koncernens rapportvaluta. Tillgångar och skulder, inklusive goodwill och andra koncernmässiga över- och undervärden, för var och en av balansräkningarna omräknas från utlandsverksamhetens funktionella valuta till koncernens rapporteringsvaluta, svenska kronor, till den valutakurs som råder på balansdagen. Intäkter och kostnader för var och en av resultaträkningarna omräknas till svenska kronor till en genomsnittskurs som utgör en approximation av de valutakurser som förelegat vid varje transaktionstidpunkt. Omräkningsdifferenser som uppstår vid valutaomräkning av utlandsverksamheter redovisas i övrigt totalresultat.

Intäkter

Nettoomsättning

Nettoomsättningen redovisas netto efter moms och rabatter. Intäkter från försäljning av varor redovisas i resultatet när väsentliga risker och förmåner överförts till köparen.

Försäkringsersättningar

Vid stöld eller skada på någon av koncernens tillgångar kan försäkringsersättning utgå, normalt med avdrag för självrisk. Försäkringsersättning redovisas som övrig rörelseintäkt och självrisk som rörelsekostnad. Beslutad men vid rapportperiodens slut ännu ej erhållen försäkringsersättning redovisas som upplupen intäkt i balansräkningen.

Fordringar och skulder i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Funktionell valuta är valutan i de primära ekonomiska miljöer bolagen bedriver sin verksamhet. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i årets resultat. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till historiska anskaffningsvärden omräknas till valutakurs vid transaktionstillfället.

Leasing

Operationell leasing

Leasing där en väsentlig del av riskerna och fördelarna med ägande behålls av leasegivaren klassificeras som operationell leasing. Betalningar som görs under leasingperioden kostnadsförs i resultaträkningen linjärt över leasingperioden. Förmåner erhållna i samband med tecknandet av ett avtal redovisas i årets resultat som en minskning av leasingavgifterna linjärt över leasingperiodens löptid. Variabla avgifter kostnadsförs i de perioder de uppkommer.

Finansiell leasing

Leasingavtal där koncernen i allt väsentligt innehar ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet klassificeras som finansiell leasing. Vid leasingperiodens början redovisas finansiell leasing i balansräkningen till det lägre av leasingobjektets verkliga värde och nuvärdet av minimileaseavgifterna. Avtal som klassificerats som finansiella leasingavtal i koncernen avser maskiner och bilar. Minimileaseavgifterna fördelas mellan räntekostnader och amortering på den utestående skulden. Räntekostnaden fördelas över leasingperioden så att varje redovisningsperiod belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den under respektive period redovisade skulden. Anläggningstillgångar som innehas enligt finansiella leasingavtal skrivs av med tillämpning av samma nyttjandeperioder som gäller för ägda tillgångar av liknande slag.

Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter består av ränteintäkter på finansiella placeringar; utdelningsintäkter och vinst vid avyttring av finansiella tillgångar. Ränteintäkter på finansiella instrument redovisas enligt effektivräntemetoden. Utdelningsintäkter redovisas när rätten till att erhålla utdelning fastställs. Resultat från avyttring av ett finansiellt instrument redovisas då de risker och fördelar som är förknippade med ägandet av instrumentet överförts till köparen och koncernen inte längre har kontroll över instrumentet.

Finansiella kostnader består av räntekostnader på upplåning, pensionskulder, leverantörsskulder samt bankavgifter och övriga finansiella kostnader. Lånekostnader redovisas i resultatet med tillämpning av effektivräntemetoden utom till den del de är direkt hänförliga till inköp, konstruktion eller produktion av en kvalificerad tillgång då de ingår i tillgångens anskaffningsvärde. Valutakursvinster och valutakursförluster redovisas netto.

Effektivräntan är den ränta som diskonterar de uppskattade framtida kassaflöden under ett finansiellt instruments förväntade löptid till den finansiella tillgångens eller skuldens redovisade nettovärde.

Skatter

Koncernens totala skatt utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Skatter redovisas i årets resultat utom då underliggande transaktion redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital, varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital.

Den aktuella skattekostnaden beräknas på basis av de skatteregler som på balansdagen är beslutade eller i praktiken beslutade i de länder där moderbolaget och dess dotterbolag är verksamma och genererar skattepliktiga intäkter. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Not 1 forts.

Uppskjutna skatt redovisas, enligt balansräkningsmetoden, på alla temporära skillnader som uppkommer mellan det skattemässiga värdet på tillgångar och skulder och deras redovisade värden i koncernredovisningen. Den uppskjutna skatten redovisas emellertid inte om den uppstår till följd av en transaktion som utgör den första redovisningen av en tillgång eller skuld som inte är ett rörelseförvärv och som, vid tidpunkten för transaktionen, varken påverkar redovisat eller skattemässigt resultat. Uppskjutna inkomstskatt beräknas med tillämpning av skattesatser som har beslutats eller aviserats per balansdagen och som förväntas gälla när den berörda uppskjutna skattefordran realiseras eller den uppskjutna skatteskulden regleras.

Uppskjutna skattefordringar på underskottsavdrag redovisas i den omfattning det är troligt att framtida skattemässiga överskott kommer att finnas tillgängliga, mot vilka underskotten kan utnyttjas.

Uppskjutna skattefordringar och skulder kvittas när det finns legal kvittningsrätt för aktuella skattefordringar och skatteskulder och när de uppskjutna skattefordringarna och skatteskulderna hänför sig till skatter debiterade av en och samma skattemyndighet och avser antingen samma skattesubjekt eller olika skattesubjekt, där det finns en avsikt att reglera saldona genom nettobetalingar.

Immateriella anläggningstillgångar

Forskning och utveckling

Utgifter som uppkommit i forskningsfasen kostnadsförs när de uppkommer. Utgifter avseende utvecklingsprojekt hänförliga till konstruktion och test av nya eller förbättrade produkter samt projekt för teknologi- och plattformsutveckling redovisas som immateriella tillgångar då de uppfyller följande kriterier:

- det är tekniskt möjligt att färdigställa produkten så att den kan användas,
- företagets avsikt är att färdigställa produkten och att använda eller sälja den,
- det finns förutsättningar att använda eller sälja produkten,
- det kan visas hur produkten genererar troliga framtida ekonomiska fördelar,
- adekvata tekniska, ekonomiska och andra resurser för att fullfölja utvecklingen och för att använda eller sälja produkten finns tillgängliga, och
- de utgifter som är hänförliga till produkten under dess utveckling kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Immateriella tillgångar redovisas till anskaffningsvärdet med avdrag för ackumulerade avskrivningar. Anskaffningsvärdet är summan av de direkta utgifter som uppkommer från och med den tidpunkt då den immateriella tillgången uppfyller ovan nämnda kriterier. De aktiverade kostnaderna genereras främst internt och inkluderar direkta kostnader för nedlagt arbete. Avskrivning påbörjas när tillgången kan börja användas och befinner sig på den plats och i det skick företagsledningen avsett, det vill säga vid den tidpunkt då kommersiell produktion påbörjas. Nyttjandeperioden bedöms utifrån den period som de förväntade fördelarna beräknas komma företaget tillgodo, det vill säga under den tid som produktion beräknas ske. Nyttjandeperioden bedöms som regel inte kunna överstiga fem år och avskrivningar sker linjärt över denna tid.

Avskrivningar ingår i forsknings- och utvecklingskostnader. Utgifter för utveckling och forskning, som inte uppfyller kriterierna ovan, kostnadsförs i takt med att de uppkommer. Utgifter för utveckling som tidigare kostnadsförts redovisas inte som en tillgång i efterföljande perioder.

Immateriella tillgångar – IT

Förvärvade programvarulicenser, med en löptid på över ett år, och utgifter för utveckling av programvara, som bedöms generera framtida ekonomiska fördelar för koncernen, aktiveras och skrivs av under den bedömda nyttjandeperioden. Programvarulicenser aktiveras på basis av de kostnader som uppstår då den aktuella programvaran förvärvats, satts i drift och anpassats till koncernens verksamhet. Den bedömda nyttjandeperioden bedöms inte överstiga fem år och avskrivningar sker linjärt över denna tid. Utgifter för underhåll av programvara kostnadsförs när de uppstår.

Goodwill

Goodwill utgörs av det belopp varmed överförd ersättning överstiger det verkliga värdet på koncernens andel av det förvärvade dotterbolagets identifierbara nettotillgångar vid förvärvstillfället. Goodwill som uppstår i

samband med förvärv av dotterbolag redovisas som en immateriell tillgång. Goodwill anses alltid ha en obestämbar nyttjandeperiod och testas därför årligen för att identifiera eventuellt nedskrivningsbehov istället för att löpande avskrivas. Goodwill redovisas till anskaffningsvärde minus eventuella ackumulerade nedskrivningar. Goodwill fördelas på kassagenererade enheter vid prövning av eventuellt nedskrivningsbehov.

Varumärke

Utgifter för förvärvade varumärken balanseras och testas årligen för att identifiera eventuella nedskrivningsbehov, istället för att löpande avskrivas. Varumärken redovisas till anskaffningsvärde minus eventuella ackumulerade nedskrivningar.

Det aktuella varumärket har funnits och bedöms kunna nyttjas under en lång följd av år och livslängden kan ej bedömas tillförlitligt.

Avskrivningar på immateriella tillgångar görs linjärt enligt följande:

Forskning och utveckling	5 år
Immateriella tillgångar IT	5 år

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar ska komma bolaget till del och anskaffningsvärdet på tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och avdrag för eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången samt egen tid för tillverkning av verktyg.

Tillkommande utgifter läggs till tillgångens redovisade värde eller redovisas som en separat tillgång, beroende på vilket som är lämpligt, endast då det är sannolikt att de framtida ekonomiska förmåner som är förknippade med tillgången kommer att komma FM Mattsson Mora Group tillgodo och tillgångens anskaffningsvärde kan mätas på ett tillförlitligt sätt.

Redovisat värde för en ersatt del tas bort från balansräkningen. Alla andra former av reparationer och underhåll redovisas som kostnader i resultaträkningen under den period de uppkommer.

Varje del av en materiell anläggningstillgång med ett anskaffningsvärde som är betydande i förhållande till tillgångens sammanlagda anskaffningsvärde skrivs av separat. Inga avskrivningar görs på mark.

Avskrivningar på materiella tillgångar, görs linjärt enligt följande:

Industribyggnader	25 år
Övriga byggnader	25–50 år
Markanläggningar	20–26 år
Maskiner och andra tekniska anläggningar	5–10 år
Inventarier, verktyg och installationer	3–10 år
Övriga anläggningstillgångar	20 år

Tillgångarnas restvärden och nyttjandeperiod prövas vid varje rapportperiods slut och justeras vid behov. En tillgångs redovisade värde skrivs omgående ner till dess återvinningsvärde om tillgångens redovisade värde överstiger dess bedömda återvinningsvärde. Återvinningsvärdet är det högsta av en tillgångs verkliga värde efter avdrag för försäljningskostnader och dess nyttjandevärde.

Vinster och förluster vid avyttring av en materiell anläggningstillgång fastställs genom en jämförelse mellan försäljningsintäkter och det redovisade värdet och redovisas i övriga rörelseintäkter respektive övriga rörelsekostnader i resultaträkningen.

Finansiella instrument

Klassificering

Koncernen klassificerar sina finansiella tillgångar och skulder i följande kategorier: finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen, lånefordringar och kundfordringar samt övriga finansiella skulder. Klassificeringen är beroende av för vilket syfte den finansiella tillgången eller skulden förvärvades.

Not 1 forts.

Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen
Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen är finansiella instrument som innehas för handel eller som vid det första redovisningstillfället identifieras som en post värderad till verkligt värde via resultaträkningen. Derivatinstrument (valutaterminer och ränteswappar) klassificeras som att de innehas för handel om de inte är identifierade som säkringar. FM Mattsson Mora Group tillämpar säkringsredovisning avseende råvaruderivat.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. De ingår i omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Koncernens "lånefordringar och kundfordringar" utgörs av kundfordringar, likvida medel samt de finansiella instrument som redovisas bland övriga fordringar.

Övriga finansiella skulder

Koncernens upplåning, leverantörsskulder och den del av övriga kortfristiga skulder som avser finansiella instrument klassificeras som övriga finansiella skulder.

Redovisning och värdering

Köp och försäljningar av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, det datum då koncernen förbinder sig att köpa eller sälja tillgången. Finansiella instrument redovisas första gången till verkligt värde plus transaktionskostnader, vilket gäller alla finansiella instrument som inte redovisas till verkligt värde via resultaträkningen. Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen redovisas första gången till verkligt värde i balansräkningen, medan hänförliga transaktionskostnader redovisas i resultaträkningen. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och koncernen har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet har fullgjorts eller på annat sätt utsläcks.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen redovisas efter anskaffningstidpunkten till verkligt värde. Lånefordringar och kundfordringar samt övriga finansiella skulder redovisas efter anskaffningstidpunkten till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden. Vinst och förluster till följd av förändringar i verkligt värde avseende kategorin finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen (derivatinstrument och kapitalförsäkringar), resultatredovisas i den period då de uppstår och ingår i rörelseresultatet eller finansnettot i resultaträkningen, beroende på karaktären hos den post som säkrats. Säkring av räntebetalningar redovisas inom finansnettot och säkringar av transaktioner inom rörelsen redovisas inom rörelseresultatet. Se nedan avseende redovisning när säkringsredovisning enligt IAS 39 tillämpas vid säkring av råvarupris.

Kvittning av finansiella instrument

Finansiella tillgångar och skulder kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen, endast när det finns en legal rätt att kvitta de redovisade beloppen och en avsikt att reglera dem med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

Tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde (lånefordringar och kundfordringar)

Koncernen bedömer vid varje rapportperiods slut om det finns objektiva bevis för att nedskrivningsbehov föreligger för en finansiell tillgång eller en grupp av finansiella tillgångar. En finansiell tillgång eller grupp av finansiella tillgångar har ett nedskrivningsbehov och skrivs ned endast om det finns objektiva bevis för ett nedskrivningsbehov till följd av att en eller flera händelser inträffat efter det att tillgången redovisats första gången och att denna händelse har inverkan på de uppskattade framtida kassaflödena för den finansiella tillgången eller grupp av finansiella tillgångar som kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt.

Nedskrivningen beräknas som skillnaden mellan tillgångens redovisade värde och nuvärdet av uppskattade framtida kassaflöden diskonterade till den finansiella tillgångens ursprungliga effektiva ränta. Tillgångens redovisade värde skrivs ned och nedskrivningsbeloppet redovisas i koncernens resultaträkning.

Om nedskrivningsbehovet minskar i en efterföljande period och minskningen objektivt kan hänföras till en händelse som inträffade efter att nedskrivningen redovisades, redovisas återföringen av den tidigare redovisade nedskrivningen i koncernens resultaträkning.

Derivatinstrument

Derivatinstrument redovisas i balansräkningen på affärsdagen och värderas till verkligt värde, både initialt och vid efterföljande omvärderingar. Den vinst eller förlust som uppkommer vid omvärdering redovisas i rörelseresultatet när kraven för säkringsredovisning inte uppfylls. Hela det verkliga värdet på ett derivatinstrument klassificeras som anläggningstillgång eller långfristig skuld när den säkrade postens återstående löptid är längre än 12 månader; och som omsättningstillgång eller kortfristig skuld när den säkrade postens återstående löptid understiger 12 månader.

Säkring av råvarupris

Koncernen köper in mässing (bestående av koppar och zink) för den egna produktionen. Råvarupriset på mässing säkras till viss del genom koppar- och zinkterminer. Den effektiva delen av förändringar i verkligt värde på terminskontrakten som uppfyller kraven på säkringsredovisning, redovisas i övrigt totalresultat. Den vinst eller förlust som hänför sig till den ineffektiva delen redovisas i resultaträkningen inom rörelseresultatet.

När det säkrade prognosticerade inköpet av mässing redovisas i varulagret, återförs de vinster och förluster som tidigare redovisats i övrigt totalresultat och därmed ackumulerats i eget kapital, från eget kapital och övrigt totalresultat. Det realiserade värdet av säkringen inkluderas i anskaffningsvärdet för mässingen. Dessa tillgångsförda belopp kommer senare att redovisas i "kostnad sålda varor".

Varulager

Varulagret består av råvaror och förnödenheter; varor under tillverkning och färdiga varor. Samtliga varor redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet för färdiga varor och varor under tillverkning består av kostnaden för råmaterial, direkt lön, andra direkta kostnader och hänförliga indirekta tillverkningskostnader (baserade på normal tillverkningskapacitet) justerat för effekterna av säkringsredovisning. Lånekostnader ingår inte. Anskaffningsvärdet fastställs med användning av först in, först ut metoden (FIFO). Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten, med avdrag för tillämpliga försäljningskostnader. Råvaror, komponenter och andra förnödenheter som innehas för användning i tillverkningen av varor skrivs inte ned under anskaffningsvärdet, om den slutprodukt i vilken de ingår förväntas kunna säljas till ett pris som motsvarar eller överstiger anskaffningsvärdet.

Kundfordringar

Kundfordringar är belopp som ska betalas av kunder för sålda produkter i den löpande verksamheten. Om betalning förväntas inom ett år eller tidigare, klassificeras de som omsättningstillgångar. Om inte, redovisas de som anläggningstillgångar.

Kundfordringar redovisas inledningsvis till verkligt värde och därefter till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden, minskat med eventuell reservering för värdeminskning.

Likvida medel

Likvida medel ingår i såväl balansräkningen som i rapport över kassaflöden, kassa, banktillgodohavanden och eventuella kortfristiga placeringar.

Nedskrivningar av tillgångar

Tillgångar som har en obestämbar nyttjandeperiod, exempelvis goodwill och varumärken, eller tillgångar som ännu inte är färdiga för användning, skrivs inte av utan prövas årligen avseende eventuellt nedskrivningsbehov, samt när händelser eller förändringar i förhållanden indikerar att det redovisade värdet kanske inte är återvinningsbart. Tillgångar som skrivs av bedöms med avseende på värdenedgång närhelst händelser eller förändringar i förhållanden indikerar att det redovisade värdet kanske inte är återvinningsbart. En nedskrivning görs med det belopp varmed tillgångens redovisade värde överstiger dess återvinningsvärde. Återvinningsvärdet är det högre av tillgångens verkliga värde minskat med försäljningskostnader och dess nyttjandevärde.

Not 1 forts.

Vid bedömning av nedskrivningsbehov grupperas tillgångar på de lägsta nivåer där det finns separata identifierbara kassaflöden (kassagenererande enheter). En nedskrivning av tillgångar som ingår i IAS 36 tillämpningsområde reverseras om det både finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet. Nedskrivning av goodwill återförs dock aldrig. En reversering görs endast i den utsträckning som tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värde som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning där så är aktuellt, om ingen nedskrivning gjorts.

Resultat per aktie

Beräkningen av resultat per aktie baseras på årets resultat i koncernen hänförligt till moderbolagets aktieägare och på det vägda genomsnittliga antalet aktier utestående under året (före och efter utspädning).

Avsättningar

Avsättningar skiljer sig från andra skulder genom att det råder ovisshet om betalningstidpunkt eller beloppets storlek för att reglera avsättningen. Avsättningar redovisas i balansräkningen när koncernen har en legal eller informell förpliktelse till följd av tidigare händelser; det är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera åtagandet, och beloppet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

När utflödet av resurser bedöms ske långt fram i tiden diskonteras det förväntade framtida kassaflödet och avsättningen redovisas till ett nuvärde.

Använd diskonteringsränta före skatt återspeglar en aktuell marknadsbedömning av det tidsberoende värdet av pengar och de risker som är förknippade med avsättningen. Den ökning av avsättningen som beror på att tid förflyter redovisas som räntekostnad.

Avsättningar redovisas i balansräkningen under övriga kort- och långfristiga skulder.

Skulder till kreditinstitut

Skulder till kreditinstitut redovisas inledningsvis till verkligt värde, netto efter transaktionskostnader. Skulder till kreditinstitut redovisas därefter till upplupet anskaffningsvärde och eventuell skillnad mellan erhållet belopp (netto efter transaktionskostnader) och återbetalningsbeloppet redovisas i resultaträkningen fördelat över låneperioden, med tillämpning av effektivräntemetoden.

Leverantörsskulder

Leverantörsskulder är förpliktelser att betala för varor och tjänster som har förvärvats i den löpande verksamheten från leverantörer. Leverantörsskulder klassificeras som kortfristiga skulder om de förfaller inom ett år eller tidigare. Om inte, redovisas de som långfristiga skulder.

Leverantörsskulder redovisas till nominellt belopp. Redovisat värde för leverantörsskulder förutsätts motsvara dess verkliga värde, eftersom denna post är kortfristig till sin natur.

Ersättningar till anställda

Pensionsförpliktelser

Koncernen har både förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensionsplaner. En avgiftsbestämd pensionsplan är en pensionsplan enligt vilken koncernen betalar fasta avgifter till en separat juridisk enhet. Koncernen har inte några rättsliga eller informella förpliktelser att betala ytterligare avgifter om denna juridiska enhet inte har tillräckliga tillgångar för att betala alla ersättningar till anställda som hänger samman med de anställdas tjänstgöring under innevarande eller tidigare perioder. En förmånsbestämd pensionsplan är en pensionsplan som inte är avgiftsbestämd. Utmärkande för förmånsbestämda planer är att de anger ett belopp för den pensionsförmån en anställd erhåller efter pensionering, vanligen baserat på en eller flera faktorer såsom ålder, tjänstgöringstid och lön.

Den skuld som redovisas i balansräkningen avseende förmånsbestämda pensionsplaner är nuvärdet av de förmånsbestämda förpliktelserna vid rapportperiodens slut minus verkligt värde på förvaltningstillgångarna. Förmånsbestämda pensionsförpliktelser finns i moderbolaget i Sverige samt i dotterbolaget i Norge och beräknas årligen av oberoende aktuarier med tillämpning av den s.k. projected unit credit method. Nuvärdet av

den förmånsbestämda förpliktelsen i Sverige fastställs genom diskontering av uppskattade framtida kassaflöden med användning av räntesatsen för bostadsobligationer som är utfärdade i samma valuta som ersättningarna kommer att betalas i, med löptider jämförbara med den aktuella pensionsförpliktelsen. I Norge används räntesatsen för företagsobligationer med förmånsrätt (OMF-ränta).

Förändringar i förpliktelsernas nuvärde som beror på ändrade aktuariaella antaganden samt skillnader mellan förväntad och verklig avkastning på förvaltningstillgångarna behandlas som aktuariella vinster eller förluster.

För avgiftsbestämda pensionsplaner betalar koncernen avgifter till offentligt eller privat administrerade pensionsförsäkringsplaner på obligatorisk, avtalsenlig eller frivillig basis. Koncernen har inga ytterligare betalningsförpliktelser när avgifterna väl är betalda. Avgifterna redovisas som personalkostnader när de förfaller till betalning. Förutbetalda avgifter redovisas som en tillgång i den utsträckning som kontant återbetalning eller minskning av framtida betalningar kan komma koncernen tillgodo.

Ersättningar vid uppsägning

Ersättningar vid uppsägning utgår när en anställds anställning sagts upp av koncernen före normal pensionstidpunkt eller då en anställd accepterar frivillig avgång i utbyte mot sådana ersättningar. En kostnad för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas vid den tidigaste tidpunkten av när företaget inte längre kan dra tillbaka erbjudandet till de anställda eller när företaget redovisar kostnader för omstrukturering. Ersättningarna som beräknas bli reglerade efter tolv månader redovisas till dess nuvärde. Ersättningar som inte förväntas regleras helt inom tolv månader redovisas enligt långfristiga ersättningar.

Bonusplaner

Koncernen redovisar en skuld och en kostnad för bonus. Koncernen redovisar en avsättning när det finns en legal förpliktelse eller en informell förpliktelse på grund av tidigare praxis.

Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnad när de relaterade tjänsterna erhålls.

Rapport över kassaflöden

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Denna innebär att resultatet före skatt justeras för transaktioner som inte medfört in- eller utbetalningar under perioden samt för eventuella intäkter och kostnader som hänförs till investerings- eller finansieringsverksamhetens kassaflöden.

Eventualförpliktelser

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

NOT 2

MODERBOLAGETS REDOVISNINGSPRINCIPER

Moderbolaget följer årsredovisningslagen och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR2 Redovisning för juridiska personer. Även av rådet för finansiell rapportering utgivna uttalanden för noterade bolag tillämpas. Tillämpningen av RFR 2 innebär att moderbolaget i årsredovisningen för den juridiska personen tillämpar samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden så långt detta är möjligt inom ramen för Årsredovisningslagen, Tryggandelagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Klassificering och uppställningsformer

Resultat- och balansräkning följer årsredovisningslagens uppställningsform. Rapport över förändring av eget kapital följer koncernens uppställningsform men ska innehålla de kolumner som anges i ÅRL. Uppställningsformerna för moderbolaget ger skillnad i benämningar; jämfört med koncernredovisningen, främst avseende finansiella intäkter och kostnader; avsättningar och poster inom eget kapital.

Not 2 forts.

Andelar i dotterbolag

Andelar i dotterbolag redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet inkluderas förvärvsrelaterade kostnader och eventuella villkorade köpeskillningar och förändringar av dessa. När det finns en indikation på att andelar i dotterbolag minskat i värde görs en beräkning av återvinningsvärdet. Är detta lägre än det redovisade värdet görs en nedskrivning. Nedskrivningar redovisas i posten "Resultat från andelar i koncernbolag".

Leasade tillgångar

Samtliga leasingavtal, oavsett om de är finansiella eller operationella klassificeras som operationella leasingavtal.

Immateriella tillgångar

Samtliga utgifter för produktutveckling kostnadsförs i moderbolaget. Större projekt för anpassning och installation av programvarulicenser aktiveras.

Goodwill

Goodwill i moderbolaget avser förvärvsgoodwill efter en fusion mellan FM Mattsson AB och Mora Armatur AB. Baserat på de båda bolagens etablerade och starka varumärken har nyttjandeperioden bedömts till 20 år. Goodwill skrivs av linjärt över den beräknade nyttjandeperioden.

Borgensåtagande/finansiella garantier

Moderbolaget har tecknat borgensförbindelse till förmån för dotterbolag. En sådan förpliktelse klassificeras enligt IFRS som ett finansiellt garantiavtal. För dessa avtal tillämpar moderbolaget lättnadsregeln i RFR 2 (IAS 39.p2) och redovisar därmed borgensförbindelsen som en eventalförpliktelse. När moderbolaget bedömer att det sannolikt kommer att krävas en betalning för att reglera ett åtagande, görs en avsättning.

Pensionsförpliktelser

Vissa av moderbolagets pensionsförpliktelser täcks genom att försäkring tecknats hos försäkringsföretag. Övriga pensionsåtaganden finansieras genom skuldföring i balansräkningen och har inte säkerställts genom försäkring. Kapitalvärdet för dessa utgörs av nuvärdet av framtida förpliktelser och beräknas enligt aktuariella grunder. Kapitalvärdet redovisas som avsättning i balansräkningen. Räntedelen i pensionskuldens förändring redovisas som finansiell kostnad. Övriga pensionskostnader belastar rörelseresultatet.

I moderbolaget tillämpas andra grunder för beräkning av förmånsbestämda planer som finansieras genom skuldföring i balansräkningen, så kallade ofonderade planer, än de som anges i IAS 19. Moderbolaget följer Tryggandelagens bestämmelser och Finansinspektionens föreskrifter eftersom detta är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. De väsentligaste skillnaderna jämfört med reglerna i IAS 19 är hur diskonteringsräntan fastställs, att beräkningen av den förmånsbestämda förpliktelsen sker utifrån nuvarande lönenivå utan antagande om framtida löneökningar och att aktuariella vinster och förluster redovisas i resultaträkningen.

Uppskjuten skatt

Belopp som avsatts till obeskattade reserver utgör skattepliktiga temporära skillnader. På grund av sambandet mellan redovisning och beskattning redovisas emellertid i en juridisk person den uppskjutna skatteskulden på obeskattade reserver som en del av de obeskattade reserverna. Även bokslutsdispositionerna i resultaträkningen redovisas inklusive uppskjuten skatt.

NOT 3

FINANSIELL RISKHANTERING

Finansiella riskfaktorer

Koncernen utsätts genom sin verksamhet för en mängd olika finansiella risker: marknadsrisk (omfattande valutarisk, ränterisk samt råvaruprisrisk), kreditrisk och likviditetsrisk. Samtliga dessa risker hanteras i enlighet med FM Mattsson Mora Groups finanspolicy. Koncernens övergripande strategi fokuserar på att minska potentiella ogynnsamma effekter på koncernens finansiella resultat. Koncernen har en möjlighet att använda derivatinstrument för att minska viss riskexponering.

Marknadsrisk

Valutarisk

Valutarisk kan delas in i omräkningsrisk respektive transaktionsrisk. Med omräkningsrisk avses risken för att värdet i svenska kronor avseende nettoinvesteringar i utländska valutor fluktuerar på grund av förändringar i valutakurserna. Valutaexponering som uppstår från nettotillgångar i koncernens utlandsverksamheter valutasäkras ej.

Med transaktionsrisk avses påverkan på nettoresultatet och kassaflöden till följd av att värdet på operativa flöden i utländska valutor ändras vid förändringar i växelkurserna.

FM Mattsson Mora Groups valutapolicy är att minimera påverkan på koncernens resultat från kursförändringar mot SEK genom att koncentrera valutaexponeringen till moderbolaget. FM Mattsson Mora Group har huvudsakligen ett inflöde av NOK och DKK och ett nettoutflöde av EUR, USD och CNY. Detta innebär att koncernen kontinuerligt är exponerad för transaktionsrisk. 50 procent av kontrakterade flöden och/eller prognostiserade flöden i moderbolaget kan under en rullande tolv månaders period säkras ekonomiskt per valuta. Under 2017 har inga valutasäkringar gjorts. Finansiell exponering på valutakonton i FM Mattsson Mora Group AB får enligt policy inte överstiga motvärdet av 5 Mkr per valuta och total nettoexponering får inte överstiga 10 Mkr. Valutakursdifferenser som redovisats i resultaträkningen uppgår till:

Tkr	2017	2016
Övriga rörelseintäkter/kostnader	-1 682	-1 570
Finansnetto	-783	1 324
Totalresultat (omräkningsdifferens)	3 332	8 666
Summa	867	8 420

Koncernen har följande balanseexponering för kundfordringar och andra fordringar:

Tkr	2017	2016
NOK	13 382	14 673
DKK	54 098	38 609
EUR	24 415	27 629
USD	458	391
Andra valutor	818	1 686
Summa	93 171	82 988

Koncernen har följande balanseexponering för leverantörsskulder och övriga skulder:

Tkr	2017	2016
NOK	4 522	2 593
DKK	10 765	12 500
EUR	33 006	29 858
USD	7 103	8 083
Andra valutor	4 619	6 520
Summa	60 015	59 554

Koncernen har följande balanseexponering för likvida medel och checkkredit:

Tkr	2017-12-31	2016-12-31
NOK	4 502	1 841
DKK	1 705	21 783
EUR	674	6 781
USD	0	13
Andra valutor	1 599	66
Summa	8 480	30 484

Känslighetsanalys rörelseresultat:

Lokal valuta, belopp i tusental	Totalt nettoflöde	Resultateffekt av 5% förändring mot SEK utan säkring
EUR	-9 578	+ / - 4 613
USD	-6 814	+ / - 2 909
NOK	38 233	+ / - 1 975
DKK	1 020	+ / - 66
CNY	-26 213	+ / - 1 655

Not 3 forts.

Ränterisk

Koncernen har räntebärande finansiella tillgångar och skulder vars förändringar kopplat till marknadsräntor påverkar resultat och kassaflöde från den löpande verksamheten. Med ränterisk avses risken att förändringar i det allmänna ränteläget påverkar koncernens nettoresultat negativt. Koncernens ränterisk uppstår genom långfristig upplåning. Upplåning som görs med rörlig ränta utsätter koncernen för ränterisk avseende kassaflöde vilken delvis neutraliseras av kassamedel med rörlig ränta.

FM Mattsson Mora Groups ränteriskpolicy syftar till att reducera negativ påverkan av ränteförändringar på koncernens resultat. Placeringar får göras med räntebindning och löptid på maximalt 1 år. Vid nyupplåning fattar styrelsen beslut om hantering av ränterisk. Ränterisken bevakas för upplåning och leasing till rörlig ränta. Ränterisken ska enligt FM Mattsson Mora Groups policy begränsas till att inte ge en negativ resultateffekt på över 1 Mkr. Våra räntebärande skulder avser endast leasing.

Koncernen har analyserat dess känslighet mot ränteförändringar. Genomförd analys visar att effekten på resultatet av en ränteökning med 1,0 procentenhet ger inga väsentliga negativa effekter.

Ränta hänförlig till avsättning för pensioner är ej beaktad.

Råvaruprisrisk

Av FM Mattsson Mora Groups totala kostnader för direkt material utgörs cirka en tredjedel av metallråvara ingående i egentillverkade och köpta komponenter. I allt väsentligt är kostnaden för metallråvaror relaterad till legeringen mässing som består av cirka 60 procent koppar och 40 procent zink. FM Mattsson Mora Group har därmed betydande riskexponering mot prisförändringar avseende dessa metaller. Över 40 procent av mässingen som används i produktionen kommer från återvinning av spån och skrot i den egna tillverkningen. Förbrukningen av mässing före återvinning är cirka 2 100 ton per år. Av detta kommer 900 ton från egen återvinning och 1 200 ton köps till marknadspris.

Riskhantering avseende råvarupriser inriktas mot att undvika spekulationsrisker och skapa förutsägbarhet på ett års sikt. Detta görs genom korta leveransavtal och löpande finansiella säkringar av cirka 50 procent av följande års behov.

För det kommande året har FM Mattsson Mora Group behov av cirka 600 ton mässing som inte täcks av de finansiella säkringarna, vilket innebär att prisändring på koppar med 100 USD/ton motsvarar en förändring av rörelseresultatet med cirka 300 Tkr/år. Motsvarande värde för zink blir knappt 200 Tkr/år. FM Mattsson Mora Group har under senare år sett en ökad rörelse av marknadspriset på mässing och på längre sikt än ett år har därmed FM Mattsson Mora Group en prisrisk på mässing att hantera. Hela FM Mattsson Mora Groups förbrukning av 1 200 ton som köps till marknadspris plus i någon mån de cirka 800 ton mässing som ingår i komponenter som köps externt, är då exponerade för metallmarknadens utveckling.

Kreditrisk

Kreditrisk eller motpartsrisk är risken för att motparten i en finansiell transaktion inte fullgör sina förpliktelser på förfallodagen. FM Mattsson Mora Groups kreditrisk innefattar banktillgodohavanden, finansiella placeringar samt kundfordringar. FM Mattsson Mora Groups placeringsspolicy är att minimera kreditrisk genom att placera endast i godkända likvida instrument, välja motparter med hög kreditrating samt använda instrument med hög likviditet. Placeringar kan göras kortfristig i svenska statsskuldväxlar eller K1- respektive A1-papper för statliga bolag, svenska banker och svenska kommuner.

Motpartsrisken avseende bankmedel och derivatinstrument är mycket låg då stora nordiska affärsbanker används.

Den övervägande finansiella risken i koncernen är kreditrisken i utestående kundfordringar. Koncernens kreditkontroll innebär att innan kredit lämnas genomförs en kreditkontroll. För tidigare kunder analyseras även nuvarande betalningssituation och historik. I de fall som kreditupplysning eller betalningshistorik visar brister erbjuder koncernen att leverans genomförs efter det att förskottsbetalning har erhållits.

För koncernens kreditförluster se not 22. Historiskt sett har koncernen haft få och små kreditförluster.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att koncernen saknar likvida medel för betalning av sina åtaganden avseende finansiella skulder. För att säkerställa en god betalningsberedskap för operativa verksamheten ska moderbolaget tillse att tillräcklig likviditet finns tillgänglig. Likviditetsbehovet beräknas i likviditetsprognoser. FM Mattsson Mora Groups strategi är att reducera extern upplåning, minimera rörelsekapitalet samt skapa en likviditetsreserv. Koncernens likviditetsreserv kan bland annat skapas genom bekräftade kreditfaciliteter och ska uppgå till minst 10 procent av omsättningen samt vara tillräcklig för att täcka likviditetsbehovet för minst 12 månader framåt. Per den 31 december 2017 uppgick likviditetsreserven till 10,7 procent (18,7) av nettoomsättningen. Per den 31 december 2017 har koncernen likvida medel om 156 975 Tkr (32 335). Framtida likviditetsbelastningar följs upp genom löpande prognoser.

Koncernen har följande ej utnyttjade kreditfaciliteter:

Tkr	2017	2016
Rörlig ränta:		
– löper ut inom ett år	120 000	207 418
	120 000	207 418

Tkr	2017	2016
Totalt utrymme	120 000	207 418
Utnyttjat utrymme	–	–32 743
Outnyttjat utrymme	120 000	174 675

I samband med implementeringen av en global cashpool i februari 2017 minskades det totala kreditutrymmet från 207 Mkr till 200 Mkr. Då koncernen har ett bra kassaflöde såväl som god likviditet och soliditet efter genomförd nyemission, reducerades kreditutrymmet ytterligare till 120 Mkr per den 31 december 2017.

Tabellen nedan visar de avtalsenliga odiskonterade kassaflödena från koncernens finansiella skulder och nettoreglerade derivatinstrument, som utgör finansiella skulder, uppdelade efter den tid som på balansdagen återstår fram till den avtalsenliga förfallodagen.

Tkr	Inom 1 år			
	Första halvåret	Andra halvåret	Mellan 1–5 år	Mer än 5 år
Per 31 december 2016				
Skulder avseende finansiell leasing	2 102	2 002	6 316	–
Derivatinstrument	–	270	–	–
Leverantörsskulder och andra skulder	184 636	–	–	–
	186 738	2 272	6 316	–

Tkr	Inom 1 år			
	Första halvåret	Andra halvåret	Mellan 1–5 år	Mer än 5 år
Per 31 december 2017				
Skulder avseende finansiell leasing	2 330	2 238	4 657	–
Derivatinstrument	–	–	–	–
Leverantörsskulder och andra skulder	163 098	–	–	–
	165 428	2 238	4 657	–

Not 3 forts.

Hantering av kapitalrisk

Koncernens mål avseende kapitalstrukturen är att trygga koncernens förmåga att fortsätta sin verksamhet, så att den kan fortsätta att generera avkastning till aktieägarna och nytta för andra intressenter och upprätthålla en optimal kapitalstruktur för att hålla kostnaderna för kapitalet nere.

Nettokassa/nettoskuld beräknas som total upplåning (omfattande posterna kortfristig upplåning och långfristig upplåning i koncernens balansräkning) med avdrag för likvida medel.

Tkr	2017-12-31	2016-12-31
Räntebärande skulder (not 25)	-9 225	-43 162
Räntebärande avsättningar (not 26)	-148 117	-137 249
Räntebärande tillgångar	2 846	3 212
Likvida medel (not 23)	155 975	32 335
Nettokassa/Nettoskuld	1 479	-144 863

Beräkning av verkligt värde

Redovisat värde, efter eventuella nedskrivningar, för kundfordringar och övriga fordringar samt leverantörsskulder och övriga skulder förutsätts motsvara deras verkliga värden, eftersom dessa poster är kortfristiga i sin natur.

De finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde i koncernen utgörs av derivatinstrument. Dessa instrument återfinns i nivå 2 i verkligt värde hierarkin, det vill säga det finns observerbara data för tillgången eller skulden antingen direkt genom till exempel prisnoteringar eller indirekt genom till exempel härledda prisnoteringar; men det finns inte noterade priser på aktiva marknader för identiska tillgångar och skulder.

NOT 4

VIKTIGA UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Uppskattningar av balansposters värden och bedömningar vid tillämpning av redovisningsprinciper utvärderas löpande och baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer; inklusive förväntningar på framtida händelser som anses rimliga under rådande förhållanden.

Viktiga uppskattningar och bedömningar för redovisningsändamål

Koncernen gör uppskattningar och antaganden om framtiden. De uppskattningar för redovisningsändamål som blir följden av dessa kommer; definitions- mässigt, sällan att motsvara det verkliga resultatet. De uppskattningar och antaganden som innebär en betydande risk för väsentliga justeringar i redovisade värden för tillgångar och skulder under nästkommande räkenskapsår behandlas i huvuddrag nedan.

Prövning av nedskrivningsbehov för goodwill och varumärken

Koncernen undersöker varje år om något nedskrivningsbehov föreligger för goodwill och varumärken, i enlighet med den redovisningsprincip som beskrivs i not 1. Återvinningsvärden för kassagenererande enheter har fastställts genom beräkning av nyttjandevärde. Nyttjandevärdet bygger på de kassaflöden efter skatt som bedöms genereras under enheternas återstående livslängd med antagande om evig livslängd. För dessa beräkningar måste vissa uppskattningar göras.

Prövningarna av goodwill och varumärke genomförda per 31 december 2017 uppvisade inte något nedskrivningsbehov. Diskonteringsräntan utgår ifrån företagets genomsnittliga kapitalkostnad. Därefter görs en justering med hänsyn tagen till den prövade enhetens risk. Se not 15 för en känslighetsanalys.

Pensionsförmåner

Pensionsförpliktelsernas nuvärde är beroende av ett antal faktorer som fastställs på aktuariell basis med hjälp av ett antal antaganden. I de antaganden som använts vid fastställande av nettokostnad (intäkt) för pensioner ingår diskonteringsräntan. Varje förändring i dessa antaganden kommer att inverka på pensionsförpliktelsernas redovisade värde.

Koncernen fastställer lämplig diskonteringsränta i slutet av varje år. Detta är den ränta som används för att fastställa nuvärdet av bedömda framtida utbetalningar som förväntas krävas för att reglera pensionsförpliktelserna. Vid fastställande av lämplig diskonteringsränta beaktar koncernen räntorna för stats- och bostadsobligationer som är uttryckta i den valuta i vilken ersättningarna kommer att betalas, och som har löptider som motsvarar bedömningarna för den aktuella pensionsförpliktelsen.

Andra viktiga antaganden rörande pensionsförpliktelser som ledningen måste göra i samband med den försäkringstekniska beräkningen av pensionsförpliktelser och pensionskostnader berör förväntad årlig löneökningstakt, förväntad personalomsättning, förväntad livslängd och förväntad årlig pensionsuppräknings.

Värdering av underskottsavdrag

Koncernen undersöker varje år om något nedskrivningsbehov föreligger för uppskjutna skattefordringar avseende skattemässiga underskottsavdrag. Dessutom undersöker koncernen ifall det är tillämpligt att aktivera nya uppskjutna skattefordringar avseende årets skattemässiga underskottsavdrag. Uppskjutna skattefordran redovisas endast för underskottsavdrag för vilka det är sannolikt att de kan nyttjas mot framtida skattepliktiga överskott och mot skattepliktiga temporära skillnader.

Garantireserver

Koncernen prövar kontinuerligt värdet av garantireserver i relation till beräknat behov. Reservering görs utifrån historisk statistik över felaktiga produkter. Garantireserven utgjorde 1,5 procent av nettoomsättningen per den 31 december 2017 (1,9 procent).

Aktier i koncernföretag

Koncernen undersöker varje år om något nedskrivningsbehov föreligger för aktier i koncernföretag. När det finns en indikation på minskat värde görs en beräkning av återvinningsvärdet. Är återvinningsvärdet lägre än bokfört värde görs en nedskrivning.

Återställande av mark

En dialog förs löpande med berörda parter och en utredning pågår avseende föröreningar i marken. Avsättningen avser den totala kostnaden för en eventuell marksanering. Kostnaderna har uppskattats med hjälp av en oberoende miljökonsult och uppskattningen uppdateras när ny information blir tillgänglig.

NOT 5 DISPOSITION AV VINST

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår en utdelning om 3,00 kr per aktie att utbetalas till de aktieägare som är registrerade på avstämningsdagen den 17 maj 2018 och att återstoden av fritt kapital överförs i ny räkning.

Belopp att utdelas till aktieägare, kr	40 335 300,00
Belopp att överföra i ny räkning, kr*	200 572 695,89
Totalt fritt eget kapital i moderbolaget, kr	240 907 995,89

* Varav till fond för verkligt värde 1 776 467 kr.

NOT 6 RÖRELSESEGMENTRAPPORTERING

FM Mattsson Mora Group utvecklar, tillverkar och tillhandahåller sanitetsarmaturer samt närliggande koncept, tjänster och service.

Koncernens verksamhet delas upp i rörelsesegment baserat på vilka delar av verksamheten företags högsta verkställande beslutsfattare följer upp.

Då koncernledningen följer upp verksamhetens resultat och beslutar om resursfördelning utifrån länder utgör dessa koncernens rörelsesegment.

Koncernens interna rapportering är därför uppbyggd så att koncernledningen kan följa ländernas prestationer och resultat. Följande rörelsesegment har identifierats:

Rörelsesegment Norden

Segment Norden är en sammanslagning eftersom försäljningen i de fem länderna har likartade ekonomiska egenskaper.

- Nordiska marknaden är likartad genom att huvuddelen av försäljningen representerar det som kallas "ROT" och en mindre del av nybyggnation. Det kan finnas mindre variationer mellan respektive land men det är väldigt homogent.
- Huvuddelen av försäljningen går via grossister i respektive land enbart en liten del av försäljning sker direkt till återförsäljare.
- I Norden säljer koncernen alla sina tre varumärken vilket inte görs i länder utanför Norden.
- Konkurrenssituationen är likartad på de nordiska marknaderna.
- Makroekonomiskt och geografiskt finns det flera likheter och stor integration mellan de nordiska länderna vilket särskiljer dem från övriga världen.

Rörelsesegment International

Segment International är en sammanslagning av försäljningen i dotterbolagen i Tyskland, Nederländerna och Belgien samt övrig exportförsäljning, exempelvis Australien, Baltikum, UK etc. Segmentet har likartade ekonomiska förutsättningar genom att huvuddelen av försäljning går direkt till återförsäljare och inte via grossister.

Norden

Segmentet inkluderar försäljning på marknaderna Sverige, Norge, Danmark, Finland och Island. Försäljning av bolagets produkter sker via moderbolaget i Sverige, helägda dotterbolag i Norge, Danmark och Finland samt en distributör på Island och i Norge. Försäljningen representerade 90 procent av koncernens totala försäljning under 2017.

Nettoomsättningen för 2017 uppgick till 1 015 221 Tkr (991 072) och rörelseresultatet uppgick till 95 189 Tkr (86 893).

International

Segmentet inkluderar försäljning på marknaderna Tyskland, Holland och Belgien, som sker via helägda dotterbolag samt övriga marknader där försäljning sker via lokala distributörer. Segmentet representerade 10 procent av koncernens totala försäljning under 2017.

Nettoomsättningen för 2017 uppgick till 1 10 630 Tkr (1 18 095) och rörelseresultatet uppgick till -2 037 Tkr (-2 277).

Tkr			
2017	Norden	International	Totalt 2017
Nettoomsättning	1 015 221	1 10 630	1 125 851
Avskrivningar	-47 897	-75	-47 972
Rörelseresultat	95 189	-2 037	93 152
Finansnetto			-4 033
Resultat före skatt			89 120

Tkr			
2016	Norden	International	Totalt 2016
Nettoomsättning	991 072	1 18 095	1 109 167
Avskrivningar	-40 853	-173	-41 026
Rörelseresultat	86 893	-2 277	84 616
Finansnetto			-2 505
Resultat före skatt			82 111

Nettoomsättningen fördelar sig på typ av intäkter enligt följande:

Tkr		2017	2016
KONCERNEN			
Försäljning av varor		1 112 999	1 105 197
Försäljning av tjänster		860	588
Övriga intäkter		11 992	3 382
Koncernen totalt		1 125 851	1 109 167

Tkr		2017	2016
MODERBOLAGET			
Försäljning av varor		842 026	835 513
Försäljning av tjänster		860	838
Övriga intäkter		10 707	9 217
Moderbolaget totalt		853 593	845 568

Tkr	Nettoomsättning		Anläggningstillgångar	
KONCERNEN	2017	2016	2017	2016
Fördelning				
Sverige	700 805	688 000	287 673	299 971
Övriga	425 046	421 167	76 325	69 434
Totalt	1 125 851	1 109 167	363 998	369 405

Nettoomsättningen till koncernens tre största kunder motsvarar 60 procent (59). Summa anläggningstillgångar; andra än finansiella instrument och uppskjutna skattefordringar som nu är lokaliserade i Sverige uppgår till 287 673 Tkr (299 971) och summan av sådana anläggningstillgångar lokaliserade i övriga länder uppgår till 76 325 Tkr (69 434).

NOT 7 MODERBOLAGETS FÖRSÄLJNING TILL OCH INKÖP FRÅN KONCERNBOLAG

Moderbolaget har under året fakturerat dotterbolagen 1 19 092 Tkr (123 153) för varor och koncerngemensamma tjänster. Moderbolagets inköp från koncernbolag har uppgått till 22 429 Tkr (22 521) avseende varor och koncerntjänster.

NOT 8 ERSÄTTNINGAR TILL REVISORERNA

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter. Allt annat är andra uppdrag.

<i>Tkr</i>		2017	2016
KONCERNEN			
KPMG			
Revisionsuppdraget	1 201	1 065	
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	1 907	1 242	
Skatterådgivning	114	190	
Övriga tjänster	–	20	
Övriga revisorer			
Revisionsuppdraget	175	302	
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	–	–	
Skatterådgivning	127	46	
Övriga tjänster	74	–	
Koncernen totalt		3 598	2 865
<i>Tkr</i>			
MODERBOLAGET		2017	2016
KPMG			
Revisionsuppdraget	701	510	
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	1 818	1 190	
Skatterådgivning	82	190	
Övriga tjänster	–	20	
Moderbolaget totalt		2 601	1 910

NOT 9 ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA

<i>Tkr</i>		2017	2016	
KONCERNEN				
Löner och andra ersättningar		237 875	241 765	
Sociala avgifter		56 837	57 913	
Pensionskostnader (not 26)		31 916	28 223	
Koncernen totalt		326 628	327 901	
Löner och andra ersättningar				
	2017	2016		
	Löner och andra ersättningar (varav tantiem)	Pensions- kostnader	Löner och andra ersättningar (varav tantiem)	Pensions- kostnader
Styrelseledamöter; verkställande direktörer och andra ledande befattningshavare (Varav tantiem)	16 238 (659)	2 611 —	17 179 —	3 615 —
Övriga anställda (Varav tantiem)	221 637 (1 880)	29 305 —	224 586 (104)	24 608 —
Koncernen totalt	237 875	31 916	241 765	28 223

Könsfördelning i koncernen (inklusive dotterbolag) för styrelseledamöter och övriga ledande befattningshavare

	2017		2016	
	Antal på balansdagen	Varav män, %	Antal på balansdagen	Varav män, %
Styrelseledamöter;	26	62	27	63
Verkställande direktör och övriga ledande befattningshavare	10	90	15	87
Koncernen totalt	36		42	

<i>Tkr</i>		2017	2016
MODERBOLAGET			
Löner och andra ersättningar	158 116	166 727	
Sociala avgifter	50 218	52 441	
Pensionskostnader (not 27)	23 342	19 956	
Moderbolaget totalt		231 676	239 124

Löner och andra ersättningar

	2017		2016	
	Löner och andra ersättningar (varav tantiem)	Pensions- kostnader	Löner och andra ersättningar (varav tantiem)	Pensions- kostnader
Styrelseledamöter; verkställande direktörer och andra ledande befattningshavare (Varav tantiem)	6 616 (535)	1 704	9 081	2 849
Övriga anställda (Varav tantiem)	151 500 (193)	21 638	157 646 (104)	17 107
Moderbolaget totalt	158 116	23 342	166 727	19 956

Medelantal anställda med geografisk fördelning per land

	2017		2016	
	Medelantal anställda	Varav kvinnor	Medelantal anställda	Varav kvinnor
Sverige	396	124	417	124
Summa moderbolag	396	124	417	124
Dotterbolag				
Danmark	72	29	74	30
Finland	13	4	13	4
Norge	13	2	13	2
Tyskland	21	3	20	5
Belgien	2	–	2	1
Holland	9	2	6	1
Kina	2	–	1	–
Singapore	1	–	2	–
Summa dotterbolag	133	40	131	43
Koncernen totalt	529	164	548	167

Könsfördelning i moderbolaget

	2017		2016	
	Antal på balansdagen	Varav män, %	Antal på balansdagen	Varav män, %
Styrelseledamöter	8	63	9	67
Verkställande direktör och övriga ledande befattningshavare	3	67	8	75
Moderbolaget totalt	11		17	

Not 9 forts.

Löner och andra ersättningar till ledande befattningshavare Riktlinjer

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt årsstämans beslut. Ersättningen till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare ska bestå av grundlön, rörlig ersättning, övriga förmåner samt pension. Med andra ledande befattningshavare avses de 3 personer som tillsammans med verkställande direktören utgör koncernledningen. Den totala ersättningen ska motsvara den aktuella befattningens ansvar och komplexitet samt befattningshavarens prestation. Rörlig ersättning ska baseras på rörelseresultatet för helåret. Den rörliga ersättningen ska vara maximerad, för verkställande direktören till högst 50 procent av grundlönen och för övriga ledande befattningshavare till högst 35 procent av grundlönen.

Villkor för VD

Verkställande direktören i moderbolaget har, utöver avtalspension, en premiebaserad pensionslösning med en årlig pensionspremie som motsvarar 30 procent av grundlön. Mellan bolaget och verkställande direktören i moderbolaget gäller en uppsägningstid på 24 månader vid uppsägning från bolagets sida och 3 månader vid uppsägning från VD:s sida. Vid uppsägning från bolagets sida är VD berättigad till lön och övriga anställningsförmåner under 24 månader.

Ersättningar till andra ledande befattningshavare

För andra ledande befattningshavare finns sedvanliga pensionsutfästelser inom ramen för allmän pensionsplan. Utöver detta kan en ytterligare pensionspremie om max 5 procent av grundlön avsättas.

Rörlig ersättning

För verkställande direktören och andra ledande befattningshavare baseras rörlig ersättning på koncernens rörelseresultat. Bonusbeloppet för 2017 för verkställande direktören motsvarade 21,5 procent av grundlönen (0). Bonusbeloppet för andra ledande befattningshavare utgår för 2017 med motsvarade 2,2 procent av grundlönen (0).

Pensionsskuld

Total pensionsskuld till nuvarande och tidigare styrelse och verkställande direktör uppgår per 31 december 2017 till 2 233 Tkr (2 628).

Ersättningar och övriga förmåner 2017, där ej annat anges är ersättningen från moderbolaget

Tkr	Grundlön/ styrelsearvode	Rörlig ersättning*	Övriga förmåner**	Pensions- kostnad***	Summa
Styrelseordförande Johnny Alvarsson	248	–	–	–	248
Styrelseledamot Christer Lenner	161	–	–	–	161
Styrelseledamot Erik Eriksson	166	–	–	–	166
Styrelseledamot Hans Åke Norås (till och med 2017.05)	75	–	–	–	75
Styrelseledamot Lars Erik Blom	182	–	–	–	182
Styrelseledamot Lotta Lundén	176	–	–	–	176
Styrelseledamot Anna Stålenbring	185	–	–	–	185
VD Fredrik Skarp	2 327	500	134	882	3 843
Andra ledande befattningshavare (3 personer)					
– Ersättning från moderbolaget	2 561	35	174	822	3 592
– Ersättning från dotterföretag	2 325	73	185	234	2 817
Summa	8 406	608	493	1 938	11 445
–Varav ersättning från moderbolaget	6 081	535	308	1 704	8 628
–Varav ersättning från dotterföretag	2 325	73	185	234	2 817

Ersättningar och övriga förmåner 2016, där ej annat anges är ersättningen från moderbolaget

Tkr	Grundlön/ styrelsearvode	Rörlig ersättning*	Övriga förmåner**	Pensions- kostnad***	Summa
Styrelseordförande Johnny Alvarsson	215	–	–	–	215
Styrelseledamot Christer Lenner	188	–	–	–	188
Styrelseledamot Erik Eriksson	150	–	–	–	150
Styrelseledamot Hans Åke Norås	215	–	–	–	215
Styrelseledamot Lars Erik Blom	168	–	–	–	168
Styrelseledamot Lotta Lundén	160	–	–	–	160
Styrelseledamot Anna Stålenbring (från och med 2016.05)	99	–	–	–	99
VD Claes Seldeby (till och med 2016.01)	213	–	11	66	290
TfVD Peter Wennerstein (2016.01 – 2016.03)	291	–	11	107	409
VD Fredrik Skarp (från och med 2016.03)	1 844	–	101	623	2 568
Andra ledande befattningshavare (7 personer)					
– Ersättning från moderbolaget	5 538	–	395	2 054	7 987
– Ersättning från dotterföretag	2 230	–	181	226	2 637
Summa	11 311	–	699	3 076	15 086
–Varav ersättning från moderbolaget	9 081	–	518	2 850	12 449
–Varav ersättning från dotterföretag	2 230	–	181	226	2 637

Ersättningar är angivna exklusive sociala avgifter. Under 2017 har styrelseledamoten Christer Lenner utöver ordinarie styrelsearvode erhållit ersättning med totalt 10 Tkr (43). Under 2016 har styrelseledamoten Hans Åke Norås utöver ordinarie styrelsearvode erhållit 70 Tkr för extra arbete i samband med VD-skifte.

* Rörlig ersättning avser kostnadsförd bonus.

** Övriga förmåner är tjänstebil.

*** Inklusive löneskatt.

NOT 10**AVSKRIVNINGAR PER FUNKTION OCH RÖRELSENS KOSTNADER FÖRDELADE PÅ KOSTNADSSLAG**

Tkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
Kostnad sålda varor	-21 556	-19 038	-17 532	-14 292
Försäljningskostnader	-2 832	-1 561	-485	-217
Administrationskostnader	-6 430	-5 588	-11 605	-10 841
Forsknings- och utvecklingskostnader	-17 154	-14 839	-448	-498
Summa avskrivningar	-47 972	-41 026	-30 070	-25 848

Rörelsens kostnader fördelade på kostnadsslag

Tkr	KONCERNEN	
	2017	2016
Kostnad för varor och material	-533 270	-534 498
Ersättning till anställda	-334 643	-329 144
Avskrivningar	-47 972	-41 026
Övriga kostnader	-127 778	-132 717
Summa rörelsens kostnader	-1 043 663	-1 037 385

NOT 11**ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER / ÖVRIGA RÖRELSEKOSTNADER**

Tkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
Övriga rörelseintäkter				
Vinst vid avyttring av materiella anläggningstillgångar	50	56	50	56
Valutakursdifferenser	4 914	9 844	3 753	8 267
Statliga stöd	177	113	177	113
Säkringar	275	161	275	161
Övriga rörelseintäkter	5 548	2 660	5 224	2 235
Övriga rörelseintäkter	10 964	12 834	9 479	10 832
Övriga rörelsekostnader				
Förlust vid avyttring av materiella anläggningstillgångar	-56	-72	-8	-72
Valutakursdifferenser	-6 596	-11 414	-6 164	-11 396
Övriga rörelsekostnader	-6 652	-11 486	-6 172	-11 468

NOT 12**FINANSIELLA INTÄKTER / FINANSIELLA KOSTNADER**

Tkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
Finansiella intäkter				
Ränteintäkter	44	236	41	30
Ränteintäkter från koncernbolag	—	—	133	85
Valutakursvinster	1 457	3 426	727	1 067
Övriga finansiella intäkter	377	—	375	187
Finansiella intäkter	1 878	3 662	1 276	1 369
Finansiella kostnader				
Räntekostnader på upplåning	-3 519	-3 605	-3 291	-3 205
Räntekostnader på finansiell leasing	-78	-120	—	—
Valutakursförluster	-1 510	-2 102	-1 494	-1 258
Övriga finansiella kostnader	-803	-340	-873	-340
Finansiella kostnader	-5 910	-6 167	-5 658	-4 803

Samtliga ränteintäkter och -kostnader är hänförliga till poster som inte värderas till verkligt värde via resultaträkningen.

NOT 13

INKOMSTSKATT/SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT

Tkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
Aktuell skatt:				
Aktuell skatt på årets resultat	-20 343	-19 392	-19 106	-18 047
Justeringar avseende tidigare år	-37	–	–	–
Summa aktuell skatt	-20 380	-19 392	-19 106	-18 047
Uppskjuten skatt (se not 17)	2 605	2 021	1 001	295
Inkomstskatt	-17 775	-17 371	-18 105	-17 752

Inkomstskatten på resultatet skiljer sig från det teoretiska belopp som skulle ha framkommit vid användning av vägd genomsnittlig skattesats för resultaten i de konsoliderade bolagen enligt följande:

%	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
Resultat före skatt, Tkr	89 120	82 111	71 881	111 668
Inkomstskatt beräknad enligt nationella skattesatser gällande för resultat i respektive land	22,1	22,2	22,0	22,0
Skatteeffekter av:				
– Ej skattepliktiga intäkter	-0,1	-0,2	-0,1	-8,2
– Ej avdragsgilla kostnader	1,1	0,9	3,2	2,0
Effekt av förändrad skattesats	–	–	–	–
Skattemässiga underskott för vilka ingen uppskjuten skattefordran redovisats	–	-2,0	–	–
Aktivering av skattemässigt underskott	-3,3	–	–	–
Skattekostnad hänförlig till tidigare år	0,1	0,3	–	–
Övrigt	0,1	-0,1	–	–
Effektiv skatt	20,0	21,1	25,1	15,9

Vägd genomsnittlig skattesats för koncernen är 22,1 procent (22,2). Skattesats för moderbolaget uppgår till 22 procent (22).

NOT 14

RESULTAT PER AKTIE

Resultat per aktie beräknas genom att det resultat som är hänförligt till moderbolagets aktieägare divideras med ett vägt genomsnittligt antal utestående stamaktier under perioden.

	2017	2016
Resultat som är hänförligt till moderbolagets aktieägare, Tkr	71 345	64 740
Vägt genomsnittligt antal utestående aktier	12 891 675	11 445 100
Resultat per aktie före och efter utspädning, Kr	5,53	5,66

NOT 15

IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

<i>Tkr</i> KONCERNEN	Immateriella tillgångar internt utvecklade	Övriga immateriella tillgångar – IT	Goodwill	Varumärke	Summa
Räkenskapsåret 2016					
Ingående redovisat värde	54 272	5 820	116 299	34 880	211 271
Inköp/uppbyggnad	11 377	1 932	–	–	13 309
Avskrivningar	–14 333	–1 287	–	–	–15 620
Valutadifferenser	–	–	1 206	1 787	2 993
Utgående redovisat värde	51 316	6 465	117 505	36 667	211 953
Per 31 december 2016					
Anskaffningsvärde	155 288	23 186	117 505	36 667	332 645
Akkumulerade avskrivningar	–103 972	–16 721	–	–	–120 692
Redovisat värde	51 316	6 465	117 505	36 667	211 953
Räkenskapsåret 2017					
Ingående redovisat värde	51 316	6 465	117 505	36 667	211 953
Inköp/uppbyggnad	12 520	1 198	–	–	13 718
Omklassificering	2 212	–	–	–	2 212
Avskrivningar	–16 592	–1 521	–	–	–18 113
Valutadifferenser	–9	–	686	1 023	1 700
Utgående redovisat värde	49 447	6 142	118 191	37 690	211 470
Per 31 december 2017					
Anskaffningsvärde	170 011	24 383	118 191	37 690	350 275
Akkumulerade avskrivningar	–120 564	–18 241	–	–	–138 805
Redovisat värde	49 447	6 142	118 191	37 690	211 470
<i>Tkr</i> MODERBOLAGET		Övriga immateriella tillgångar – IT	Goodwill		Summa
Räkenskapsåret 2016					
Ingående redovisat värde			5 674	46 306	51 980
Inköp/uppbyggnad			1 931	–	1 931
Avskrivningar			–1 141	–6 614	–7 755
Utgående redovisat värde			6 465	39 692	46 156
Per 31 december 2016					
Anskaffningsvärde			7 605	105 832	113 437
Akkumulerade avskrivningar			–1 141	–66 140	–67 281
Redovisat värde			6 465	39 692	46 156
Räkenskapsåret 2017					
Ingående redovisat värde			6 465	39 692	46 156
Inköp/uppbyggnad			–	–	–
Avskrivningar			–1 521	–6 614	–8 135
Utgående redovisat värde			4 944	33 078	38 022
Per 31 december 2017					
Anskaffningsvärde			7 605	105 832	113 437
Akkumulerade avskrivningar			–2 662	–72 754	–75 416
Redovisat värde			4 944	33 078	38 022

Avskrivningar för immateriella tillgångar redovisas i resultaträkningen under posterna administrations-, forskning- och utvecklingskostnader.

Not 15 forts.

Prövning av nedskrivningsbehov för goodwill och varumärke

Bedömning av återvinningsvärdet av koncernens goodwillposter och varumärke sker uteslutande utifrån de kassagenererande enheternas nyttjandevärde som bygger på de kassaflöden efter skatt som bedöms genereras under enheternas återstående livslängd med antagande om evig livslängd. De framtida kassaflödena som använts vid beräkning av respektive enhets nyttjandevärde baseras på koncernledningens gjorda kassaflödesprognoser för en tidsperiod om fem år.

Viktiga variabler**Tillväxt**

Metod för att skatta dessa värden: Koncernledningen förväntar sig en långsiktig positiv utveckling på de marknader där koncernens produkter används. Tillväxtprognoserna bygger bland annat på externa prognoser och diskussioner med större kunder och samarbetspartners. Efter prognosperioden om fem år baseras kassaflödena på en årlig tillväxt om 2,0 procent (2,0).

Diskonteringsränta

Metod för att skatta dessa värden: Diskonteringsräntan är fastställd med hänsyn taget till marknadens förutsättningar och koncernens avkastningskrav. De prövade enheterna uppvisar samma risk och har därför samma diskonteringsränta om 9,6 (9,6) procent efter skatt vilket motsvarar 12,6 procent före skatt (12,6).

Rörelsemarginal

Metod för att skatta dessa värden: Antaganden om rörelsemarginal är baserade på historisk erfarenhet samt bedömning om framtiden utifrån koncernledningens bästa bedömningar om kostnadsutveckling för personal och insatsvaror.

Koncernledningen bedömer att rimligt möjliga förändringar i dessa variabler för Sverige inte skulle ha så stor effekt att de var och en för sig skulle reducera återvinningsvärdet till ett värde som är lägre än det redovisade värdet.

Återvinningsvärdet för Danmark relaterad till förvärvet av Damixa överstiger det redovisade värdet med 35,6 Mkr.

De värden som använts i nyttjandevärdeberäkningen för beräkning av evigt kassaflöde för goodwill i Danmark och de ändrade värden som leder till att återvinningsvärdet är lika med redovisat värde är följande:

Variabel	Antaget värde, %	Ändrat värde, %*
Årlig tillväxt efter prognosperioden	2,0	-3,7
Diskonteringsränta	9,6	12,1
Rörelsemarginal efter prognosperioden	5,2	3,9

*Respektive variablers antagna värde har ändrats vart och ett för sig.

Goodwill fördelat per

kassagenererande enhet, Mkr	2017	2016
Sverige	93,5	92,6
Danmark	24,7	24,9

Varumärke fördelat per

kassagenererande enhet, Mkr	2017	2016
Danmark	37,7	36,7

NOT 16**MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR**

Tkr	Byggnader och mark	Maskiner och andra tekniska anläggningar	Inventarier, verktyg och installationer	Pågående nyanläggningar	Summa
KONCERNEN					
Räkenskapsåret 2016					
Ingående redovisat värde	45 531	50 583	22 456	10 936	129 506
Inköp	—	15 330	9 379	27 723	52 432
Försäljning och utrangeringar	—	-6 665	-1 293	—	-7 958
Omklassificeringar	-622	4 462	7 214	-10 572	482
Omräkningsdifferenser	—	293	128	77	498
Avskrivningar	-2 187	-14 357	-8 863	—	-25 407
Nedskrivningar	—	—	—	—	—
Försäljning och utrangeringar	—	6 605	1 294	—	7 899
Utgående redovisat värde	42 722	56 251	30 315	28 164	157 452
Per 31 december 2016					
Anskaffningsvärde	123 416	491 588	150 577	28 164	793 745
Ackumulerade avskrivningar	-80 694	-435 336	-120 262	—	-636 292
Redovisat värde	42 722	56 251	30 315	28 164	157 452
Räkenskapsåret 2017					
Ingående redovisat värde	42 722	56 251	30 315	28 164	157 452
Inköp	—	6 848	8 658	9 440	24 946
Försäljning och utrangeringar	—	-5 120	-2 049	—	-7 169
Omklassificeringar	97	13 340	14 517	-28 012	-58
Omräkningsdifferenser	—	67	135	41	243
Avskrivningar	-2 095	-17 190	-10 576	—	-29 860
Nedskrivningar	—	—	—	—	—
Försäljning och utrangeringar	—	5 113	1 862	—	6 975
Utgående redovisat värde	40 724	59 310	42 862	9 632	152 528
Per 31 december 2017					
Anskaffningsvärde	123 513	506 723	171 837	9 632	811 706
Ackumulerade avskrivningar	-82 789	-447 413	-128 975	—	-659 177
Redovisat värde	40 724	59 310	42 862	9 632	152 528

Not 16 forts.

<i>Tkr</i> MODERBOLAGET	Byggnader och mark	Maskiner och andra tekniska anläggningar	Inventarier, verktyg och installationer	Pågående nyanläggningar	Summa
Räkenskapsåret 2016					
Ingående redovisat värde	44 909	31 884	19 986	9 408	106 187
Inköp	–	13 555	8 943	25 749	48 247
Försäljningar och utrangeringar	–	-6 665	-1 293	–	-7 958
Omklassificeringar	–	3 844	4 457	-8 447	-146
Avskrivningar	-2 187	-8 267	-7 639	–	-18 093
Försäljning och utrangeringar	–	6 605	1 280	–	7 885
Utgående redovisat värde	42 722	40 956	25 734	26 710	136 122
Per 31 december 2016					
Anskaffningsvärde	123 075	416 873	137 395	26 710	704 053
Ackumulerade avskrivningar	-80 353	-375 917	-111 661	0	-567 931
Redovisat värde	42 722	40 956	25 734	26 710	136 122
Räkenskapsåret 2017					
Ingående redovisat värde	42 722	40 956	25 734	26 710	136 122
Inköp	–	3 621	8 522	8 426	20 569
Försäljningar och utrangeringar	–	-5 120	-1 724	–	-6 844
Omklassificeringar	97	13 167	12 594	-25 916	-58
Avskrivningar	-2 095	-10 790	-9 050	–	-21 935
Försäljning och utrangeringar	–	5 113	1 592	–	6 705
Utgående redovisat värde	40 724	46 947	37 668	9 220	134 559
Per 31 december 2017					
Anskaffningsvärde	123 172	428 541	156 787	9 220	717 720
Ackumulerade avskrivningar	-82 448	-381 594	-119 119	0	-583 161
Redovisat värde	40 724	46 947	37 668	9 220	134 559

I posten Maskiner och andra tekniska anläggningar ingår leasingobjekt som koncernen innehar enligt finansiella leasingavtal med följande belopp:

	2017-12-31	2016-12-31
Anskaffningsvärden – finansiell leasing	66 990	63 763
Ackumulerade avskrivningar	-57 147	-51 253
Redovisat värde	9 843	12 510

Koncernen leasar ett antal maskiner och bilar enligt icke uppsägningsbara leasingavtal. Leasingperioderna är 3–7 år. (Se vidare not 32 Leasingavtal.)

NOT 17

UPPSKJUTEN SKATT

Tkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
Uppskjuten skattekostnad avseende temporära skillnader	-2 501	-3 927	-140	-
Uppskjuten skatteintäkt avseende temporära skillnader	5 106	5 948	1 141	295
Summa uppskjuten skatt i Resultaträkningen	2 605	2 021	1 001	295

Förändring i uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder under året, som har redovisats i resultaträkningen, utan hänsyn tagen till kvittningar som gjorts inom samma skatterättsliga jurisdiktion, framgår nedan:

Tkr

KONCERNEN

Uppskjutna skatteskulder	Immateriella tillgångar	Leasing	Fordringar	Obeskattade reserver	Derivat	Byggnader och övrigt	Summa
Per 1 januari 2016	19 644	856	4 130	29 175	-	3 707	57 512
Redovisat i resultaträkningen	-682	-398	-4 253	1 525	-	-36	-3 844
Redovisat i Övrigt totalresultat	-	-	-	-	806	-	806
Omräkningsdifferenser	393	-	384	-	-	-	777
Per 31 december 2016	19 355	458	261	30 700	806	3 671	55 251
Redovisat i resultaträkningen	-1 193	-77	152	1 832	-	-24	690
Redovisat i Övrigt totalresultat	-	-	-	-	-305	-	-305
Omräkningsdifferenser	233	-	5	-	-	-	238
Per 31 december 2017	18 395	381	418	32 532	501	3 647	55 874

Uppskjutna skattefordringar	Byggnader	Pensions-förpliktelser	Avsättningar	Skattemässiga underskott	Derivat-instrument	Varulager och övrigt	Summa
Per 1 januari 2016	2 126	9 969	400	2 567	183	2 405	17 650
Redovisat i resultaträkningen	-716	320	437	-2 373	-31	568	-1 795
Redovisat i Övrigt totalresultat	-	2 587	-	-	-152	-	2 435
Omräkningsdifferenser	201	-	22	-194	-	276	305
Per 31 december 2016*	1 611	12 876	859	-	-	3 249	18 595
Redovisat i resultaträkningen	-455	54	1 056	2 476	-	164	3 295
Redovisat i Övrigt totalresultat	-	1 786	-	-	-	-	1 786
Omräkningsdifferenser	35	-	15	53	-	-63	40
Per 31 december 2017	1 191	14 716	1 930	2 529	-	3 350	23 716

* Uppskjuten skattefordran på underskott i koncernbolagen i Danmark, Belgien och Holland har inte beaktats under 2016.

Not 17 forts.

Tkr

MODERBOLAGET

Uppskjutna skatteskulder	Byggnader	Derivat-instrument	Summa
Per 1 januari 2016	3 763	–	3 763
Redovisat i resultaträkningen	–96	5	–91
Övrigt totalresultat	–	806	806
Per 31 december 2016	3 667	811	4 478
Per 1 januari 2017	3 667	811	4 478
Redovisat i resultaträkningen	–85	60	–25
Redovisat i Övrigt totalresultat	–	–305	–305
Per 31 december 2016	3 582	566	4 148

Uppskjutna skattefordringar	Avsättningar	Pensions-förpliktelser	Derivat-instrument	Summa
Per 1 januari 2016	–	770	182	952
Redovisat i resultaträkningen	330	–96	–30	204
Redovisat i Övrigt totalresultat	–	–	–152	–152
Per 31 december 2016	330	674	0	1 004
Per 1 januari 2017	330	674	–	1 004
Redovisat i resultaträkningen	1 056	–80	–	976
Per 31 december 2017	1 386	594	0	1 980

NOT 18**ANDELAR I KONCERNBOLAG**

Tkr

MODERBOLAGET

	2017	2016
Ingående anskaffningsvärde	110 974	110 974
Utgående redovisat värde	110 974	110 974

Moderbolaget innehar andelar i följande dotterbolag:

Namn	Organisationsnr.	Säte	Kapital-andel, %	Antal aktier	REDOVISAT VÄRDE	
					2017-12-31	2016-12-31
FM Mattsson Mora Group Norge AS	980347745	Oslo, Norge	100	5 000	537	537
FM Mattsson Mora Group Finland Oy	FO-nr 1796012-0	Helsingfors, Finland	100	10	924	924
Mora GmbH	HRB 4708	Hamburg, Tyskland	100	–	225	225
Ostnor Asia Ltd	1978636	Hongkong, Kina	100	–	85	85
FM Mattsson Mora Group Danmark ApS*	502067-3876	Odense, Danmark	100*	90 000	109 203	109 203
Summa					110 974	110 974

Rösträttsandelarna överensstämmer med kapitalandelarna.

* FM Mattsson Mora Group AB äger samtliga 90 000 A-aktier; FM Mattsson Mora Group Danmark ApS har eget innehav av 10 000 B-aktier.

NOT 19

ÖVRIGA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

<i>Tkr</i>		Fordringar koncernbolag	Övriga långfristiga fordringar
MODERBOLAGET			
Per 1 januari 2016			
Ingående redovisat värde		14 840	3 500
Tillkommande		40 467	–
Betalning		–3 722	–
Värdeförändring		–	–433
Valutaomräkning		1 740	–
Per 31 december 2016		53 325	3 067
Per 1 januari 2017			
Ingående redovisat värde		53 325	3 067
Betalning		–19 144	–
Värdeförändring		–	–360
Valutaomräkning		730	–
Per 31 december 2017		34 912	2 707

NOT 20

FINANSIELLA INSTRUMENT PER KATEGORI

<i>Tkr</i>	Finansiella tillgångar som kan säljas	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Säkrings- instrument	Lånefordringar och kundfordringar	Summa
KONCERNEN					
Tillgångar i balansräkningen 2016-12-31					
Kundfordringar	–	–	–	159 516	159 516
Övriga fordringar	5	3 062	–	17 135	20 202
Derivatinstrument	–	–	3 956	–	3 956
Likvida medel	–	–	–	32 335	32 335
Summa	5	3 062	3 956	208 986	216 009
Tillgångar i balansräkningen 2017-12-31					
Kundfordringar	–	–	–	189 485	189 485
Övriga fordringar	5	2 703	–	14 217	16 925
Derivatinstrument	–	–	2 574	–	2 574
Likvida medel	–	–	–	155 975	155 975
Summa	5	2 703	2 574	359 677	364 959

Kapitalförsäkringar har värderats till verkligt värde nivå 2, med hjälp att noterade marknadspriser, vilka handlas på en aktiv marknad.

<i>Tkr</i>	Säkrings- instrument	Övriga finansiella skulder	Summa
KONCERNEN			
Skulder i balansräkningen 2016-12-31			
Upplåning (exklusive finansiell leasing)	–	32 743	32 743
Skulder avseende finansiell leasing	–	10 419	10 419
Leverantörsskulder	–	92 835	92 835
Övriga skulder	–	59 059	59 059
Derivatinstrument	270	–	270
Summa	270	195 056	195 326
Skulder i balansräkningen 2017-12-31			
Skulder avseende finansiell leasing	–	9 225	9 225
Leverantörsskulder	–	96 366	96 366
Övriga skulder	–	66 732	66 732
Summa	0	172 323	172 323

Redovisat värde på kundfordringar, övriga fordringar, likvida medel, upplåning, skulder avseende finansiell leasing, leverantörsskulder och övriga skulder bedöms utgöra en rimlig approximation av verkligt värde.

NOT 21 DERIVATINSTRUMENT

KONCERNEN OCH MODERBOLAGET	2017-12-31		2016-12-31	
	Tillgångar	Skulder	Tillgångar	Skulder
Terminssäkring av råvaror	2 574	–	3 956	270
Summa	2 574	–	3 956	270
Kortfristig del	2 574	–	3 956	270

Derivatinstrument klassificeras som omsättningstillgångar eller kortfristiga skulder då löptiden på derivatinstrument understiger 12 månader.

Terminssäkring av råvaror

	2017			2016		
	Ton	Nominellt värde utestående derivat, Tkr	Marknadsvärde mässing, Tkr 17-12-31	Ton	Nominellt värde utestående derivat, Tkr	Marknadsvärde, Tkr 16-12-31
Koppar	314	16 464	18 477	304	12 550	15 102
Zink	221	5 347	5 908	217	3 885	5 020
Summa	535	21 811	24 385	521	16 435	20 122
Värdeförändring	–	–	2 574	–	–	3 687
Belopp omfört från säkringsreserv till varulager	–	–	4 947	–	–	–186

NOT 22 KUNDFORDRINGAR

Tkr	2017-12-31	2016-12-31
KONCERNEN		
Kundfordringar	190 003	160 161
Minus: reservering för osäkra fordringar	–518	–645
Kundfordringar – netto	189 485	159 516

Per den 31 december 2017 var kundfordringar, efter beaktande av reserv för osäkra fordringar, uppgående till 32 946 Tkr (16 730) förfallna. De förfallna fordringarna avser ett antal kunder vilka tidigare inte haft några betalningssvårigheter.

Åldersanalys av förfallna ej nedskrivna kundfordringar framgår nedan:

Tkr	2017-12-31	2016-12-31
1–30 dagar	32 354	16 322
31–60 dagar	240	233
> 61 dagar	352	175
Summa förfallna kundfordringar	32 946	16 730

Förändringar i reserven för osäkra kundfordringar är som följer:

Tkr	2017	2016
Per 1 januari	645	446
Reservering för osäkra fordringar	283	240
Fordringar som har skrivits bort under året som ej indrivningsbara	–173	–4
Återförda outnyttjade belopp	–237	–37
Per 31 december	518	645

Avsättningar till respektive återföringar av reserver för osäkra kundfordringar ingår i posten försäljningskostnader i resultaträkningen. Den maximala exponeringen för kreditrisk per balansdagen är det redovisade värdet för kundfordringar enligt ovan. Några säkerheter eller andra garantier för de på balansdagen utestående kundfordringarna finns ej.

NOT 23 LIKVIDA MEDEL/KASSA OCH BANK

I likvida medel i balansräkningen och kassaflödesanalysen ingår följande poster:

Tkr	2017-12-31	2016-12-31
KONCERNEN		
Kassa och bankmedel	155 975	32 335
Koncernen totalt	155 975	32 335

MODERBOLAGET	2017-12-31	2016-12-31
Kassa och bankmedel	153 648	345
Moderbolaget totalt	153 648	345

NOT 24 EGET KAPITAL

Omräkningsreserv

Omräkningsreserven innefattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella rapporter från utländska verksamheter som har upprättat sina finansiella rapporter i en annan valuta än den valuta som koncernens finansiella rapporter presenteras i. Moderbolaget och koncernen presenterar sina finansiella rapporter i svenska kronor.

Säkringsreserv

Säkringsreserven innefattar den effektiva andelen av den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på ett kassaflödessäkringsinstrument hänförligt till säkringstransaktioner som ännu inte har inträffat.

Not 24 forts.

Aktiekapital och övrigt tillskjutet kapital

Tkr

MODERBOLAGET	A-aktier	B-aktier	Antal aktier	Aktiekapital
Per 31 december 2010	22 890	91 561	114 451	11 445
Per 31 december 2011	2 289 000	9 156 100	11 445 100	11 445
Omvandling	-228 800	228 800	11 445 100	–
Inlösen	-457 900	–	-457 900	-458
Emission	457 900	–	457 900	458
Per 31 december 2012	2 060 200	9 384 900	11 445 100	11 445
Omvandling	-14 300	14 300	11 445 100	–
Per 31 december 2013	2 045 900	9 399 200	11 445 100	11 445
Per 31 december 2014	2 045 900	9 399 200	11 445 100	11 445
Per 31 december 2015	2 045 900	9 399 200	11 445 100	11 445
Per 31 december 2016	2 045 900	9 399 200	11 445 100	11 445
Nyemission	–	2 000 000	2 000 000	2 000
Omvandling	-18 000	18 000	–	–
Per 31 december 2017	2 027 900	11 417 200	13 445 100	13 445

Ett ärende avseende en omvandling av 3200 A-aktier till B-aktier förklarar skillnaden mellan uppgifter hos Euroclear och Bolagetsverket per 171231. Omvandlingen registrerades hos Euroclear 180227.

Aktiens kvotvärde är 1,00 kr. A-aktierna har ett röstvärde på 10 röster/aktie och B-aktierna har ett röstvärde på 1 röst/aktie. Alla aktier som emitterats av moderbolaget är till fullo betalda. Enligt den utdelningspolicy som antagits av styrelsen i FM Mattsson Mora Group ska den ordinarie utdelningen till aktieägarna motsvara cirka 50 procent av årets resultat efter skatt förutsatt att soliditeten uppgår till minst 30 procent efter utdelningen. Undantag kan göras vid speciella omständigheter såsom förvärv. Beaktande sker även av FM Mattsson Mora Groups kapitalbehov, dess resultat, finansiella ställning, kapitalkrav samt aktuella konjunkturförhållanden. Styrelsen har för räkenskapsåret 2017 föreslagit en ordinarie utdelning om 3 kr per aktie, totalt 40,3 Mkr (40,3). Under året har ingen förändring skett i koncernens kapitalhantering. För utdelning tidigare år se Finansiell översikt.

NOT 25**SKULDER TILL KREDITINSTITUT**

Tkr

KONCERNEN	2017-12-31	2016-12-31
Långfristig		
Skulder avseende finansiell leasing (se not 32)	4 657	6 316
Kortfristig		
Checkräkningskredit (Avtalad kredit 120 000 (207 418))	–	32 743
Skulder avseende finansiell leasing (se not 32)	4 568	4 104
Summa skulder till kreditinstitut	9 225	43 163

Covenant finns avseende koncernens soliditet som inte får understiga 25 procent.

MODERBOLAGET	2017-12-31	2016-12-31
Kortfristig		
Checkräkningskredit (Avtalad kredit 120 000 (200 000))	–	32 743
Summa skulder till kreditinstitut	–	32 743

NOT 26**AVSÄTTNINGAR TILL PENSIONER**

Tkr

KONCERNEN	2017-12-31	2016-12-31
Förpliktelser i balansräkningen för:		
Pensionsförmåner förmånsbestämda* (inkl. särskild löneskatt) netto	145 271	133 943
Övriga pensionsförpliktelser; försäkrade	2 846	3 306
Summa pensionsförpliktelser (inkl. särskild löneskatt)	148 117	137 249
Redovisning i resultaträkningen avseende:		
Kostnader för förmånsbestämda pensionsplaner (inklusive särskild löneskatt)	9 432	8 741
Kostnader för avgiftsbestämda pensionsplaner (inklusive särskild löneskatt)	22 484	19 482
Summa pensionskostnader	31 916	28 223

* Pensionsförpliktelserna säkerställs genom avsättningar i balansräkningen i kombination med pensionskreditförsäkring.

Förmånsbestämda pensionsplaner

Inom koncernen finns det förmånsbestämda pensionsplaner i Sverige och Norge där de anställda har rätt till ersättning efter avslutad anställning baserat på slutlön och tjänstgöringstid.

KONCERNEN	2017-12-31	2016-12-31
Nuvärdet av fonderade förpliktelser	13 870	14 594
Verkligt värde på förvaltningstillgångar	-12 998	-13 321
Arbetsgivaravgift	116	180
Nettoskuld avseende fonderade förpliktelser	989	1 453
Nuvärdet av ofonderade förpliktelser	131 841	121 952
Nettoskuld avseende ofonderade förpliktelser	131 841	121 952
Säskild löneskatt	12 442	10 538

Förändringen i den förmånsbestämda förpliktelsen under året är följande:

KONCERNEN	2017	2016
Vid årets början	136 545	122 766
Kostnader för tjänstgöring under innevarande år	5 075	4 557
Övriga korrigeringar	–	-724
Räntekostnader	3 325	3 555
Aktuariella förluster (+)/vinster (-)		
– ändrade finansiella antaganden	5 609	9 075
– erfarenhetsbaserade justeringar	-410	-66
Valutakursdifferenser	-715	1 324
Utbetalda ersättningar	-3 718	-3 942
Vid årets slut	145 711	136 545

Förändringen i verkligt värde på förvaltningstillgångar under året är följande:

KONCERNEN	2017	2016
Vid årets början	13 321	11 887
Avkastning enligt diskonteringsränta	50	80
Utbetald pension samt administrationskostnader	-112	-780
Avkastning på förvaltningstillgångar exklusive ränteintäkter	-1 120	-453
Valutakursdifferenser	-669	1 224
Avgifter från arbetsgivaren	1 528	1 363
Vid årets slut	12 998	13 321

Not 26 forts.

Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtagandena beräknade enligt Alectas försäkringstekniska metoder och antaganden, vilka inte överensstämmer med IAS 19. Vid utgången av 2017 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån preliminärt till 154 procent (2016: 149 procent).

Förvaltningstillgångarna består av följande:

KONCERNEN	2017-12-31	2016-12-31
Aktier	1 313	1 119
Räntebärande värdepapper	10 320	10 164
Egendom	1 300	1 612
Övrigt	65	426
Summa	12 998	13 321

%	2017	2016
Den faktiska avkastningen på förvaltningstillgångar uppgick till:	2,3	3,0

För 2017 redovisas beräknad långsiktig avkastning.

De belopp som redovisas i resultaträkningen avseende förmånsbestämda planer är följande:

KONCERNEN	2017	2016
Tjänstgöring under innevarande år	5 075	4 557
Räntekostnader	3 325	3 555
Avkastning på förvaltningstillgångar	-50	-80
Arbetsgivaravgift samt administrationskostnader	243	-59
Särskild löneskatt	839	768
Summa (ingår i personalkostnader; not 9)	9 432	8 741

Den totala kostnaden 9 432 Tkr (8 741) ingår i posterna Kostnad för sålda varor, Försäljningskostnader, Administrationskostnader samt Forsknings- och utvecklingskostnader.

Intäkter och kostnader som redovisas i övrigt totalresultat

KONCERNEN	2017	2016
Förmånsbestämda pensioner		
Aktuariella vinster/förluster som redovisas för året		
– ändrade finansiella antaganden	-6 729	-9 528
– erfarenhetsbaserade justeringar	410	66
Särskild löneskatt	-1 755	-2 207
Valutakursdifferenser	46	-99
Summa	-8 028	-11 768

Livslängd

Antaganden beträffande livslängd baseras på offentlig statistik och erfarenheter i varje land. Förväntat genomsnittligt antal återstående levnadsår vid pensionering vid 65 års ålder, på balansdagen, är följande (avser Sverige, Norges andel marginell):

	2017	2016
Män	23	23
Kvinnor	25	25

Per 31 december 2017 uppgick den genomsnittliga löptiden för förpliktelsen till 18 år (18,5).

De viktigaste aktuella antaganden som använts är följande:

	2017	2016
Diskonteringsränta, %	2,42	2,45
Framtida löneökningar, %	3,0	3,0
Framtida pensionsökningar, %	1,8	1,5

Känslighetsanalys

I tabellen redovisas hur den redovisade förmånsbestämda planen påverkas vid möjliga förändringar av aktuariella antaganden per bokslutstidpunkten, övriga antaganden oförändrade:

	Minskning	Ökning
Diskonteringsränta, (0,5% förändring)	12 657	-11 102
Lön (0,5% förändring)	-5 531	7 158
Inflation (0,5% förändring)	-8 080	8 878
Livslängd (1 års förändring)	-5 038	5 065

För tjänstemän i Sverige tryggas ITP 2-planens förmånsbestämda pensionsåtaganden för ålders- och familjepension genom en försäkring i Alecta. För räkenskapsåret 2017 har bolaget inte haft tillgång till tillräcklig information för att kunna redovisa planen som en förmånsbestämd plan. Pensionsplanen ITP 2 som tryggas genom en försäkring i Alecta redovisas därför som en avgiftsbestämd plan. Förväntade avgifter nästa rapportperiod för ITP 2-försäkringar som är tecknade i Alecta uppgår till 356 Tkr (2017: 391 Tkr).

NOT 27

AVSÄTTNINGAR FÖR PENSIONER OCH LIKANDE FÖRPLIKTELSE I MODERBOLAGET

Bolagets pensionsplaner framgår av den beskrivning som finns i koncernens not 3. Avsättningar för pensioner fördelas enligt följande:

Tkr	2017-12-31	2016-12-31
Avsättningar enligt Tryggandelagen		
– FPG/PRI-pensioner	80 557	78 515
Avsättningar utanför Tryggandelagens regelverk	2 846	3 212
Summa avsättningar för pensioner	83 403	81 727

Specifikation av förändringar i balansräkningen avseende pensioner i egen regi:

	2017	2016
Nettoskuld vid årets början avseende pensionsåtaganden	78 515	77 312
I resultaträkningen redovisad kostnad för pensionering i egen regi	5 681	4 856
Pensionsutbetalningar	-3 639	-3 654
Nettoskuld vid årets slut	80 557	78 515

Nettoskulden enligt ovan redovisas i sin helhet i posten Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser i balansräkningen.

Specifikation över periodens kostnader och intäkter avseende pensioner:

Tkr	2017	2016
Pension i egen regi		
Kostnad för intjänande av pensioner med mera	2 500	1 740
Räntekostnad (beräknad diskonteringseffekt)	3 181	3 116
Kostnad för pensionering i egen regi exkl. skatter	5 681	4 856
Övriga pensionskostnader	12 576	11 505
Särskild löneskatt på pensionskostnader	5 085	3 595
Summa pensionskostnader	23 342	19 956

Redovisad nettokostnad fördelar sig på följande sätt mellan resultaträkningens poster:

	2017	2016
Kostnad sålda varor	6 627	5 223
Försäljningskostnader	7 187	6 452
Administrations-, samt forsknings- och utvecklingskostnader	6 347	5 165
Finansiella poster	3 181	3 116
Redovisad nettokostnad	23 342	19 956

De viktigaste aktuariella antagandena som användes var följande:

Diskonteringsränta brutto, 4,0 procent (4,0).

Åtagandena är beräknade baserat på lönenivå gällande per respektive balansdag. Nästa års förväntade utbetalning avseende förmånsbestämda pensionsplaner uppgår till 3 698 Tkr.

NOT 28

AVSÄTTNINGAR

<i>Tkr</i> KONCERNEN	Garantier	Återställande av mark	Övrigt	Summa
Per 1 januari 2016	19 809	914	–	20 723
Redovisat i resultaträkningen:				
– tillkommande avsättningar	1 997	1 500	478	3 975
Utnyttjat under året	–619	–172	–	–791
Per 31 december 2016	21 187	2 242	478	23 907
Per 1 januari 2017	21 187	2 242	478	23 907
Redovisat i resultaträkningen:				
– tillkommande avsättningar	34	4 800	–	4 834
– återförda outnyttjade belopp	–4 700	–	–	–4 700
Utnyttjat under året	–	–264	–478	–742
Per 31 december 2017	16 521	6 778	–	23 299

<i>Tkr</i> KONCERNEN	2017	2016
Avsättningarna består av:		
Kortfristig del	1 139	400
Långfristig del	22 160	23 507
Summa	23 299	23 907

<i>Tkr</i> MODERBOLAGET	Uppskjuten skatt	Garantier	Återställande av mark	Pensions- förpliktelser	Övrigt	Summa
Per 1 januari 2016	3 763	17 700	914	80 988	–	103 365
Redovisat i resultaträkningen:						
– tillkommande avsättningar	811	900	1 500	1 203	478	4 892
– återförda outnyttjade belopp	–	–	–	–	–	–
Utnyttjat under året	–96	–	–172	–464	–	–732
Per 31 december 2016	4 478	18 600	2 242	81 727	478	107 525
Per 1 januari 2017	4 478	18 600	2 242	81 727	478	107 525
Redovisat i resultaträkningen:						
– tillkommande avsättningar	–246	–	4 800	2 043	–	6 596
– återförda outnyttjade belopp	–	–4 700	–	–	–	–4 700
Utnyttjat under året	–84	–	–264	–366	–478	–1 192
Per 31 december 2017	4 148	13 900	6 778	83 403	–	108 229

<i>Tkr</i> MODERBOLAGET	2017	2016
Avsättningarna består av:		
Långfristig del	108 229	107 525
Summa	108 229	107 525

Garantier

Koncernen prövar kontinuerligt värdet av avsatta reserver i relation till beräknat behov. Reservering görs utifrån historisk statistik över felaktiga produkter. Garantireserven utgjorde 1,5 procent (1,9) av nettoomsättningen per den 31 december 2017. Garantitiden är 2 till 5 år.

NOT 29**UPPLUPNA KOSTNADER
OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER**

<i>Tkr</i>		
KONCERNEN	2017-12-31	2016-12-31
Upplupna löner	5 257	7 205
Upplupna semesterlöner	27 713	28 277
Upplupna sociala avgifter	7 198	8 237
Övriga poster inklusive kundbonus och rabatter	73 142	56 260
Koncernen totalt	113 310	99 978

<i>Tkr</i>		
MODERBOLAGET	2017-12-31	2016-12-31
Upplupna löner	4 723	4 548
Upplupna semesterlöner	17 506	18 363
Upplupna sociala avgifter	6 667	7 646
Övriga poster inklusive kundbonus och rabatter	53 649	46 123
Moderbolaget totalt	82 545	76 680

NOT 30**STÄLLDA SÄKERHETER**

<i>Tkr</i>		
KONCERNEN OCH MODERBOLAGET	2017-12-31	2016-12-31
Avseende avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		
– övriga långfristiga fordringar	2 703	3 063
Avseende skulder till kreditinstitut		
– fastighetsinteckningar	17 750	17 750
– företagsinteckningar	58 510	58 510
Koncernen och moderbolaget totalt	78 963	79 323

NOT 31**EVENTUALFÖRPLIKTELSE**

<i>Tkr</i>		
KONCERNEN	2017-12-31	2016-12-31
Övriga eventalförpliktelser	1 611	1 570
Koncernen totalt	1 611	1 570

I samband med förlängning av bolagets kreditförsäkring hos Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti för bolagets pensionsskuld, har säkerhet ställts för försäkringen. Säkringen utgörs av överhypotek i företagsinteckningsbrev och överhypotek i pantbrev i fast egendom.

Bolaget är genom den bedrivna verksamheten från tid till annan part i ärenden rörande produktkvalitet, mönsterskydd och miljöfrågor. Ledningen gör löpande en bedömning av dessa ärenden och redovisar avsättningar i de fall de bedömer att ett åtagande föreligger och att detta kan bedömas med rimlig grad av säkerhet. Per 31 december 2017 finns inga ärenden för vilka man inte har redovisat en avsättning.

<i>Tkr</i>		
MODERBOLAGET	2017-12-31	2016-12-31
Ansvarsförbindelse till förmån för övriga koncernbolag	197	9 402
Övriga eventalförpliktelser	1 611	1 570
Moderbolaget totalt	1 808	10 972

NOT 32**LEASINGAVTAL****Finansiell leasing**

Koncernens finansiella leasingavtal avser maskiner och bilar. Maskinernas leasingkontrakt löper på fem till sju år. Leasingkontrakten kan lösas i förtid eller till fastlagt restvärde vid leasingperiodens slut. Bilar leasas normalt under tre år. Leasade bilar kan lösas i förtid under avtalsperioden. Avtal för bilar förlängs om inte uppsägningsvillkor beaktas. Vidareuthyrning förekommer ej.

Förpliktelser att betala framtida finansiella leasingavgifter redovisas som lång- och kortfristig skuld. Minimileasavgifter fördelas mellan räntekostnader och amortering på den utestående skulden. Variabla avgifter kostnadsförs i de perioder de uppkommer. Räntenivåer varierar med Stibor 1 månad eller 3 månader.

Framtida minimileaseavgifter enligt icke uppsägningsbara finansiella leasingavtal gällande vid rapportperiodens slut förfaller till betalning enligt följande:

<i>Tkr</i>		
KONCERNEN	2017	2016
Inom 1 år	4 716	4 344
Senare än 1 år men inom 5 år	4 718	6 466
Koncernen totalt	9 434	10 810

Finansiella leasingskulder förfaller till betalning enligt nedan:

KONCERNEN	Minimileaseavgifter	Ränta	Kapitalbelopp
2017			
Inom 1 år	4 716	148	4 568
Mellan 1 och 5 år	4 718	61	4 657
2016			
Inom 1 år	4 344	240	4 104
Mellan 1 och 5 år	6 466	150	6 316

Operationell leasing

Koncernen och moderbolagets operationella leasing avser i huvudsak truckar, lokaler, servrar, bilar och telefonväxel. Vidareuthyrning förekommer ej. Truckar leasas under fem eller sex år. Avtal för kontorslokaler, servrar och telefonväxel förlängs om inte uppsägningsvillkor beaktas.

Framtida minimileaseavgifter enligt icke uppsägningsbara operationella leasingavtal gällande vid rapportperiodens slut förfaller till betalning enligt följande:

<i>Tkr</i>		
KONCERNEN	2017	2016
Inom 1 år	11 292	10 465
Senare än 1 år men inom 5 år	19 631	19 432
Senare än 5 år	6 201	6 336
Koncernen totalt	37 124	36 233

Kostnader för operationell leasing i koncernen har under räkenskapsåret uppgått till 19 469 Tkr (18 223).

<i>Tkr</i>		
MODERBOLAGET	2017	2016
Inom 1 år	5 611	5 716
Senare än 1 år men inom 5 år	16 196	14 385
Senare än 5 år	6 201	6 336
Moderbolaget totalt	28 008	26 436

Kostnader för operationell leasing i Moderbolaget har under räkenskapsåret uppgått till 4 395 Tkr (3 822).

NOT 33 OBESKATTADE RESERVER

Tkr	2017-12-31	2016-12-31
MODERBOLAGET		
Akkumulerade skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan:		
– maskiner och inventarier	33 245	33 030
Periodiseringsfond	114 626	106 517
Moderbolaget totalt	147 871	139 547

NOT 34 RESULTAT FRÅN ÖVRIGA VÄRDEPAPPER OCH FORDRINGAR SOM ÄR ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Tkr	2017	2016
MODERBOLAGET		
Resultat från andelar i koncernbolag:		
Utdelning	–	40 928
Moderbolaget totalt	–	40 928
Valutakursdifferenser, koncernföretag	730	1 769
Moderbolaget totalt	730	1 769

Not 36 forts.

Betalda och erhållna räntor

Tkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
Erhållen ränta	44	236	555	302
Erlagd ränta	–3 519	–3 646	–4 170	–3 545

Transaktioner som inte medför betalningar

Tkr	2017	2016
Förvärv av tillgång genom finansiell lease	3 228	1 911

Avstämning av skulder som hör från finansieringsverksamheten

KONCERNEN	Leasingavtal	Checkräkningskredit	Summa skulder härrörande från finansieringsverksamheten
IB 1 januari 2017	10 419	32 743	43 162
Kassaflöden	–4 422	–32 743	–37 165
Icke kassaflödespåverkande förändringar:			
– nya leasingavtal	3 228	–	3 228
– valutakursdifferenser	–	–	–
UB 31 december 2017	9 225	–	9 225
MODERBOLAGET	Leasingavtal	Checkräkningskredit	Summa skulder härrörande från finansieringsverksamheten
IB 1 januari 2017	–	32 743	32 743
Kassaflöden	–	–32 743	–32 743
UB 31 december 2017	–	–	–

NOT 35 BOKSLUTSDISPOSITIONER

Tkr	2017-12-31	2016-12-31
MODERBOLAGET		
Skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan	–216	–5 703
Avsättning till periodiseringsfond	–27 067	–27 343
Upplösning av periodiseringsfond	18 958	26 091
Moderbolaget totalt	–8 325	–6 955

NOT 36 SPECIFIKATIONER TILL RAPPORT ÖVER KASSAFLÖDEN

Tkr	2017	2016
KONCERNEN		
Vinst/förlust vid avyttring av materiella anläggningstillgångar	–6	–16
Avsättning till pensioner	10 868	14 621
Övriga avsättningar	–608	3 184
Övrigt totalresultat	–3 992	1 374
Omräkningsdifferenser	–1 871	–4 953
Övrigt	–1 044	56
Koncernen totalt	3 347	14 266

Tkr	2017	2016
MODERBOLAGET		
Vinst/förlust vid avyttring av materiella anläggningstillgångar	42	17
Avsättning till pensioner	1 676	739
Övriga avsättningar	–642	2 706
Övrigt	812	191
Moderbolaget totalt	1 888	3 653

NOT 37 NÄRSTÅENDE

Närståenderelationer

Moderbolaget har en närståenderelation med sina dotterföretag, se not 7.

Transaktioner med nyckelpersoner i ledande ställning

Tkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
Löner och andra kortfristiga ersättningar	9 507	12 010	6 924	9 599
Ersättningar efter avslutad anställning	1 938	3 076	1 704	2 850
Summa	11 445	15 086	8 628	12 449

Uppgifter om ersättningar till respektive nyckelperson i ledande ställning, se not 9.

Skillnaden mellan 2017 och 2016 förklaras främst av en omorganisation 1 januari 2017 då koncernledningen inkl VD minskade från åtta till fyra personer:

NOT 38 HÄNDELSER EFTER BALANSDAGENS UTGÅNG

Den 1 februari 2018 tillträdde Martin Gallacher som Ekonomi- och finansdirektör. Koncernledningen består därefter av Fredrik Skarp, VD och koncernchef, Martin Gallacher, Ekonomi- och finansdirektör, Ole Sander,

Director of International Sales and Marketing Damixa, och Mikael Östbring, Director of Sales Nordic and marketing FM Mattsson and Mora Armatur, samt adjungerad Patrik Linzenbold, Investor relationsansvarig.

Koncernens resultat- och balansräkningar kommer att föreläggas årsstämman 2018-05-15 för fastställelse.

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att koncernredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS sådana de antagits av EU och ger en rättvisande bild av koncernens ställning och resultat. Årsredovisningen har upprättats i enlighet med god

redovisningssed och ger en rättvisande bild av moderbolagets ställning och resultat.

Förvaltningsberättelsen för koncernen och moderbolaget ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Mora den 28 mars 2018

Johnny Alvarsson
Styrelseordförande

Fredrik Skarp
Verkställande direktör

Lars Erik Blom
Styrelseledamot

Erik Eriksson
Styrelseledamot

Christer Lenner
Styrelseledamot

Lotta Lundén
Styrelseledamot

Anna Stålenbring
Styrelseledamot

Fredrik Hållestam
Arbetslagarrepresentant

Maria Frost
Arbetslagarrepresentant

Vår revisionsberättelse har lämnats den 28 mars 2018

KPMG AB

Helena Arvidsson Älge
Auktoriserad revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till bolagsstämman i FM Mattsson Mora Group AB (publ), org. nr 556051-0207

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN OCH KONCERNREDOVISNINGEN

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för FM Mattsson Mora Group AB (publ.) för år 2017 med undantag för hållbarhetsrapporten på sidan 41. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 37–77 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Våra uttalanden omfattar inte hållbarhetsrapporten på sidan 41. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderbolagets revisionsutskott i enlighet med revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningsutlåtande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Värdering goodwill och varumärke i koncernen och andelar i koncernföretag i moderbolaget

Se not 4 och 15 för goodwill och varumärke, not 18 för andelar i koncernföretag, redovisningsprinciper på sidorna 54–56 i årsredovisningen och koncernredovisningen för detaljerade upplysningar och beskrivning av området.

Beskrivning av området

Koncernen redovisar per den 31 december 2017 goodwill och varumärke om totalt 155 881 tkr, vilket utgör 16 procent av balansomslutningen.

Goodwill och varumärke ska årligen bli föremål för minst en så kallad nedskrivningsprövning vilken innehåller både komplexitet och betydande inslag av bedömningar från företagsledningen av koncernen. En nedskrivningsprövning måste upprättas för var och en av de kassagenererande enheterna, vilket för koncernen sammanfaller med Sverige och Danmark.

Prövningen ska enligt gällande regelverk genomföras enligt en viss teknik där företagsledningen måste göra framtidsbedömningar om verksamhetens både interna och externa förutsättningar och planer.

Exempel på sådana bedömningar är framtida in- och utbetalningar, vilka bland annat kräver antaganden om framtida marknadsförutsättningar därmed indirekt om hur konkurrenter kan förväntas agera. Ett annat viktigt antagande är vilken diskonteringsränta som bör användas för att beakta att framtida bedömda inbetalningar är förenade med risk och därmed är värda mindre än likvida medel som är direkt tillgängliga för koncernen.

Moderbolaget redovisar per den 31 december 2017 andelar i koncernföretag om 110 974 tkr, vilket utgör 15 procent av balansomslutningen. I de fall dotterbolagens egna kapital understiger andelens bokförda värde genomförs en nedskrivningsprövning.

Risk finns att verkligt värde för tillgångarna understiger det bokförda värdet och att justeringar kan komma att påverka det redovisade resultatet.

Hur området har beaktats i revisionen

Vi har inspekterat bolagets nedskrivningsprövningar för att bedöma huruvida de är genomförda i enlighet med den teknik som föreskrivs.

Vidare har vi bedömt rimligheten i de framtida in- och utbetalningarna samt den antagna diskonteringsräntan genom att ta del av och utvärdera företagsledningens skriftliga dokumentation och planer.

En viktig del i vårt arbete har även varit att utvärdera hur förändringar i antaganden kan påverka värderingen, det vill säga att utföra och ta del av koncernens så kallade känslighetsanalys.

Vi har också kontrollerat fullständigheten i upplysningarna i årsredovisningen och bedömt om de överensstämmer med de antaganden som koncernen har tillämpat i sin nedskrivningsprövning samt om informationen är tillräckligt omfattande för att förstå företagsledningens bedömningar.

Värdering varulager

Se redovisningsprinciper på sidan 55 i årsredovisningen och koncernredovisningen för detaljerade upplysningar och beskrivning av området.

Beskrivning av området

Koncernen redovisar per den 31 december 2017 varulager om 203 130 tkr, vilket utgör 21 procent av balansomslutningen. Varulagret består främst av råvaror och förmögenheter samt därtill varor under tillverkning och färdiga varor och handelsvaror.

Anskaffningsvärdet för färdiga varor och varor under tillverkning består av kostnaden för råmaterial, direkt lön, andra direkta kostnader och hänförliga indirekta tillverkningskostnader.

Anskaffningsvärdet fastställs med användning av först-in-först-ut-principen (FIFO). Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten, med avdrag för tillämpliga försäljningskostnader.

Värdering av varulagret bedöms vara ett särskilt betydelsefullt område då värderingen inrymmer visst mått av uppskattning och bedömning av företagsledningen. Risk finns att varulagrets verkliga värde understiger det bokförda värdet och att justeringar kan komma att påverka det redovisade resultatet.

Hur området har beaktats i revisionen

Vi har bedömt utformningen av bolagets kontroller avseende varulagerredovisning samt hur dessa kontroller har implementerats. Vidare har vi testat nyckelkontroller. Vi har även deltagit vid inventeringar. Vi har bedömt modell för inkursberäkning och granskat tillämpningen av denna. Vi har också kontrollerat fullständigheten i upplysningarna i årsredovisningen och bedömt om de överensstämmer med tillämpliga principer.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1–29, 41 samt 81–90. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för FM Mattsson Mora Group AB (publ.) för år 2017 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten på sidan 41 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

En hållbarhetsrapport har upprättats.

KPMG AB, Box 382, 101 27, Stockholm, utsågs till FM Mattsson Mora Group AB (publ.)s revisor av bolagsstämman den 11 maj 2017. KPMG AB har varit bolagets revisor sedan 2015.

Stockholm den 28 mars 2018

KPMG AB

Helena Arvidsson Älgne
Auktoriserad revisor

LEDNINGSGRUPP

FREDRIK SKARP

Född 1975

VD sedan 2016

Utbildning/bakgrund:

Fredrik har en PhD i industriell marknadsföring och inköp från Chalmers och en BSc i industriell ekonomi från Högskolan Dalarna. Han kommer närmast från befattningen som VD för Scanmast och var dessförinnan under flera år VD för Morakniv AB. Tidigare verksam under en tioårsperiod inom SSAB på flera olika chefspositioner i Sverige och internationellt.

Pågående uppdrag:

Styrelseledamot i Teknikföretagens Regionstyrelse Region Mitt.

Aktieinnehav:

12 000 B-aktier i FM Mattsson Mora Group.*

MARTIN GALLACHER

Född 1980

Ekonomi- och finansdirektör sedan 2018.

Utbildning/bakgrund:

Kvalificerad auktoriserad revisor från ICAEW och har en BSc Physics från Durham University.

Avslutade uppdrag (senaste fem åren):

Martin var CFO på Morakniv AB. Han har varit biträdande direktör inom Corporate Finance vid Grant Thornton UK LLP.

Aktieinnehav: 0*

OLE SANDER

Född 1963

VD för FM Mattsson Mora Group Danmark ApS sedan juni 2013 och anställd sedan 2013.

Utbildning/bakgrund:

Ole är utbildad ingenjör från Ingeniør Højskolen Københavns Teknikum. Han har även genomgått Executive Management Programme, INSEAD.

Pågående uppdrag:

Ole är styrelseledamot i Veltek AVA Group, DI-bygg och El-Con.

Aktieinnehav:

4 000 B-aktier i FM Mattsson Mora Group.*

MIKAEL ÖSTBRING

Född 1964

Nordic Sales and Marketing Director sedan oktober 2017.

Utbildning/bakgrund:

Mikael är utbildad ekonom från IHM Business school och har även genomgått ett antal utbildningar inom ledarskap, strategi och förhandling.

Avslutade uppdrag (senaste fem åren):

Mikael var Sales Director för Tikurila Sverige AB (Alcro-Beckers).

Aktieinnehav: 0*

PATRIK LINZENBOLD

Född 1971

IR-ansvarig sedan 2016 adjungerad till koncernledningen.

Utbildning/bakgrund:

Patrik är utbildad civilekonom från Handelshögskolan i Stockholm. Patrik har tidigare varit IR-ansvarig på Scandi Standard och Oriflame.

Aktieinnehav:

0 aktier i FM Mattsson Mora Group.*

* Per den 31 december 2017.

STYRELSE

JOHNNY ALVARSSON

Född 1950

Styrelseordförande sedan 2015 och styrelseledamot sedan 2012.

Utbildning/bakgrund:

Johnny är utbildad civilingenjör. 2004–2017 var han VD för Indutrade Aktiebolag, ett bolag noterat på Nasdaq Stockholm. Johnny har tidigare varit VD för börsbolagen Zeteco Aktiebolag (1988–2000) och Elektronikgruppen BK Aktiebolag (2000–2004).

Pågående uppdrag:

Styrelseordförande i Dacke Industri AB, styrelsemedlem i Manava konsult AB, VBG Group AB, Instalco intressenter AB, Stibtech AB, Beijer Alma AB.

Aktieinnehav:

25 000 B-aktier i FM Mattsson Mora Group.*

Oberoende från såväl bolaget och bolagsledningen som från större aktieägare.

LARS ERIK BLOM

Född 1960

Styrelseledamot sedan 2013.

Utbildning/bakgrund:

Lars Erik har en civilekonomexamen från Stockholms universitet. Han har arbetat med företagsinvesteringar i över 20 år i Atle AB samt 3i Group plc.

Pågående uppdrag:

Lars Erik är VD och styrelseledamot i LK Finans Aktiebolag. Han är även styrelseordförande i Lagerstedt & Krantz AB, Delgivningsbyrån Deltra-Kravez AB, TSS Holding AB, D-K Intressenter AB, JEFF fastigheter AB samt styrelseledamot i Optimum Ekonomiplanering AB, Temperature Sensitive Solutions Systems Sweden AB, its nordic AB, its nordic holding AB, Projektengagemang Sweden AB, Connecting Capital Holding AB, Norvatek Invest AB och S & A Sverige AB.

Aktieinnehav:

Lars Erik äger 9,91 procent av bolaget LK Finans AB som i sin tur äger 228 900 A-aktier samt 934 610 B-aktier i FM Mattsson Mora Group.*

Oberoende från både bolaget och bolagsledningen men inte från större aktieägare.

ERIK ERIKSSON

Född 1959

Styrelseledamot sedan 2003.

Utbildning/bakgrund:

Erik är utbildad gymnasieingenjör i Borlänge och Mora. Han är sedan 2007 VD i Mattsson Metal AB. Innan dess arbetade han med projektledning i Ostrnor Production Aktiebolag från 2003 till 2007 och som produktionschef i FM Mattsson AB från 1997 till 2003.

Pågående uppdrag:

Erik är VD i Mattsson Metal AB.

Aktieinnehav:

41 200 A-aktier samt 28 900 B-aktier i FM Mattsson Mora Group.*

Oberoende från både bolaget och bolagsledningen men inte från större aktieägare.

CHRISTER LENNER

Född 1947

Styrelseledamot sedan 2009, varav som ordförande 2009–2015.

Utbildning/bakgrund:

Christer har en teknisk examen från Borlänge. Sedan mars 2009 och fram till maj 2013 var han anställd som koncernchef för Siljan-koncernen. Christer har över 25 års erfarenhet från internationell verkstadsindustri. Han har tidigare varit koncernchef för Gunnebo Industrier från 2002 till 2009.

Pågående uppdrag:

Christer är styrelseordförande i AB Nybrogrus, Mattsson Metal AB och Quttabo Recycling AB samt även styrelseledamot i Mora Trading Christer Lenner Aktiebolag, Stenbäck Konsult AB samt i Gunnebo Industrier Aktiebolag.

Aktieinnehav:

40 600 B-aktier i FM Mattsson Mora Group.*

Oberoende från såväl bolaget och bolagsledningen.

* Per den 31 december 2017.

LOTTA LUNDÉN

Född 1957

Styrelseledamot sedan 2014.

Utbildning/bakgrund:

Lotta Lundén har en fil. kand. i ekonomi från Linköpings universitet. Hon är grundare av och partner i Koncept-verkstan och har över 20 års erfarenhet från ledande befattningar både i svenska och internationella bolag främst inom IKEA men även som Managing Director för Guldfynd Sverige AB och General Manager för Coop Forum.

Pågående uppdrag:

Lotta Lundén är styrelseledamot i Boozt AB, Twilfit AB samt styrelsesuppleant i Lundén & Partner AB.

Aktieinnehav: 0*

Oberoende från såväl bolaget och bolagsledningen som från större aktieägare.

ANNA STÅLENBRING

Född 1961

Styrelseledamot sedan 2016.

Utbildning/bakgrund:

Anna har en civilekonomexamen från Högskolan i Växjö. Anna har 30 års erfarenhet från ledande positioner inom internationella industriföretag, varav de 22 senaste åren inom Nefab-koncernen.

Pågående uppdrag:

Anna är styrelseledamot i Troax Group AB (publ), OEM International AB (publ) och A Advisory AB.

Aktieinnehav:

4 000 B-aktier i FM Mattsson Mora Group.*

Oberoende från såväl bolaget och bolagsledningen som från större aktieägare.

FREDRIK HÅLLESTAM

Född 1977

Arbetsagarrepresentant IF Metall i styrelsen sedan 2016.

Pågående uppdrag:

Fredrik är styrelseledamot i IF Metall Dalarna.

Aktieinnehav:

441 B-aktier i FM Mattsson Mora Group.*

Oberoende från bolagsledningen men inte från större aktieägare.

MARIA FROST

Född 1967

Arbetsagarrepresentant Unionen i styrelsen sedan 2017.

Pågående uppdrag: 0

Aktieinnehav: 0*

Oberoende från såväl bolagsledningen som från större aktieägare.

REVISORER

KPMG

Huvudansvarig revisor är Helena Arvidsson Älgne, född 1962.

Huvudansvarig revisor i FM Mattsson Mora Group sedan årsstämman 2015.

Helena är auktoriserad revisor och medlem i FAR.

Andra revisionsuppdrag som Helena har är AQ Group AB (publ), Acando AB (publ) och Prevas AB (publ).

* Per den 31 december 2017.

FINANSIELL ÖVERSIKT

FM Mattsson Mora Group presenterar vissa finansiella mått i årsredovisningen som inte definieras enligt IFRS, så kallade alternativa nyckeltal. FM Mattsson Mora Group anser att dessa mått ger värdefull kompletterande information till investerare och bolagets ledning då de möjliggör utvärdering av trender och bolagets prestation. Eftersom inte alla företag beräknar finansiella mått på samma sätt, är dessa inte alltid jämförbara med mått som används av andra företag. Dessa finansiella mått ska därför inte ses som en ersättning för mått som definieras enligt IFRS. För definitioner av de nyckeltal som FM Mattsson Mora Group använder, se nedan.

FLERÅRSÖVERSIKT 2013–2017

Tabellen visar koncernens ekonomiska utveckling i sammandrag.

Mkr där ej annat anges

KONCERNEN

Resultaträkning	2017	2016	2015	2014	2013
Nyckeltal definierade enl. IFRS					
Nettoomsättning	1 125,9	1 109,2	1 112,6	969,0	823,7
Resultat per aktie, kr ** / ***	5,53	5,66	5,38	2,72	4,51
Nyckeltal ej definierade enligt IFRS					
Organisk tillväxt, %	0,9	−0,5	6,2	−1,4	−3,7
Tillväxt, %	1,5	−0,3	14,8	17,6	−4,3
Bruttoresultat	387,6	373,0	373,4	316,9	264,1
Bruttomarginal, %	34,4	33,6	33,6	32,7	32,1
EBITDA	141,2	125,6	122,9	94,3	114,2
EBITDA-marginal, %	12,5	11,3	11,0	9,7	13,9
Rörelseresultat	93,2	84,6	85,7	48,3	70,0
Rörelsemarginal, %	8,3	7,6	7,7	5,0	8,5
Resultat före skatt	89,1	82,1	80,7	42,8	67,5
Vinstmarginal, % **	6,3	5,8	5,5	3,2	6,3
Kassaflöde					
Kassaflöde från den löpande verksamheten **	106,5	112,6	117,4	67,2	93,3
Kassaflöde efter investeringar	71,6	48,3	83,4	−67,8	53,7
Periodens kassaflöde	124,4	−14,7	20,5	−86,2	12,0
Avkastningsmått					
Avkastning på eget kapital, % **	17,7	19,2	18,4	9,5	15,7
Avkastning på sysselsatt kapital, %	16,3	17,3	17,8	10,2	15,9
Finansiella mått vid periodens utgång					
Soliditet, % **	50,4	40,3	44,0	42,4	49,8
Nettokassa/Nettoskuld	1,5	−144,8	−84,7	−135,9	−5,7
Sysselsatt kapital **	640,5	504,9	482,9	487,6	455,4
Investeringar **	35,4	63,8	36,2	39,8	40,9
Balansomslutning **	958,2	804,6	791,5	757,4	673,7
Aktiedata per aktie, kr					
Utdelning per aktie *	3,00	3,00	8,00	3,00	3,00
Eget kapital per aktie **	37,5	28,4	30,4	28,1	29,3
Anställda					
Medelantal anställda	529	548	545	553	452

* Föreslagen utdelning 2017.

** 2014 omräknad i förhållande till tidigare lämnad rapport.

*** Genomsnittligt antal aktier har under året ökat med 1 446 575 som en följd av nyemission om 2 000 000 B-aktier i april 2017.

BERÄKNING AV ALTERNATIVA NYCKELTAL

BERÄKNING AV ORGANISK TILLVÄXT

Belopp i Mkr	2017	2016	2015	2014	2013
Nettoomsättning	1 125,9	1 109,2	1 112,6	969,0	823,7
Avgår förvärvat omsättning	0,0	0,0	78,3	149,6	–
Justerad nettoomsättning	1 125,9	1 109,2	1 034,3	819,4	823,7
Effekt på justerad nettoomsättning med valuta som föregående år	–6,8	–2,4	–4,8	–6,9	5,2
Justerad nettoomsättning, med valuta som föregående år	1 119,0	1 106,8	1 029,5	812,5	828,9
Nettoomsättning jämförelseperiod	1 109,2	1 112,6	969,0	823,7	860,5
Organisk tillväxt	9,9	–5,8	60,5	–11,2	–31,6
Organisk tillväxt, %	0,9	–0,5	6,2	–1,4	–3,7

BERÄKNING AV AVKASTNING PÅ SYSSELSATT KAPITAL

Belopp i Mkr	2017	2016	2015	2014	2013
Rörelseresultat	93,2	84,6	85,7	48,3	70,0
Ränteutgifter	0,4	0,2	0,5	0,2	0,9
Genomsnittlig balansomsättning	881,4	798,1	774,5	715,6	671,6
Genomsnittliga ej räntebärande skulder	–285,1	–285,3	–268,7	–223,5	–204,7
Genomsnittliga avsättningar	–23,6	–22,3	–20,6	–18,5	–21,0
Avkastning på sysselsatt kapital, %	16,3	17,3	17,8	10,2	15,7

BERÄKNING AV NETTOKASSA/NETTOSKULD

Belopp i Mkr	2017	2016	2015	2014	2013
Räntebärande skulder	–9,2	–43,2	–11,8	–41,2	–22,6
Räntebärande avsättningar	–148,1	–137,2	–122,6	–125,0	–101,2
Räntebärande tillgångar	2,8	3,3	3,7	3,9	4,1
Likvida medel	156,0	32,3	46,1	–26,4	114,0
Nettokassa/Nettoskuld	1,5	–144,8	–84,7	–135,9	–5,7

BERÄKNING AV RÖRELSERESULTAT FÖRE AV- OCH NEDSKRIVNINGAR (EBITDA)

Belopp i Mkr	2017	2016	2015	2014	2013
Rörelseresultat	93,2	84,6	85,7	48,3	70,0
Av- och nedskrivningar i materiella tillgångar	29,9	25,4	26,6	28,3	28,1
Av- och nedskrivningar i immateriella tillgångar	18,1	15,6	10,6	17,7	16,1
Rörelseresultat före av- och nedskrivningar (EBITDA)	141,2	125,6	122,9	94,3	114,2

BERÄKNING AV INVESTERINGAR

Belopp i Mkr	2017	2016	2015	2014	2013
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	21,7	50,5	18,5	24,5	20,9
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar	13,7	13,3	17,7	15,3	20,0
Investeringar	35,4	63,8	36,2	39,8	40,9

BESKRIVNING AV FINANSIELLA RESULTATMÅTT SOM INTE ÅTERFINNS I IFRS REGELVERKET

RESULTATRÄKNING

ORGANISK TILLVÄXT

Definition: Beräknas som nettoomsättningen, justerad för totalt förvärvat och avyttrad nettoomsättning och valutaeffekter, under perioden jämfört med nettoomsättningen motsvarande period föregående år.

Förklaring: Måttet är av stor vikt för ledningen för att följa underliggande försäljningstillväxt drivet av volym, pris, och mixändringar för jämförbara enheter mellan olika perioder.

TILLVÄXT

Definition: Procentuell förändring av nettoomsättningen mellan två perioder.

Förklaring: Måttet är av stor vikt för ledningen för att följa den samlade försäljningsökningen inklusive genomförda förvärv.

BRUTTORESULTAT

Definition: Nettoomsättning minus kostnad för sålda varor.

Förklaring: Som tillverkande företag är bruttoreultat ett viktigt mått för att visa marginalen före försäljnings- och administrationskostnader.

BRUTTOMARGINAL

Definition: Bruttoresultatet i procent av nettoomsättning.

Förklaring: Bruttomarginal är ett viktigt mått för att visa effektivitet i produktionen.

RESULTAT FÖRE AV- OCH NEDSKRIVNINGAR, FINANSIELLA POSTER OCH SKATT (EBITDA)

Definition: Beräknas som rörelseresultat före av- och nedskrivningar finansiella poster och skatt.

Förklaring: Måttet är relevant för att skapa en förståelse för bolagets operativa verksamhet, oavsett finansiering och avskrivningar för anläggningstillgångar.

EBITDA-MARGINAL

Definition: EBITDA i procent av nettoomsättning.

Förklaring: Måttet är relevant för att skapa en förståelse av den operativa lönsamheten och då måttet utesluter avskrivningar ger denna marginal intressenterna en klarare bild av bolagets centrala lönsamhet.

RÖRELSERESULTAT

Definition: Beräknas som rörelseresultat före finansiella poster och skatt.

Förklaring: Rörelseresultatet ger en samlad bild av den totala resultatgenereringen i den operativa verksamheten.

RÖRELSEMARGINAL

Definition: Rörelseresultat i procent av nettoomsättning.

Förklaring: Rörelsemarginal tillsammans med nettoomsättnings-tillväxt är en viktig del i att följa värdeskapandet.

RESULTAT FÖRE SKATT

Definition: Periodens resultat justerat för inkomstskatt hänförlig till perioden.

Förklaring: Resultatet visar på vilket resultat som genereras från den operativa verksamheten och finansiella intäkter med beaktande av att långivarna har fått ersättning för det kapital som de bidrar med till finansieringen av verksamheten. Måttet visar således kvarvarande resultat till ägarna men med beaktande av att det allmänna erhåller en andel (skatt) av detta resultat.

VINSTMARGINAL

Definition: Periodens resultat i procent av nettoomsättning.

Förklaring: Ger ett värde som är jämförbart med andra företag oavsett volym.

KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN

Definition: Det kassaflöde som verksamheten har genererat under perioden med beaktande av förändringar i rörelsekapital men före investerings- och finansieringsverksamheten såsom de redovisas för perioden.

Förklaring: Måttet illustrerar vilket kassaflöde verksamheten genererar under en period och som potentiellt kan användas för investeringar och andra strategiska initiativ.

KASSAFLÖDE EFTER INVESTERINGAR

Definition: Kassaflöde från den löpande verksamheten minskat med kassaflöde från investeringsverksamheten såsom de redovisas för perioden

Förklaring: Anger kassaflödet som bolaget genererar under en period justerat för hur bolaget är finansierat.

PERIODENS KASSAFLÖDE

Definition: Kassaflöde från periodens verksamhet minskat med kassaflöde från investerings- och finansieringsverksamheten såsom de redovisas för perioden.

Förklaring: Visar periodens förändring i likvida medel.

AVKASTNINGSMÅTT**AVKASTNING PÅ EGET KAPITAL**

Definition: Resultat efter skatt i förhållande till genomsnittligt eget kapital.

Förklaring: Visar ur ett aktieägarperspektiv vilken avkastning som ges på ägarens investerade kapital

SYSSELSATT KAPITAL

Definition: Balansomslutningen minskad med icke räntebärande skulder och icke räntebärande avsättningar.

Förklaring: Visar hur mycket totalt kapital som används i rörelsen.

AVKASTNING PÅ SYSSELSATT KAPITAL

Definition: Rörelseresultat plus ränteintäkter i förhållande till genomsnittligt sysselsatt kapital (balansomslutning med avdrag för ej räntebärande skulder och avsättningar).

Förklaring: Det centrala måttet för att mäta avkastning på allt det kapital som binds i verksamheten.

FINANSIELLA MÅTT**SOLIDITET**

Definition: Eget kapital i förhållande till balansomslutning.

Förklaring: Visar den finansiella risken uttryckt i hur stor andel av balansomslutningen som finansierats av ägarna.

NETTOKASSA/NETTOSKULD

Definition: Summan av räntebärande skulder och räntebärande avsättningar med avdrag för räntebärande tillgångar.

Förklaring: Ett relevant mått för att visa den totala lånefinansieringen.

INVESTERINGAR

Definition: Utgörs av utgifter för anskaffningar och utveckling av materiella och immateriella anläggningstillgångar, exklusive investeringar avseende leasing.

Förklaring: Visar storleken på de investeringar som genomförts för att bibehålla befintlig kapacitet i produktionen samt investeringar i nya produkter.

BALANSOMSLUTNING

Definition: Summan av tillgångs- eller skuldsidan i balansräkningen. Används som delkomponent vid beräkning av nyckeltal.

Förklaring: Används som delkomponent vid beräkning av nyckeltal.

AKTIEDATA**UTDELNING PER AKTIE**

Definition: Utdelningar som avser perioden i förhållande till totalt antal utestående aktier.

Förklaring: Visar den värdeöverföring som skett till aktieägarna per innehavd aktie i perioden

EGET KAPITAL PER AKTIE

Definition: Utestående eget kapital i förhållande till vägt genomsnittligt antal aktier.

Förklaring: Det bokförda värdet av det egna kapitalet i förhållande antalet utestående aktier ger en bra indikation om hur mycket kapital per aktie som är hänförligt till aktieägarna.

ANSTÄLLDA**MEDELANTAL ANSTÄLLDA**

Definition: Totalt antal arbetade timmar under perioden dividerad med årsarbetstid om 1 920.

Förklaring: Årsarbetstid enligt Bokföringsnämndens definition för att skapa jämförbarhet med andra verksamheter.

INFORMATION OCH KONTAKTUPPGIFTER

KALENDARIUM

Årsstämma	15 maj 2018
Delårsrapport för perioden januari–mars	15 maj 2018
Delårsrapport för perioden april–juni	23 augusti 2018
Delårsrapport för perioden juli–september	26 oktober 2018
Bokslutskommuniké	21 februari 2019

IR-KONTAKT

Martin Gallacher

Ekonomi- och finansdirektör

Tel: +46 250 59 62 25

martin.gallacher@fmm-mora.com

Patrik Linzenbold

IR-ansvarig

Tel: +46 70-825 26 30

patrik.linzenbold@fmm-mora.com

INFORMATION TILL AKTIEÄGARE

Aktieägarna i FM Mattsson Mora Group AB (publ), org. nr 556051-0207, kallas härmed till årsstämma tisdagen den 15 maj 2018 klockan 17.30 i bolagets lokaler, Mora Armatur's gamla fabrikslokal, Östnorsvägen 100.

Registrering i aktiebok samt anmälan

Aktieägare som önskar delta på årsstämman ska dels vara införd i den av Euroclear Sweden AB förda aktieboken tisdagen den 8 maj 2018 och dels anmäla sitt deltagande till bolaget senast den 8 maj 2018. Anmälan kan göras på en särskild anmälningslänk på bolagets hemsida www.fmm-mora.se, per telefon 0250-59 60 05

eller per post till FM Mattsson Mora Group AB (publ), c/o Euroclear Sweden AB, Box 191, 101 23 Stockholm. Vid anmälan ombeds i förekommande fall aktieägare att också lämna uppgift om ställföreträdare, ombud och biträde. Aktieägare som låtit förvaltarregistrera sina aktier måste, för att äga rösträtt vid bolagsstämman, tillfälligt inregistrera aktierna i eget namn hos Euroclear Sweden AB. Sådan omregistrering måste vara verkställd senast den 8 maj 2018. Detta innebär att aktieägare i god tid dessförinnan måste meddela sin önskan härom till förvaltaren. Fullmaktsformulär kommer senast från och med den 24 april 2018 att finnas tillgängligt på bolagets hemsida www.fmm-mora.se samt på bolagets kontor och skickas till de aktieägare som begär det och uppger sin postadress.

KONTAKTUPPGIFTER

SVERIGE

FM Mattsson Mora Group AB

Box 480
SE-792 27 Mora
Tel: +46 250 59 60 00
Fax: +46 250 159 60

Norra Stationsgatan 61
SE-113 43 Stockholm

info@fmm-mora.com
www.fmm-mora.se

DANMARK

FM Mattsson Mora Group

Danmark ApS

Østbirkvej 2
DK-5240 Odense NØ
Tel +45 63 10 22 10
Fax +45 63 10 22 09

Abildager 26 A
DK-2605 Brøndby
Köpenhamn

NORGE

FM Mattsson Mora Group

Norge AS

Sinsenveien 53 D
NO-0585 Oslo
Tel +47 22 09 19 00
Fax +47 22 09 19 01

FINLAND

FM Mattsson Mora Group

Finland OY

PL 266 (postadress)
Sahaajankatu 24 (Sågargatan)
(besöksadress)
FI-00811 Helsingfors
Tel +358 207 411 960
Fax +358 97 55 52 48

TYSKLAND

Mora GmbH

Biedenkamp 3C
DE-21509 Glinde
Tel +49 405 357 080
Fax +49 405 357 08 30

HOLLAND

Damixa Nederland BV

Rietveldendweg 86
NL-5222 AS Den Bosch
Tel +31 85 401 87 80
Fax +31 85 401 87 89

BELGIEN

Damixa NV

Pegasuslaan 5
BE-1831 Diegem
Tel +32 02 523 30 60
Fax +32 02 523 96 19

HONGKONG

Ostnor (Asia) Ltd.

Room S, 5/F Valiant Ind. Centre
2-12 Au Pui Wan Street
Fo Tan Nt, Hongkong
Tel +852 372 70 434

KINA

Guangzhou Ostnor

Sanitary Ware Limited

Rm B1003 -I/F,
JSWB Home Furnishings Centre
1000 Xingangdong Road
HAIZHU GUANGZHOU
Kina 510308
Tel +86 20 3432 9822

SINGAPORE

Damixa Pte Ltd

161, Lavender Place, #02-19
Lavender Street
Singapore 338750
Tel: + 65 987 861 08

www.fmm-mora.se